

Esplanadien kokeilun käyttäjähavainnointi ja haastattelut kesältä 2023

Helsinki

Tiivistelmä

Raportti	Esplanadien kokeilun käyttäjähavainnointi ja haastattelut kesältä 2023
Toimeksiantaja	Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala
Raportin laatija	Filemon Wolfram, Sweco Finland Oy
Päivämäärä	27.10.2023

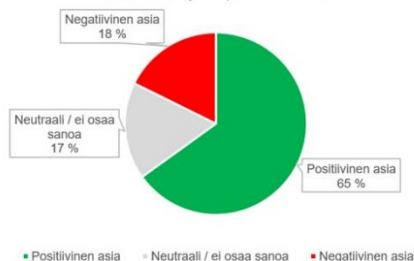
Helsingin Pohjois- sekä Eteläesplanadilla on käynnissä kokeiluluontoinen uudistus, jonka ajaksi Esplanadien ajoradat on muutettu yksikaistaisiksi. Pohjoisesplanadilla kävelyaluetta on levennetty väliaikaisin rakentein. Eteläesplanadilla ajoradalta vapautuvaa tilaa hyödynnetään myös pyöräilijöiden käyttöön, vapauttaen nykyinen pyörätie jalankulkuun. Kokeilun ajaksi rakennetut uudet alueet avattiin kesäkuussa 2023. Kokeilun aikana kerätään jatkuvasti tietoa ja tilastoja kokeilun vaikutuksista sekä ihmisten suhtautumisesta kokeiluun. Tässä raportissa esitellään kesän 2023 aikana tehtyjen käyttäjähavainnointien sekä paikan päällä tehtyjen katuhaastattelujen tulokset.

Haastattelujen perusteella ihmiset pitävät kokeilua hyvin onnistuneena. Yhteensä 223:sta haastateltavasta noin 65 % piti nyt tehtyä muutosta positiivisena asiana ja noin 62 % vastaajista toivoi, että kokeilusta tehtäisiin jatkossa pysyvä ratkaisu. Positiivisimpana asiana kokeilussa pidettiin alueen viihtyisyyden lisääntymistä. Etenkin lisääntynyt vihreys, julkisten levähdyspaikkojen määrät sekä kokeilun visuaalinen ilme keräsivät kehuja haastateltavilta.

Noin 18 % haastateltavista piti kokeilun myötä tehtyjä muutoksia negatiivisena asiana ja noin 23 % toivoi, että kokeilusta ei tehtäisi jatkossa pysyvää ratkaisua. Negatiivisemmissä vastauksissa painottuivat selvästi autoliikenteen ja pysäköinnin näkökulmat.

Havainnointidatan perusteella ihmiset liikkuivat sekä oleskelivat alueella pitkälti kaupungin odotusten mukaisesti. Aurinkoisempi Pohjoisesplanadin puoli keräsi enemmän ihmisiä kuin Eteläesplanadi. Oleskelu jakautui julkisen oleskelualueen sekä yksityisille vuokratun terassialueen kesken melko tasaisesti suhteessa näille varattuun tilaan.

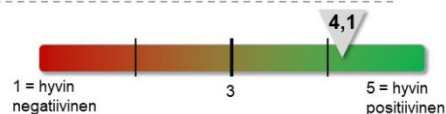
Mitä mieltä olet siitä, että pyöräilyyn, jalankulkuun ja oleskeluun käytettyä tilaa on lisätty ja autoilun tilaa vähennetty Esplanadeilla?

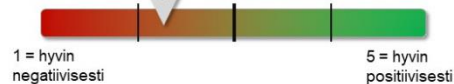
Toivoisitko että kokeilusta tehtäisiin jatkossa pysyvä ratkaisu?

Millainen vaikutus uusilla järjestelyillä on ollut alueen viihtyisyyteen?

Miten koet, että uudet liikennejärjestelyt ovat vaikuttaneet autoilun olosuhteisiin verrattuna aikaisempaan järjestelyyn?

Sisällysluettelo

1. Menetelmät ja toteutus	5
1.1. Havainnoinnin ja haastatteluiden ajankohdat sekä alueet.....	6
1.2. Havainnoitavat asiat ja haastattelukysymykset	7
2. Oleskelun ja liikkumisen havainnointi	8
2.1. Pohjoisesplanadi, länsi	8
2.1.1. Oleskelu (Pohjoisesplanadin länsipuoli)	9
2.1.2. Liikkuminen (Pohjoisesplanadin länsipuoli)	12
2.2. Pohjoisesplanadi, itä	17
2.2.1. Oleskelu (Pohjoisesplanadin itäpuoli).....	18
2.2.2. Liikkuminen (Pohjoisesplanadin itäpuoli).....	20
2.3. Eteläesplanadi, länsi	24
2.3.1. Oleskelu (Eteläesplanadin länsipuoli).....	25
2.3.2. Liikkuminen (Eteläesplanadin länsipuoli).....	27
2.4. Eteläesplanadi, itäpuoli	32
2.4.1. Oleskelu (Eteläesplanadin itäpuoli)	33
2.4.2. Liikkuminen (Eteläesplanadin itäpuoli)	35
3. Haastattelut	41
3.1. Liikkuminen	41
3.2. Oleskelu ja yleinen viihtyisyys.....	46
3.3. Yleinen suhtautuminen kokeiluun	50
4. Yhteenveto tuloksista ja yleisimmät havainnot	53
4.1. Oleskelu	53
4.2. Liikkuminen	57
4.3. Yleinen suhtautuminen kokeiluun	60
5. Toimenpide-ehdotukset.....	61

1. Menetelmät ja toteutus

Helsingin kaupunkiympäristölautakunta päätti ydinkeskustan kävely-, oleskelu- ja pyöräilyalueiden laajentamisen valmistelun käynnistämisestä 15.11.2022. Kokeilun yleiskuvaus hankesuunnitelmasta:

Kävelykeskustan väliaikaisilla toimenpiteillä 2023 pyritään parantamaan nopeasti kävelyn ja oleilun olosuhteita ydinkeskustassa. Kokeilut toteuttavat ydinkeskustan liikennejärjestelmälle laadittuja tavoitteita, päätavoitteena ”kestävä liikennejärjestelmä mahdollistaa elämyksellisen keskustan”. Näiden nopeiden toimenpiteiden avulla voidaan kokeilla ratkaisuja, joita sisällytetään ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja siten saada tietoa näiden ratkaisujen vaikutuksista. Toimenpiteet ovat osa Hiilineutraali Helsinki 2030 -tavoitteen saavuttamiseksi tehtäviä liikenteen päästövähennystoimia.

Kokeiluluontoisena uudistuksena Esplanadien ajoradat on muutettu yksikaistaisiksi. Pohjoisesplanadilla kävelyaluetta on levennetty väliaikaisin rakentein. Eteläesplanadilla ajoradalta vapautuvaa tilaa hyödynnetään myös pyöräilijöiden käyttöön, vapauttaen nykyinen pyörätie jalankulkuun.

Kokeilun aikana on tarkoitus kerätä mahdollisimman laajasti tietoa kokeilun vaikutuksista keskustan viihtyvyyteen, elinkeinoelämään sekä liikenteeseen. Tätä tietoa ja näitä kokemuksia käytetään keskustan kehittämisen pohjana myös pidemmällä tähtäimellä. Tietoa on vuoden 2023 aikana kerätty muun muassa havainnoimalla ihmisten liikkumista sekä oleskelua alueella, satunnaisilla haastatteluilla, liikennelaskennoilla, huoltoliikenteen toimivuutta arvioimalla sekä alueen yrityksiin kohdistuvia vaikutuksia seuraamalla.

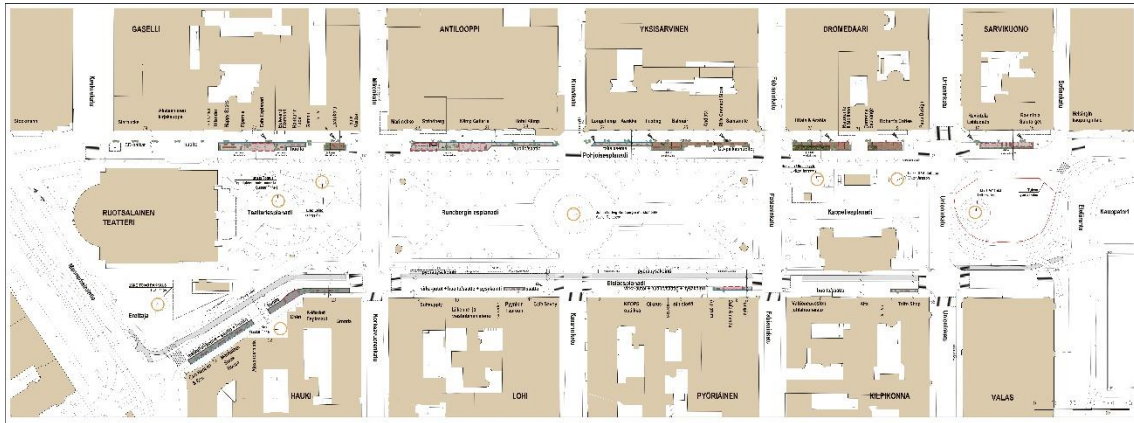
Tämä raportti esittelee kesän 2023 aikana paikan päällä tehtyjen havainnointien sekä haastattelujen tulokset koskien lähinnä kävelyä sekä oleskelua alueella. Näkökulma on siten ensi sijassa alueella jalan liikkuvien, mutta haastattelut sisältävät myös autoliikennettä ja muita kulkumuotoja koskevia havaintoja. Autoliikenteen sujuvuutta ja määrää koskevia tutkimustuloksia esitellään erillisessä raportissa. Myös satunnaisotannalla tehtyjen puhelinhaastatteluiden avulla kerätty tieto esitellään eri raporteissa.

Tämän raportin on laatinut Filemon Wolfram / Sweco Finland Oy toimeksiantona Helsingin kaupungille lokakuussa 2023.

1.1. Havainnoinnin ja haastatteluiden ajankohdat sekä alueet

Havainnointi sekä haastattelut suoritettiin Helsingin kaupungin kesätyöntekijöiden toimesta kesän 2023 aikana eri puolilla Pohjois- ja Eteläesplanadia. Havainnointia tehtiin tunti kerrallaan kaikkiaan kuutenatoista eri ajankohtana. Haastatteluihin osallistui yhteensä 223 ihmistä. Havainnointiajat jakautuivat tasaisesti seuraaviin aikaikkunoihin:

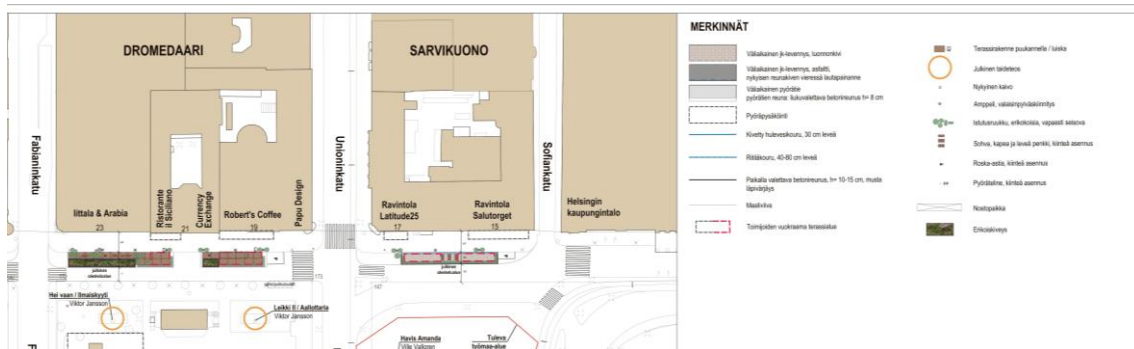
- 8:30-9:30
- 11:30-12:30
- 16:00-17:00
- 18:00-19:00

Kuva 1. Esplanadien kokeilun tilankäyttökaaviot, WSP Finland Oy (06/2023).

Havainnointiosuutta varten sekä Etelä- että Pohjoisesplanadi jaettiin itäiseen ja läntiseen osaan, ja kullekin näistä neljästä alueesta laadittiin räätälöidyt havainnointikysymykset. Haastatteluosuudessa käsitellyt kysymykset puolestaan koskivat yleisemmin koko kokeilua, joten sekä Pohjois- että Eteläesplanadilla haastatelluille esitettiin samat kysymykset.

Havainnoinnin ja haastatteluiden aikana merkittiin myös ylös senhetkinen säätila (aurinkoinen, puolipilvinen, pilvinen, sateinen) sekä lämpötila (kuuma, lämmin, viileä, kylmä).

Kuva 2. Ote Pohjoisesplanadin tilankäyttökaaviosta.

Havainnointi painottui lähinnä Esplanadien rakennuksien julkisivun puoleiselle jalkakäytävälle sekä uusille levennysalueille. Osa havainnoista koskee kuitenkin myös poikittaiskatuja sekä puiston puoleista jalkakäytävää. Esplanadin puistoa (keskiosa) ei kuitenkaan ole havainnoitu tässä yhteydessä. Uusilla levennysalueilla tarkoitetaan tilankäyttökaaviossa (kuva 2) näkyviä tummanruskeita (puupintaiset korokkeet) sekä harmaita (kivipintaiset jalkakäytävän jatkeet) alueita, jotka ovat kokeilun ajaksi rakennettuja väliaikaisia rakenteita. Aikaisempien vuosien tapaan myös olemassa olevalta jalkakäytävältä on vuokrattu alueita terasseja varten. Nämä on merkitty tilankäyttökaavioihin katkoviivalla, kuten esimerkiksi Ravintola Salutorgetin kohdalla kuvassa 2.

1.2. Havainnoitavat asiat ja haastattelukysymykset

Havainnoinnin avulla pyrittiin saamaan numeerista, vertailukelpoista dataa sekä ihmisten liikkumisesta että oleskelusta alueella. Haastatteluiden aikana taas pyrittiin saamaan tietoa aluetta käyttävien ihmisten omista mielipiteistä, tuntemuksista sekä kokeiluun liittyvistä mielikuvista. Havainnointidata perustuu siis kaupungin kesätyöntekijöiden suorittamaan laskentaan ja arviointiin, kun taas haastatteludata haastateltavan ihmisen omiin mielipiteisiin.

Osassa havainnointikysymyksissä laskentaa tehtiin laskemalla manuaalisesti ihmisiä. Toisissa kysymyksissä taas laskentaa helpotettiin arvioimalla esimerkiksi terassien käyttöastetta asteikolla 1–5. Osassa havainnointikysymyksissä oli myös mahdollisuus syöttää avoimia tekstivastauksia. Havainnointikysymyksiä oli alueittain vaihdellen 16–20 kappaletta. Havainnointia tehtiin tunti kerrallaan, jolloin havainnoijan aika jakautui seuraavanlaisesti:

- 5 min oleskelun laskentaa + 10 min oleskelun ja jalankulkijoiden havainnointia
- 5 min oleskelun laskentaa + 10 min polkupyörien ja sähköpotkulautojen laskentaa
- 5 min oleskelun laskentaa + 10 min oleskelun ja jalankulkijoiden havainnointia
- 5 min oleskelun laskentaa + 10 min polkupyörien ja sähköpotkulautojen laskentaa

Haastatteluihin osallistuneilta ihmisiltä kysyttiin muun muassa, miksi ja miten he ovat saapuneet alueelle sekä miten he kokevat Esplanadien kokeilun vaikuttaneen alueeseen eri näkökulmista. Lisäksi kartoitettiin haastateltavien näkemyksiä yksittäisistä kokeiluun liittyvistä elementeistä, kuten penkeistä ja istutuksista, sekä heidän yleistä mielipidettään väliaikaisista kaupunkikokeiluista katutilaan liittyen.

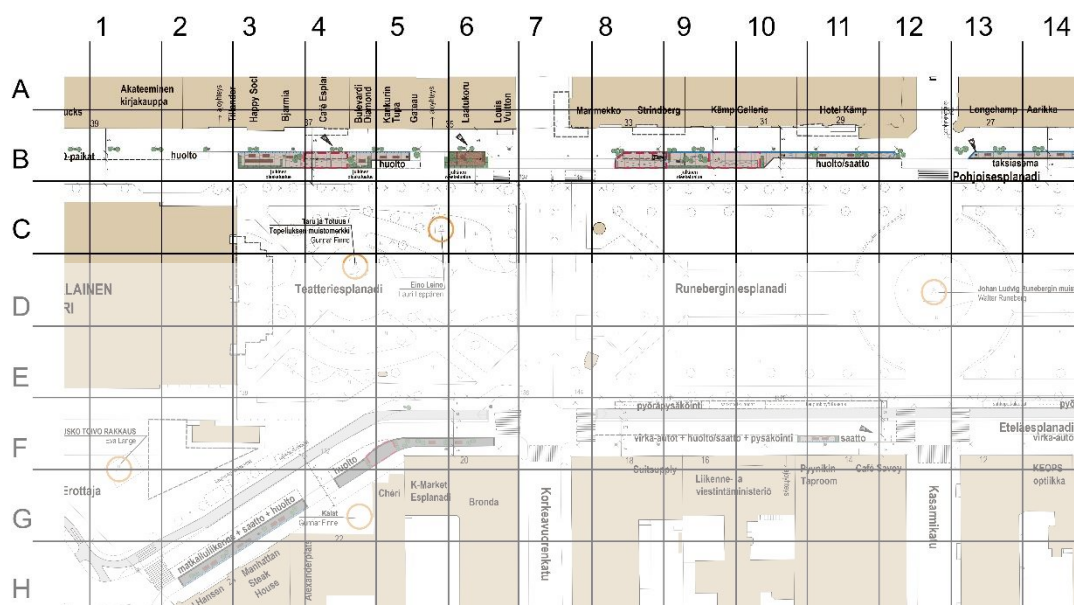
Tämän raportin liitteenä olevista lomakkeista selviää tarkemmin, mitä asioita on havainnoitu ja mitä kysymyksiä haastatteluissa esitettiin. Kyseiset lomakkeet ovat tulosteita Google Forms -palvelusta, jota käytettiin kerättyjen vastausten sekä havainnoinnin digitoimiseksi.

2. Oleskelun ja liikkumisen havainnointi

Havainnoinnin aikana kerättiin dataa ihmisten oleskelusta sekä liikkumisesta alueella. Osa aineistosta on suoraa laskentaa, osa aineistosta tilankäytön käyttöasteen arviointia ja osa kvalitatiivista kuvailua. Tässä luvussa esitellään havainnoinnin yhteydessä kerättyä dataa taulukkojen sekä kuvaajien avulla ja esitetään lyhyt yhteenveto siitä, mitä data kertoo. Tätä dataa vertaillaan, analysoidaan ja siitä tehdään johtopäätöksiä yhteenvetoluvussa 4.

Esplanadit jaettiin havainnointia varten neljään osaan: Pohjoisesplanadin sekä Eteläesplanadin länsipuoleen ja itäpuoleen. Näitä alueita osoittaviin kuviin lisättiin lisäksi ruudukot, jotta tiettyjä osa-alueita koskevat asiat saadaan paikannettua oikein. Havainnoinnin data esitellään neljässä osassa näiden alueiden mukaan.

2.1. Pohjoisesplanadi, länsi

Kuva 3. Pohjoisesplanadin länsipuoli ruudukkoineen.

Pohjoisesplanadin länsiosa rajautuu tässä yhteydessä Akateemisen kirjakaupan yhteydessä sijaitsevasta Starbucksista Pohjoisesplanadi 27:ssä sijaitsevaan Longchampin myymälään (AB1-AB13 ruudut kuvassa 3). Pohjoisesplanadin länsiosan laajennusalueilla sekä jalkakäytävällä sijaitsevat kesän 2023 aikana julkisen oleskelualueen lisäksi Café Esplanadin, Strindbergin sekä The Glass -ravintolan terassit. Marimekko oli lisäksi rakentanut kesäterassin oman myymälänsä edustalle jalkakäytävälle, Mikonkadun kulmassa.

Taulukko 1. Pohjoisesplanadin länsipäädyn havainnointikerrat.

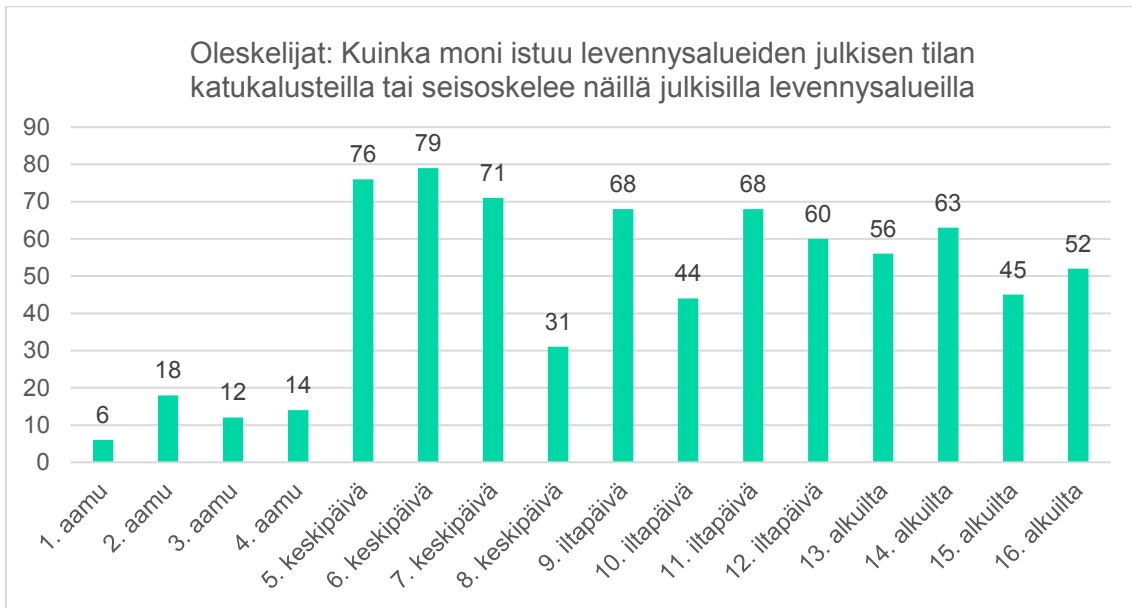
Havainnointikerta	Havainnointiaika	Viikonpäivä	Säätila	Lämpötila
1. aamu	8:30-9:30	Perjantai	Pilvinen	Viileä
2. aamu	8:30-9:30	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
3. aamu	8:30-9:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
4. aamu	8:30-9:30	Keskiviikko	Pilvinen	Lämmin
5. keskipäivä	11:30-12:30	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
6. keskipäivä	11:30-12:30	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
7. keskipäivä	11:30-12:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
8. keskipäivä	11:30-12:30	Keskiviikko	Puolipilvinen	Lämmin
9. iltapäivä	16:00-17:00	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
10. iltapäivä	16:00-17:00	Tiistai	Puolipilvinen	Lämmin
11. iltapäivä	16:00-17:00	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
12. iltapäivä	16:00-17:00	Keskiviikko	Pilvinen	Lämmin
13. alkuilta	18:00-19:00	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
14. alkuilta	18:00-19:00	Tiistai	Puolipilvinen	Lämmin
15. alkuilta	18:00-19:00	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
16. alkuilta	18:00-19:00	Keskiviikko	Pilvinen	Lämmin

Pohjoisesplanadin länsipäätyä havainnoitiin kesän 2023 aikana yhteensä kuutenatoista eri kertana. Havainnointia tehtiin neljä kertaa perjantaina, neljä kertaa tiistaina ja kahdeksan kertaa keskiviikkona. Säätila vaihteli pilvisen sekä aurinkoisen välillä ja lämpötila oli yhtä viileää kertaa lukuun ottamatta joka kerta lämmin. Taulukossa 1 on esitelty havainnointikertojen taustatietoja.

2.1.1. Oleskelu (Pohjoisesplanadin länsipuoli)

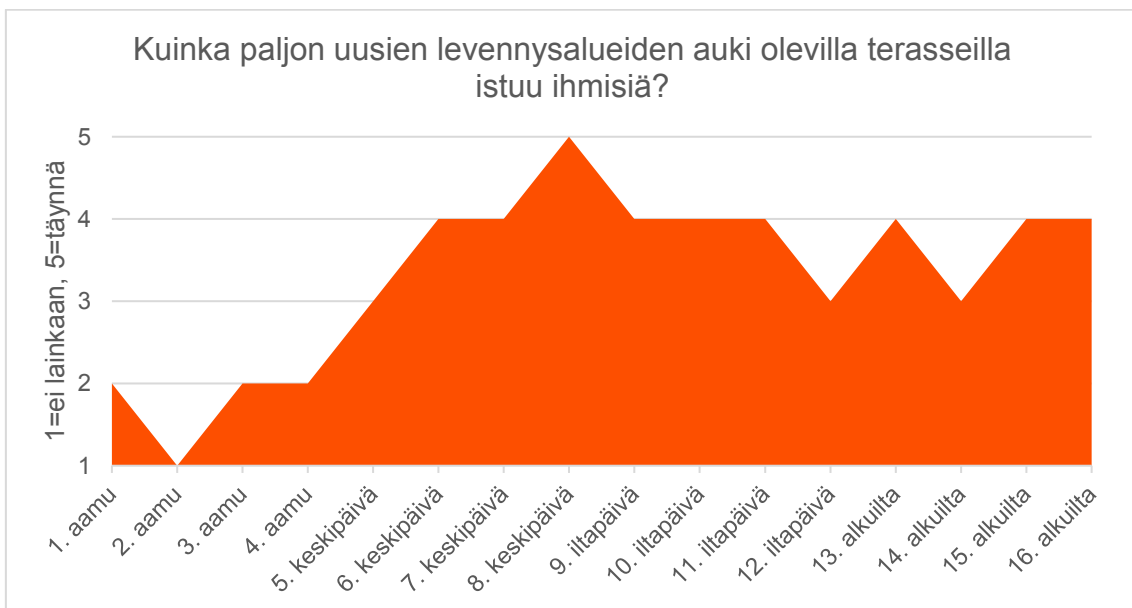
Oleskelun suhteen Pohjoisesplanadin länsipuolella laskettiin ihmisten oleskelua levennysalueiden julkisilla alueilla, arvioitiin katukalusteiden käyttöä julkisella tilalla sekä täyttöastetta vuokratuilla terassialueilla. Lisäksi havainnoinnissa kartoitettiin alueelle muodostuvia oleskelun painopisteitä, joihin ihmiset vetäytyvät eniten. Oleskelun luonteesta sekä tunnistetuista kuvioista kirjoitettiin lisäksi täsmällisempiä muistiinpanoja.

Taulukko 2. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka moni istuu levennysalueiden julkisen tilan katukalusteilla tai seisoskelee näillä julkisilla levennysalueilla 5 minuutin jaksoilla 15 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuina? Huom. terasseja ei lasketa katukalusteiksi.

Taulukossa 2 on esitetty ihmisten oleskelua uusien levennysalueiden julkisella oleskelualueella. Pylväiden yläpuolella oleva luku kertoo siis sen, kuinka monta ihmistä oleskeli Pohjoisesplanadin länsipuolen julkisilla levennysalueilla yhteensä neljänä laskentakertana. Havainnointia tehtiin yhteensä 16 kertaa, ja jokainen havainnointikerta sisälsi neljä tarkastelukertaa, joten laskentakertoja kerääntyi kesän aikana yhteensä 64 kappaletta. Tarkastelukertojen yhteenlaskettu oleskelijamäärä oli 763, joten Pohjoisesplanadin länsipäädyn julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 11,9 oleskelijaa kerrallaan. Oleskelijoita oli alueella selvästi vähiten aamulla klo 8:30-9:30 välillä, ja tasaisemmin muina tarkasteluajankohtina. Aamulla julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 3,1 oleskelijaa kerrallaan, kun taas muina ajankohtina (aamut pois lukien) niitä oli keskimäärin 14,9.

Taulukko 3. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka paljon uusien levennysalueiden auki olevilla terasseilla istuu ihmisiä? (Asteikolla 1–5) Jos kaikki terassit ovat kiinni, vastaus jätetään tyhjäksi).

Taulukossa 3 on arvioitu yrittäjien vuokraamien terassien täyttöastetta asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa tyhjää (mutta kuitenkin avointa) terassia ja 5 tarkoittaa täynnä olevaa terassia. Terassien täyttöaste oli suurimmillaan keskipäivän aikaan, jolloin ne olivat yhtenä

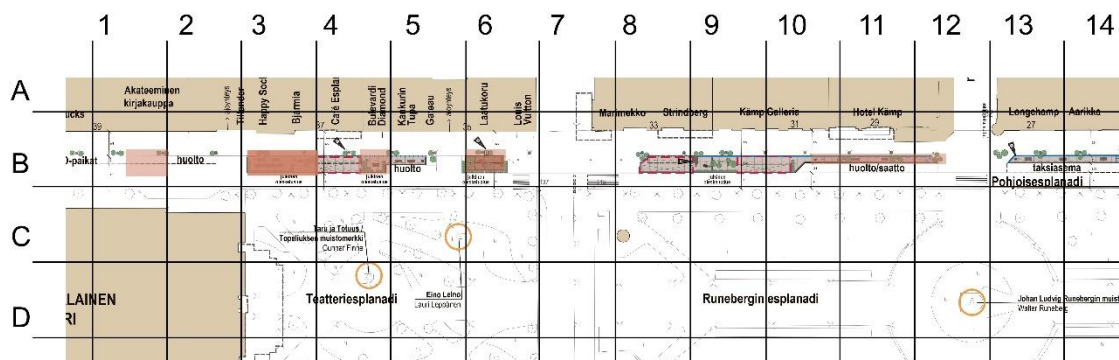
havainnointikertana kokonaan täynnä ja muina kertoina lähes kokonaan täynnä. Keskipäivän suosioon vaikuttanee tarkasteluajankohdan osuminen lounasaikaan. Laskemalla kaikkien havainnointiajankohtien keskiarvon, oli terrassien keskimääräinen täyttöaste noin 3,3/5. Aamutuntien keskiarvo oli vain noin 1,8/5 ja muiden ajankohtien keskiarvo (aamut pois lukien) oli noin 3,8/5. Terrassien aamun heikkoon täyttöasteeseen vaikuttanee vahvasti se, että aamuisin auki olevat terassit tyypillisesti avasivat vasta klo 9.00, joka osui keskelle aamun havainnointiajankohtaa.

Aamun tarkasteluajankohtina Pohjoisesplanadin länsipäädyn neljästä terassista keskimäärin 2 oli auki, kun taas alkuiltana kaikki neljä terassia olivat auki jokaisella havainnointikerralla. Keskipäivällä sekä iltapäivällä terrasseista oli keskimäärin auki 3–4/4.

Taulukko 4. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka paljon ihmiset käyttävät katukalusteita ja uutta julkista oleskelutilaa? (Asteikolla 1–5) Huom. terrasseja ei lueta katukalusteiksi.

Taulukossa 4 on arvioitu levennyalueilla sijaitsevan, uuden julkisen oleskelutilan ja katukalusteiden käyttöastetta asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa että näitä ei käytetä ollenkaan ja 5 että näitä käytetään hyvin paljon. Vuokrattuihin terrasseihin verrattuna julkisella tilalla oleskeltiin tasaisemmin eri ajankohtina, vaikka oleskelua tapahtuikin enemmän alkuiltana kuin aamuna. Julkisella tilalla oleskelua tapahtui muutenkin tasaisemmin: tilat eivät kertaakaan olleet täysin tyhjiä, mutta eivät myöskään erittäin täynnä. Laskemalla kaikkien havainnointiajankohtien keskiarvon, oli julkisen oleskelutilan keskimääräinen käyttöaste noin 3,2/5.

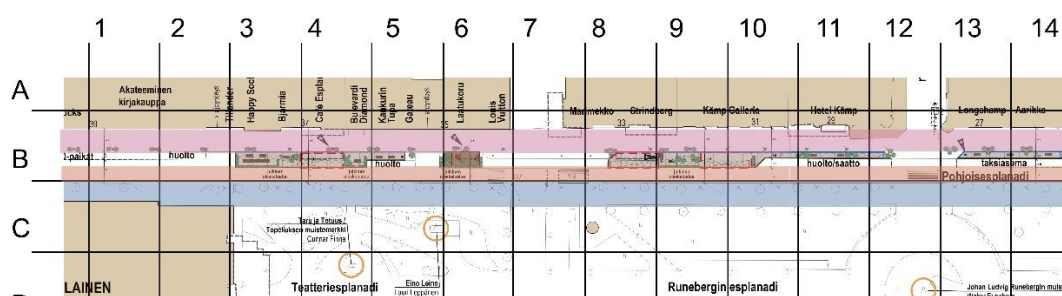

Kuva 4. Punaisella korostusvärillä on merkitty alueet, joihin oleskelu painottui eniten. Selvästi suosituimmaksi alueeksi erottui B3-ruudun julkiset katukalusteet, joka on korostettu muuta tummemmalla punaisella.

Havainnoinnin yhteydessä kirjoitettiin myös muistiinpanoja sekä huomioita oleskelun luonteesta ja painopisteistä. Pohjoisesplanadin länsipäädystä selvästi suosituin alue oleskelun kannalta oli Annelen / Bjarmian edustalla sijaitseva julkinen oleskelutila (B3 ruutu kuvassa 4). Tällä alueella oli eniten oleskelijoita kaikkina ajankohtina. Myös muut läheiset julkiset oleskelualueet, Akateemisen kirjakaupan edustalla (B1) sekä Bulevardi Diamondin edustalla (B4) sijaitsevat alueet keräsivät ihmisiä. Hotel Kämpin edustalla (B11 ja B12) oli aamuisin myös jonkin verran seisovia oleskelijoita, joista osan arvioitiin mahdollisesti olevan hotellin asiakkaita.

B3-alueen suosion arveltiin liittyvän selkänöjallisiin penkkeihin, jotka sijaitsivat sopivan etäisyyden päässä jalkakäytävästä ihmisten tarkkailua varten. Penkkitiilan määrä mahdollisti myös isompien seurueiden istahtamisen. Vaikka vihreämmän kasvillisuuden alueet vetivät ihmisiä puoleensa, yleisesti ottaen ihmiset istuivat enemmän penkeillä, joihin paistoi suoraan aurinko. Mikäli osa saman alueen penkeistä oli enemmän kasvillisuuden varjostamaa, olivat nämä penkit useammin tyhjiä ja aurinkoiset penkit taas täydempiä.

2.1.2. Liikkuminen (Pohjoisesplanadin länsipuoli)

Kuva 5. Vaaleanpunaisella värillä on korostettu Pohjoisesplanadin julkisivun puoleinen jalkakäytävä ja sinisellä värillä puiston puoleinen jalkakäytävä. Oranssilla värillä on korostettu näiden välinen ajorata.

Liikkumisen suhteen Pohjoisesplanadin länsipäädystä laskettiin pyöräilijöiden sekä sähköpotkulautoilijoiden liikkumista alueella. Laskentaa tehtiin sekä julkisivun puoleisen jalkakäytävän että puiston puoleisen jalkakäytävän osalta. Lisäksi laskettiin sähköpotkulaudalla tai pyörällä liikkuvien määrä näiden välisellä ajoradalla. Kuvassa 5 on esitetty näiden jalkakäytävien sekä ajoratojen sijainnit korostusväreillä.

Liikkumisen laskentaa tehtiin tunnin tarkastelujakson aikana kaksi kertaa kymmenen minuutin ajan. Laskennan tulokset osoittavat siis sen, kuinka monta polkupyöräilijää tai sähköpotkulautoilijaa liikkui Pohjoisesplanadin länsipäädystä yhteensä 20 minuutin aikana.

Taulukko 5. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 29 pyöräilijää ajoi taulukon 5 mukaan Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä (siis kävelyyn tarkoitetulla alueella) koko kesän 2023 havainnoinnin aikana. Kun havainnointikertoja oli yhteensä 16 ja jokaisella havainnointikerralla tehtiin liikkumisen laskentaa yhteensä 20 minuuttia, tarkoittaa tämä yhteensä 320 minuuttia. Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä ajoi siis 29 pyöräilijää yhteensä 320 laskentaminuutin aikana, mikä tarkoittaa yhtä kyseisellä jalkakäytävällä ajavaa pyöräilijää keskimäärin noin 11 minuutin välein koko havainnointijaksolta. Kyseisellä jalkakäytävällä pyöräilyä tapahtui enemmän aamulla sekä keskipäivällä kuin iltapäivällä tai alkuiltana.

Pohjoisesplanadin julkisivun puolisella jalkakäytävällä liikkui havainnoinnin aikana lisäksi useita pyöräänsä taluttavia jalankulkijoita.

Taulukko 6. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Pohjoisesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 80 pyöräilijää ajoi taulukon 6 mukaan Pohjoisesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin, eli yhteensä 320 minuutin laskennan aikana. Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi pyöräilijä neljän minuutin välein koko

havainnointijaksolta. Puiston puoleisella jalkakäytävällä pyöräiltiin julkisivun puoleiseen jalkakäytävään verrattuna tasaisemmin pitkin päivää, kuitenkin selvästi vähemmän aamun tarkastelujaksosina.

Taulukko 7. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Pohjoisesplanadin ajoradalla 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Pohjoisesplanadin ajoradalla ajoi yhteensä 13 pyöräilijää koko kesän 2023 havainnoinnin, eli tässä tapauksessa yhteensä 300 minuutin aikana (taulukko 7). Tämä tarkoittaa, että Pohjoisesplanadin ajoradalla ajoi keskimäärin yksi pyöräilijä noin 23 minuutin välein koko havainnointijaksolla. Ajoradalla pyöräilyä tapahtui eniten keskipäivän aikaan.

Toisen aamun laskentatulokset on jätetty taulukon 7 tuloksista kokonaan pois tapahtuneen havainnointivirheen takia.

Taulukko 8. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä laskettiin koko kesän 2023 havainnoinnin aikana yhteensä 22 sähköpotkulautilijaa (taulukko 8). Pohjoisesplanadin

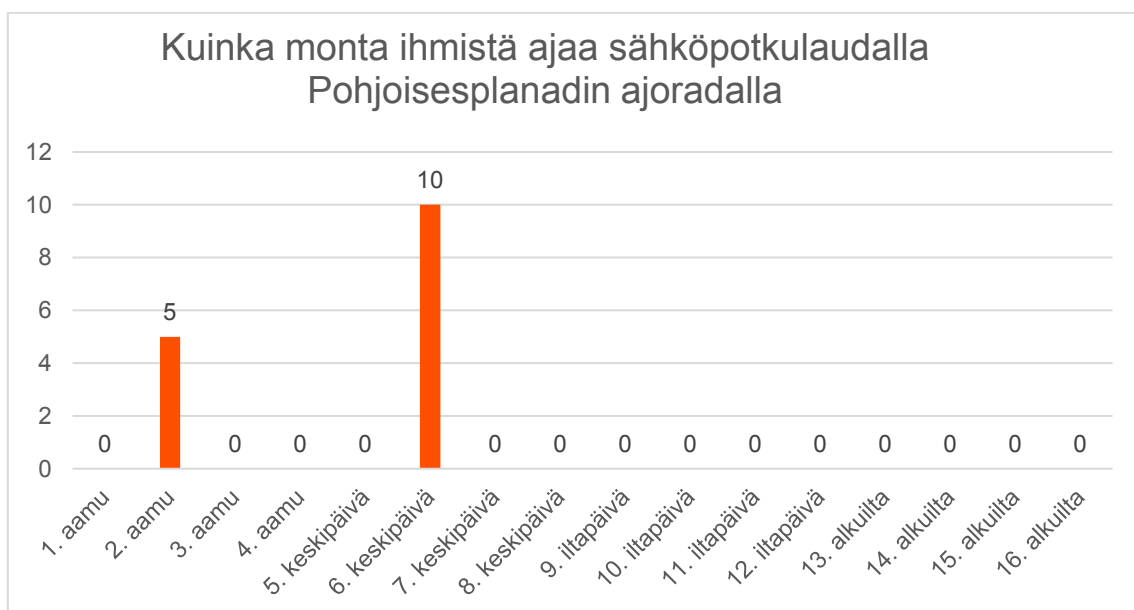
julkisivun puoleisella jalkakäytävällä ajoi siis 22 sähköpotkulautailijaa yhteensä 320 laskentaminuutin aikana, mikä tarkoittaa yhtä kyseisellä jalkakäytävällä ajavaa sähköpotkulautailijaa keskimäärin noin 15 minuutin välein koko havainnointijaksolta. Kyseisellä jalkakäytävällä sähköpotkulautailua tapahtui melko tasaisesti pitkin päivää, kuitenkin hieman enemmän keskipäivällä kuin muina ajankohtina.

Taulukko 9. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Pohjoisesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 37 sähköpotkulautailijaa ajoi mukaan Pohjoisesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin, eli yhteensä 320 minuutin laskennan aikana (taulukko 9). Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi sähköpotkulautailija noin yhdeksän minuutin välein koko havainnointijaksolta. Puiston puoleisella jalkakäytävällä sähköpotkulautailtiin eniten iltapäivällä ja alkuillasta.

Taulukko 10. Pohjoisesplanadin länsipuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Pohjoisesplanadin ajoradalla 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Pohjoisesplanadin ajoradalla ajoi yhteensä 15 sähköpotkulautailijaa koko kesän 2023 havainnoinnin eli yhteensä 320 minuutin aikana (taulukko 10). Pohjoisesplanadin ajoradalla ajoi

siis keskimäärin yksi pyöräilijä noin 21 minuutin välein. Ajo-ajalla sähköpotkulautailua tapahtui ylipäänsä vain kahdella havainnointikerralla kuudestatoista, eikä ollenkaan neljänätoista muuna havainnointikertana.

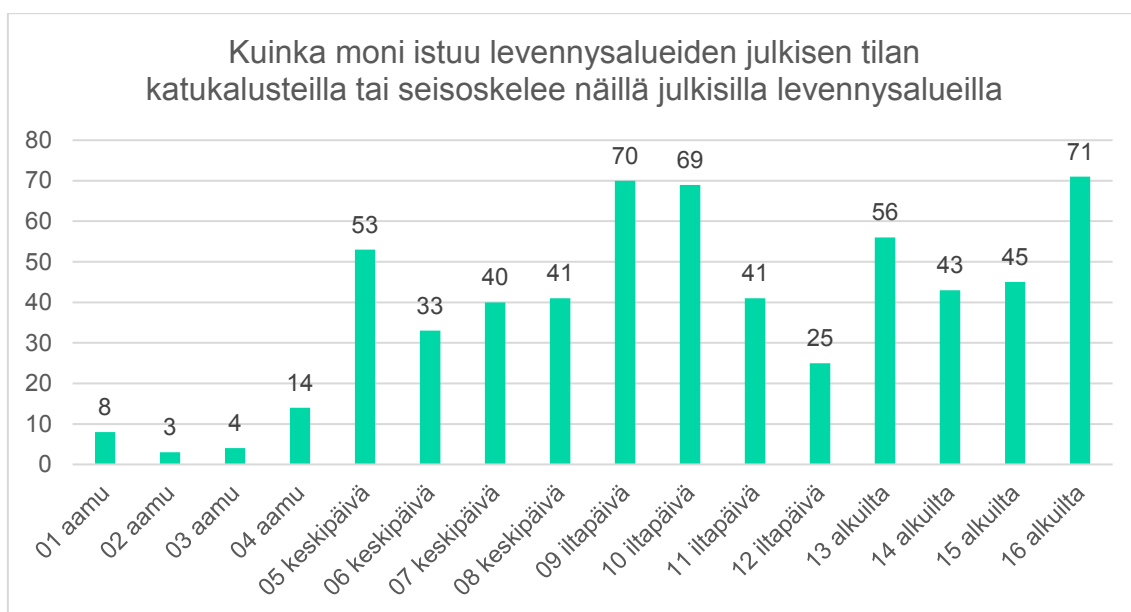

2.2.1. Oleskelu (Pohjoisesplanadin itäpuoli)

Oleskelun suhteen Pohjoisesplanadin itäpuolella laskettiin ihmisten oleskelua levennysalueiden julkisilla alueilla, arvioitiin katukalusteiden käyttöä julkisella tilalla sekä täyttöastetta vuokratuilla terassialueilla. Lisäksi havainnoinnissa kartoitettiin alueelle muodostuvia oleskelun painopisteitä, joihin ihmiset vetäytyvät eniten. Oleskelun luonteesta sekä tunnistetuista kuvioista kirjoitettiin lisäksi täsmällisempiä muistiinpanoja.

Taulukko 12. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka moni istuu levennysalueiden julkisen tilan katukalusteilla tai seisoskelee näillä julkisilla levennysalueilla 5 minuutin jaksoilla 15 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuina? Huom. terasseja ei lasketa katukalusteiksi.

Taulukossa 12 on esitetty ihmisten oleskelua uusien levennysalueiden julkisella oleskelualueella. Pylväiden yläpuolella oleva luku kertoo siis sen, kuinka monta ihmistä oleskeli Pohjoisesplanadin itäpuolen julkisilla levennysalueilla yhteensä neljänä laskentakertana. Havainnointia tehtiin yhteensä 16 kertaa, ja jokainen havainnointikerta sisälsi neljä tarkastelukertaa, joten laskentakertoja kerääntyi kesän aikana yhteensä 64 kappaletta. Tarkastelukertojen yhteenlaskettu oleskelijamäärä oli 616, joten Pohjoisesplanadin itäpuolen julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 9,6 oleskelijaa kerrallaan. Oleskelua tapahtui selvästi vähiten aamulla klo 8:30-9:30 välillä, ja tasaisemmin muina tarkasteluajankohtina. Aamulla julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 1,8 oleskelijaa kerrallaan, kun taas muina ajankohtina (aamut pois lukien) niitä oli keskimäärin 12,2.

Taulukko 13. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka paljon uusien levennysalueiden auki olevilla terasseilla istuu ihmisiä? (Jos kaikki terassit ovat kiinni, jätä vastaus tyhjäksi)

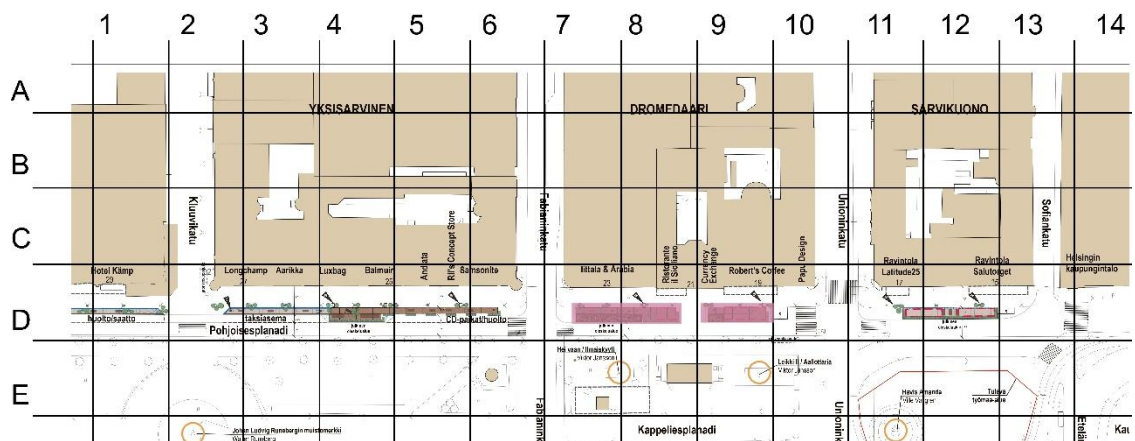
Taulukossa 13 on arvioitu yrittäjien vuokraamien terassien täyttöastetta asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa tyhjää (mutta kuitenkin avointa) terassia ja 5 tarkoittaa täynnä olevaa terassia. Terassien täyttöaste vaihteli suuresti keskipäivä, illapäivän sekä alkuillan aikana. Yhtenä illapäivänä terassit olivat kokonaan täynnä mutta toisena illapäivänä vain 2/5 täynnä. Aamut olivat selvästi hiljaisempia. Laskemalla kaikkien havainnointiajankohtien keskiarvon, oli terassien keskimääräinen täyttöaste noin 3,1/5. Aamutuntien keskiarvo oli vain noin 2/5 ja muiden ajankohtien keskiarvo (aamut pois lukien) oli noin 3,5/5. Aamun aikana ainoa auki oleva terassi oli Robert's Coffee. Keskipäivän ja illapäivän aikana myös Salutorgetin ja Il Sicilianon terassit olivat auki ja alkuillasta myös Latitude 25.

Taulukko 14. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka paljon ihmiset käyttävät katukalusteita ja uutta julkista oleskelutilaa? Huom. terasseja ei lueta katukalusteiksi.

Taulukossa 14 on arvioitu levennysalueilla sijaitsevan, uuden julkisen oleskelutilan ja katukalusteiden käyttöastetta asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa että näitä ei käytetä ollenkaan ja 5 että näitä käytetään hyvin paljon. Vuokrattuihin terasseihin verrattuna julkisella tilalla oleskeltiin tasaisemmin eri ajankohtina, vaikka oleskelua tapahtuikin enemmän alkuillana kuin aamuna. Julkisella tilalla oleskelua tapahtui muutenkin tasaisemmin: tilat eivät kertaakaan olleet

täysin tyhjiä, mutta eivät myöskään erittäin täynnä. Laskemalla kaikkien havainnointiajankohtien keskiarvon, oli julkisen oleskelutilan keskimääräinen käyttöaste noin 3,1/5.

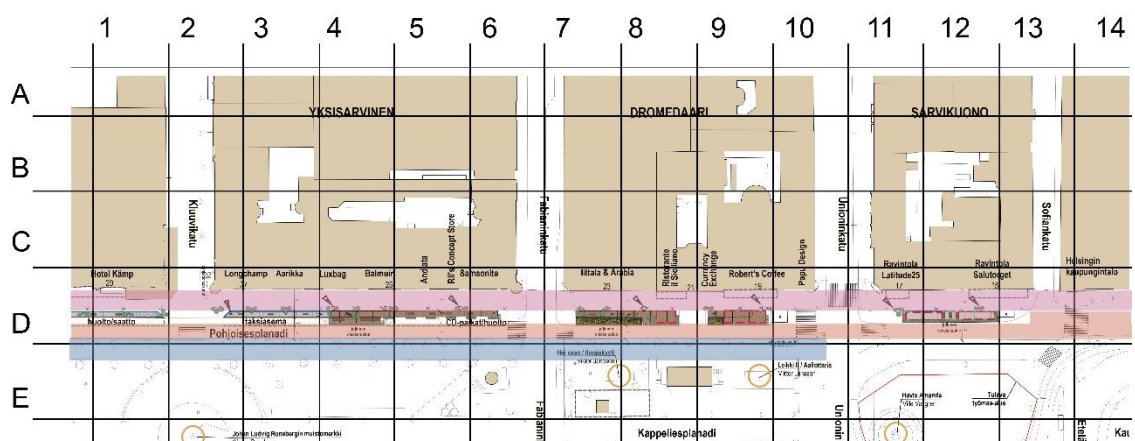

Kuva 7. Punaisella korostusvärillä on merkitty alueet, joihin oleskelu painottui eniten. Suosituimmiksi alueiksi muodostuivat ruutujen D7-9 sisällä olevat julkiset oleskelualueet.

Havainnoinnin yhteydessä kirjoitettiin myös muistiinpanoja sekä huomioita oleskelun luonteesta ja painopisteistä. Pohjoisesplanadin itäpäädyssä selvästi suosituin alue oleskelun kannalta oli Iittala & Arabian myymälän / Robert's Coffeen edustalla sijaitsevat julkiset oleskelutilat (ruudut D7, D8 ja D9 kuvassa 7). Näillä alueilla oli eniten oleskelijoita noin puolet kerroista. Muilla alueilla oleskelua tapahtui satunnaisemmin. Yhtenä havainnointiajankohtana puiston puolella sijaitsevalla Espan lavalla oli musiikkiesitys, joka keräsi valtavasti ihmisiä E8 ja E9 ruutuihin.

D7-9 alueella oleskelleet ihmiset pysähtyivät tyypillisesti hetkeksi levähtämään, ja jatkoivat noin minuutin päästä matkaa. Useat ihmiset, joista monen arveltiin olevan turisteja, pysähtyivät myös valokuvaamaan penkkejä sekä istutuksia alueella. Yleisesti ottaen Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä käveli huomattavasti enemmän ihmisiä kuin puiston puoleisella jalkakäytävällä. D12 ruudussa sijaitsevalla, kapeammalla oleskelualueella ei ollut havainnoinnin aikana juuri oleskelijoita. Täällä havaittiin myös väärin pysäköityjä sähköpotkulautoja.

2.2.2. Liikkuminen (Pohjoisesplanadin itäpuoli)

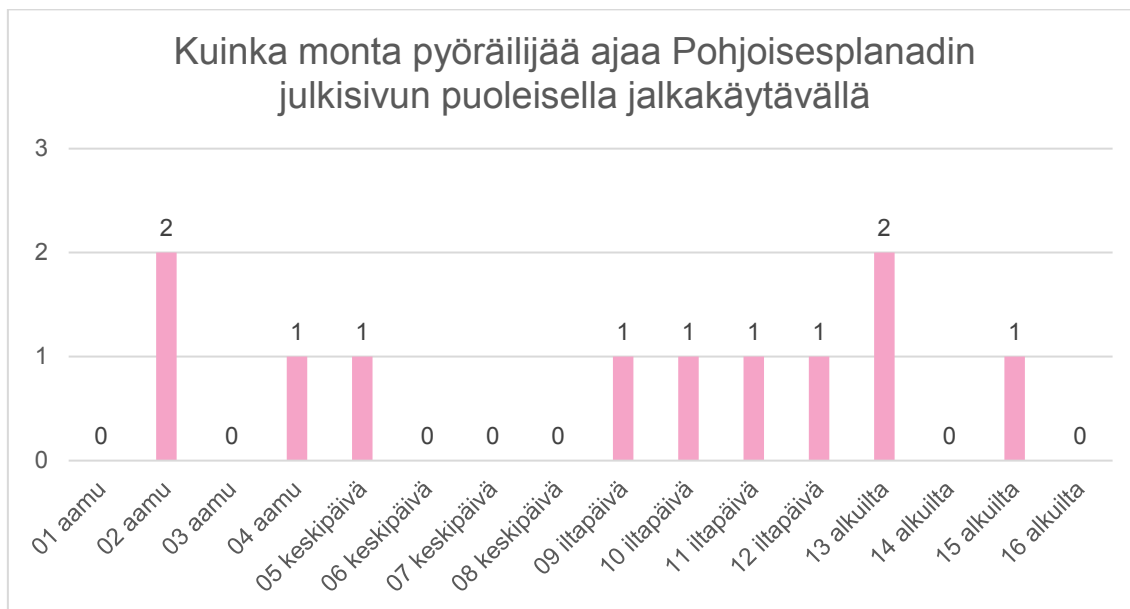
Kuva 8. Vaaleanpunaisella värillä on korostettu Pohjoisesplanadin julkisivun puoleinen jalkakäytävä ja sinisellä värillä puiston puoleinen jalkakäytävä. Oranssilla värillä on korostettu näiden välinen ajorata.

Liikkumisen suhteen Pohjoisesplanadin itäpäädyssä laskettiin pyöräilijöiden sekä sähköpotkulautilijoiden liikkumista alueella. Laskentaa tehtiin sekä julkisivun puoleisen jalkakäytävän että puiston puoleisen jalkakäytävän osalta. Lisäksi laskettiin sähköpotkulaudalla

tai pyörällä liikkuvien määrä näiden välisellä ajoradalla. Kuvassa 8 on esitetty näiden jalkakäytävien sekä ajoratojen sijainnit korostusväreillä.

Liikkumisen laskentaa tehtiin tunnin tarkastelujakson aikana kaksi kertaa kymmenen minuutin ajan. Laskennan tulokset osoittavat siis sen, kuinka monta polkupyöräilijää tai sähköpotkulautilijaa liikkuvat Pohjoisesplanadin länsipäädyssä yhteensä 20 minuutin aikana.

Taulukko 15. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

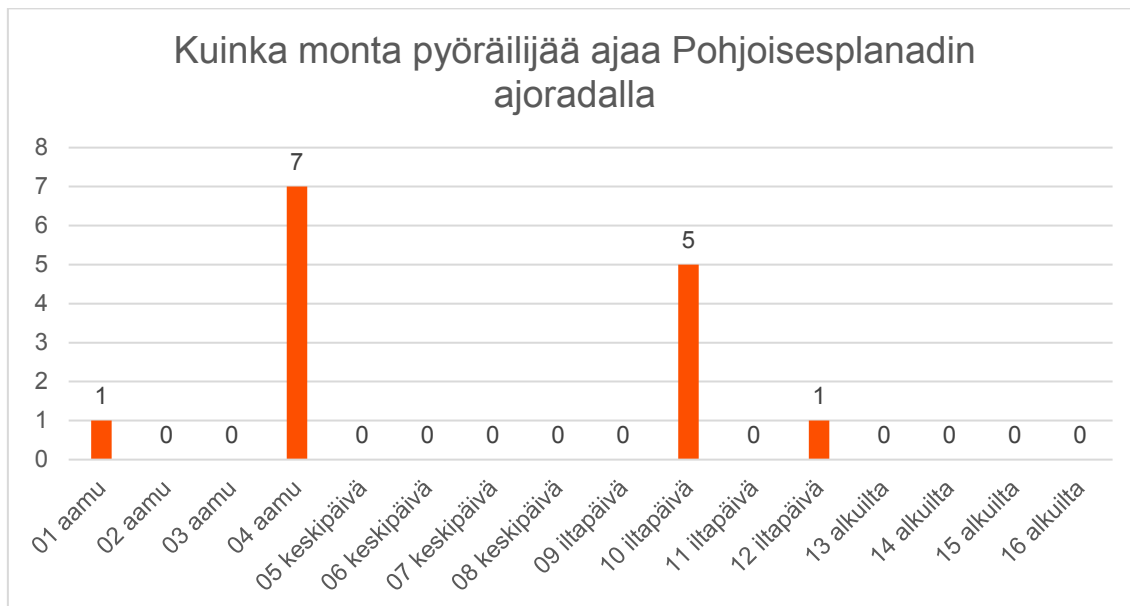
Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin aikana yhteensä 11 pyöräilijää (taulukko 15). Kun havainnointikertoja oli yhteensä 16 ja jokaisella havainnointikerralla tehtiin liikkumisen laskentaa yhteensä 20 minuuttia, tarkoittaa tämä yhteensä 320 minuuttia. Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä ajoi siten yksi pyöräilijä keskimäärin noin 29 minuutin välein koko havainnointijaksolta. Kyseisellä jalkakäytävällä pyöräilyä oli melko tasaisesti pitkin päivää.

Taulukko 16. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Esplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Pohjoisesplanadin puoleisella jalkakäytävällä ajoi yhteensä 49 pyöräilijää koko kesän 2023 havainnoinnin, eli yhteensä 320 minuutin laskennan aikana (taulukko 16). Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi pyöräilijä seitsemän minuutin välein koko havainnointijaksolta. Puiston puoleisella jalkakäytävällä pyöräilyä tapahtui melko tasaisesti pitkin päivää, kuitenkin hieman vähemmän aamuisin kuin muina aikoina.

Taulukko 17. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Pohjoisesplanadin ajoradalla 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Pohjoisesplanadin ajoradalla ajoi yhteensä 14 pyöräilijää koko kesän 2023 havainnoinnin, eli yhteensä 320 minuutin aikana (taulukko 17) eli keskimäärin yksi pyöräilijä noin 23 minuutin välein koko havainnointijaksolla. Ajoradalla pyöräilyä havaittiin vain neljänä havainnointikertana kuudestatoista, eikä ollenkaan muina kahtenatoista havainnointikertana.

Taulukko 18. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 17 sähköpotkulautilijaa ajoi taulukon 18 mukaan Pohjoisesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin, yhteensä 320 minuutin, aikana. Tämä vastaa yhtä jalkakäytävällä potkulautailijaa keskimäärin noin 19 minuutin välein koko

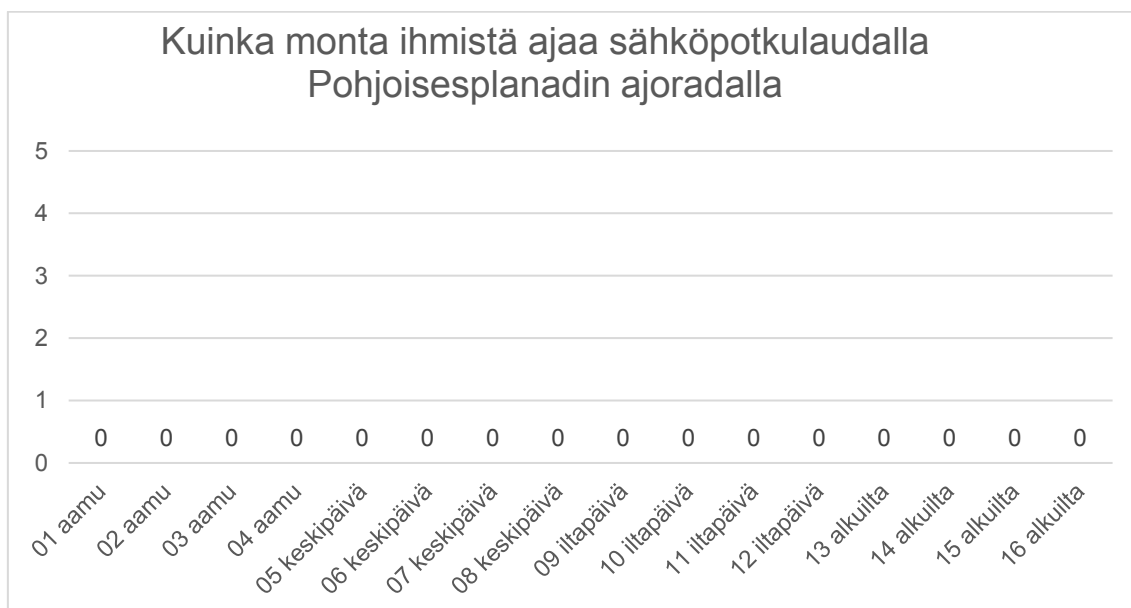
havainnointijaksolta. Kyseisellä jalkakäytävällä sähköpotkulautailua havaittiin melko tasaisesti pitkin päivää. Useana havainnointikertana ei kuitenkaan havaittu yhtäkään lautailijaa.

Taulukko 19. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Esplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

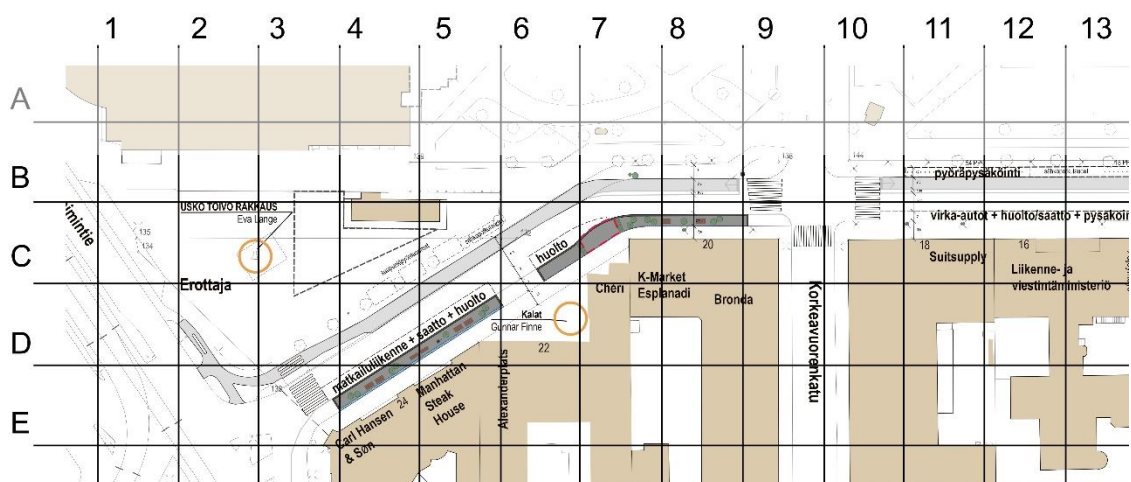
Yhteensä 33 sähköpotkulautailijaa ajoi Pohjoisesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin, eli yhteensä 320 minuutin laskennan aikana (taulukko 19). Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi sähköpotkulautailija noin kymmenen minuutin välein koko havainnointijaksolta. Puiston puoleisella jalkakäytävällä tapahtuva sähköpotkulautailu painottui etenkin julkisivun puoleiseen jalkakäytävään verrattuna selvemmin iltapäivään sekä alkuiltaan.

Taulukko 20. Pohjoisesplanadin itäpuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Pohjoisesplanadin ajoradalla 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Koko kesän 2023 havainnointijakson aikana yksikään sähköpotkulautailija ei ajanut Pohjoisesplanadin ajoradalla kadun itäpäädyssä.

2.3. Eteläesplanadi, länsi

Kuva 9. Eteläesplanadin länsipuoli ruudukkoineen.

Eteläesplanadin länsipuoli rajautuu lännessä Erottajankadun kulmaan (ruudut E2 ja E3 kuvassa 9) ja idässä Eteläesplanadin 16 -osoitteeseen (ruudut C13 ja B13). Eteläesplanadin länsipuolen uusilta laajennusalueilta vain ravintola Cherin edusta ruudussa C7 vuokrattiin ravintolan terassiksi kesällä 2023. Ruudut D4 ja E5 toimivat matkailuliikenteen odotus- ja jättöalueina. Muut näistä Pohjoisesplanadia kapeammista levennysalueista ovat toimineet levennettynä jalkakäytävänä sekä julkisena oleskelutilana. Näitä laajennusalueita on Eteläesplanadin länsipäädyssä sijainnut vain Svenska Teaternin edustalla, ruutujen 3 ja 9 välissä, mutta ei enää Korkeavuorenkadun itäpuolisessa korttelissa (ruudut C10-C13). Eteläesplanadin osalta kokeilun yhteydessä on myös laajennettu puiston puoleista jalkakäytävää siirtämällä kaksikaistainen pyörätie viereiselle ajoradalle. Tämä pyörätie jatkuu koko Eteläesplanadin mukaisesti.

Taulukko 21. Eteläesplanadin länsipuolen havainnointikerrat.

Havainnointikerta	Havainnointiaika	Viikonpäivä	Säätila	Lämpötila
01 aamu	8:30-9:30	Perjantai	Puolipilvinen	Viileä
05 keskipäivä	11:30-12:30	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
09 iltapäivä	16:00-17:00	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
13 alkuilt	18:00-19:00	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
02 aamu	8:30-9:30	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
06 keskipäivä	11:30-12:30	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
10 iltapäivä	16:00-17:00	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
14 alkuilt	18:00-19:00	Tiistai	Aurinkoinen	Viileä
03 aamu	8:30-9:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
07 keskipäivä	11:30-12:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
11 iltapäivä	16:00-17:00	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
15 alkuilt	18:00-19:00	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
04 aamu	8:30-9:30	Keskiviikko	Puolipilvinen	Lämmin
08 keskipäivä	11:30-12:30	Keskiviikko	Puolipilvinen	Lämmin
12 iltapäivä	16:00-17:00	Keskiviikko	Pilvinen	Lämmin
16 alkuilt	18:00-19:00	Keskiviikko	Pilvinen	Lämmin

Eteläesplanadin länsipäätyä havainnoitiin kesän 2023 aikana yhteensä 16:ta eri kertana. Havainnointia tehtiin neljä kertaa perjantaina, neljä kertaa tiistaina ja kahdeksan kertaa keskiviikkona. Säätila vaihteli pilvisen sekä aurinkoisen välillä ja lämpötila oli kahta viileää kertaa lukuun ottamatta joka kerta lämmin. Taulukossa 2111 on esitelty havainnointikertojen taustatietoja.

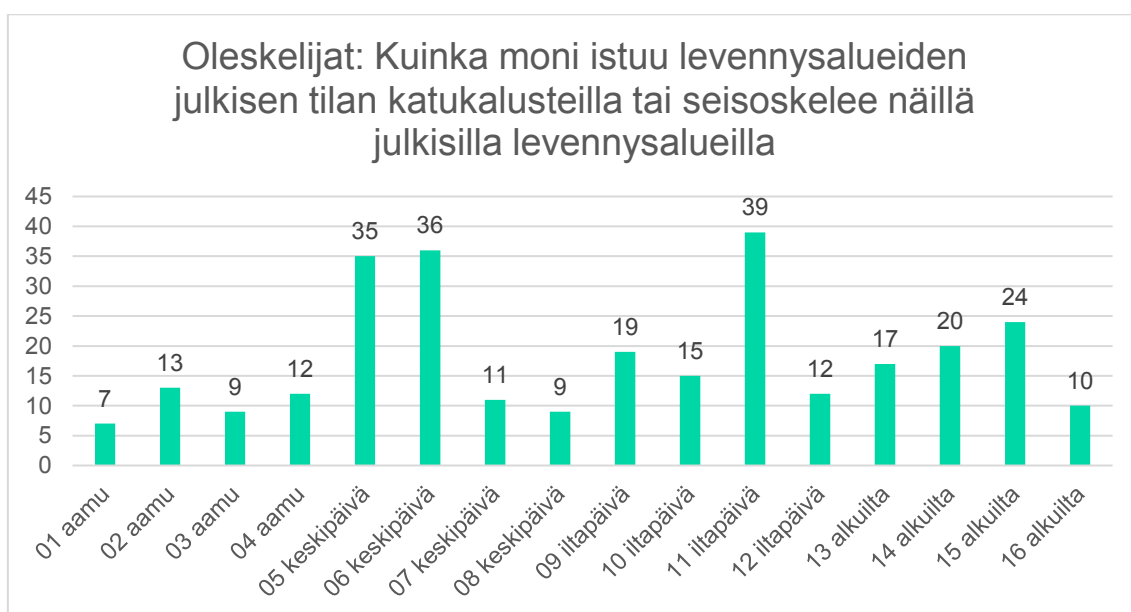

2.3.1. Oleskelu (Eteläesplanadin länsipuoli)

Oleskelun suhteen Eteläesplanadin länsipuolella laskettiin ihmisten oleskelua levennysalueiden julkisilla alueilla sekä arvioitiin katukalusteiden käyttöä julkisella tilalla. Lisäksi havainnoinnissa kartoitettiin alueelle muodostuvia oleskelun painopisteitä, joihin ihmiset vetäytyvät eniten. Oleskelun luonteesta sekä tunnistetuista kuvioista kirjoitettiin lisäksi täsmällisempiä muistiinpanoja.

Koska Eteläesplanadi on Pohjoisesplanadiin verrattuna huomattavasti varjoisampi puoli, oli kokeilussa varattu huomattavasti vähemmän oleskelutilaa Eteläesplanadille verrattuna Pohjoisesplanadiin.

Taulukko 22. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka moni istuu levennysalueiden julkisen tilan katukalusteilla tai seisoskelee näillä julkisilla levennysalueilla 5 minuutin jaksoilla 15 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuina? Huom. terasseja ei lasketa katukalusteiksi.

Taulukossa 22 on esitetty ihmisten oleskelua uusien levennysalueiden julkisella oleskelualueella. Pylväiden yläpuolella oleva luku kertoo siis sen, kuinka monta ihmistä oleskeli Eteläesplanadin länsipuolen julkisilla levennysalueilla yhteensä neljänä laskentakertana. Havainnointia tehtiin yhteensä 16 kertaa, ja jokainen havainnointikerta sisälsi neljä tarkastelukertaa, joten laskentakertoja kerääntyi kesän aikana yhteensä 64 kappaletta. Tarkastelukertojen yhteenlaskettu oleskelijamäärä oli 288, joten Eteläesplanadin länsipäädyn julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 4,5 oleskelijaa kerrallaan. Oleskelua tapahtui vähiten aamulla klo 8:30-9:30 välillä, ja tasaisemmin muina tarkasteluajankohtina. Aamulla julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 2,6 oleskelijaa kerrallaan, kun taas muina ajankohtina (aamut pois lukien) niitä oli keskimäärin 5,1.

Taulukko 23. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka paljon ihmiset käyttävät katukalusteita ja uutta julkista oleskelutilaa? Huom. terasseja ei lueta katukalusteiksi.

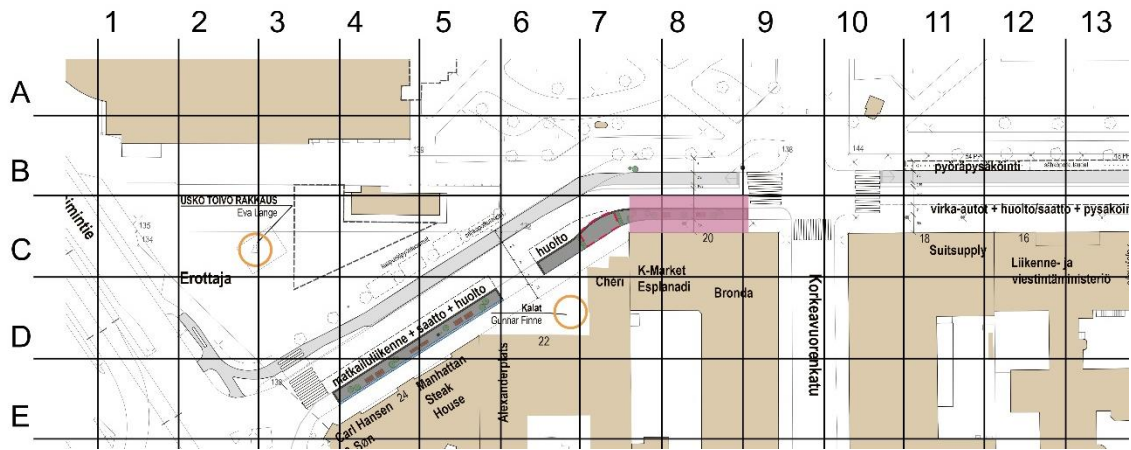

Taulukossa 23 on arvioitu levennysalueilla sijaitsevan, uuden julkisen oleskelutilan ja katukalusteiden käyttöastetta asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa että näitä ei käytetä ollenkaan ja 5 että näitä käytetään hyvin paljon. Julkisella oleskelualueella oleskeltiin melko tasaisesti eri ajankohtina, vaikka oleskelua tapahtuikin enemmän keskipäivänä sekä iltapäivänä kuin aamuna. Julkisella tilalla oleskelua tapahtui muutenkin tasaisesti: tilat eivät kertaakaan olleet täysin tyhjiä, mutta eivät myöskään erittäin täynnä. Laskemalla kaikkien havainnointiajankohtien keskiarvon, oli julkisen oleskelutilan keskimääräinen käyttöaste noin 2,6/5.

Taulukko 24. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka paljon uuden levennysalueen auki olevalla terassilla istuu ihmisiä? (Jos Cherin terassi on kiinni, jätä tämä kohta tyhjäksi)

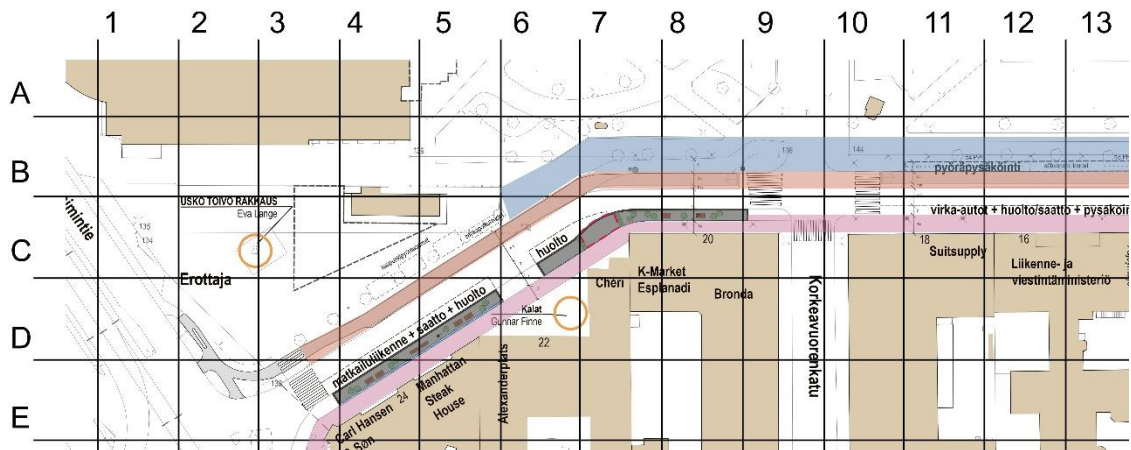
Ravintola Cherin vuokraama terassialue oli taulukon 24 mukaan jokaisena aamuna sekä keskipäivän havainnointikertoina kiinni. Iltapäivisin se oli 3/4 kertana auki, mutta tyhjillään. Alkuillasta siellä oli satunnaisesti asiakkaita. Havainnointiaikana saatuun verrattain matalaan täyttöasteeseen vaikuttanee se, että vaikka ravintola tyypillisesti avasi ovensa iltapäivän havainnointiajankohdan aikana, ja se on painottunut enemmän myöhäisempään illalliseen, joka ajoittuu vasta havainnointiajan ulkopuolelle.

Kuva 10. Eteläesplanadin länsipuolen suosituimmat oleskelupaikat painoutuivat etenkin C8 ruutuun, sekä jonkin verran myös C7 ruutuun, K-marketin edustalle. Tämä alue on korostettuna punaisella värillä.

Havainnoinnin yhteydessä kirjoitettiin myös muistiinpanoja sekä huomioita oleskelun luonteesta ja painopisteistä. Eteläesplanadin länsipäädyssä selvästi suosituin alue oleskelun kannalta oli K-Market Esplanadin edustalla sijaitseva julkinen oleskelutila (C3 ruutu kuvassa 10). Tällä alueella oli eniten oleskelijoita kaikkina ajankohtina. Joinain aikoina oleskelu levisi sieltä myös C7 alueelle. Näitä penkkejä käytettiin etenkin kaupasta ostettujen eväiden syömiseen. Oleskelua tapahtui myös jonkin verran ruutujen E4 sekä D5 välisellä oleskelualueella, mutta huomattavasti vähemmän. Havainnoinnin yhteydessä todettiin, että lähes kaikki alueella edes hetkeksi pysähtyvät ihmisten pysähtyvät juuri uusille julkisille oleskelualueille, ja muuten alueella oli vain läpikulkua tai asiointia.

2.3.2. Liikkuminen (Eteläesplanadin länsipuoli)

Kuva 11. Eteläesplanadin länsipuoli: Eteläesplanadin puiston puoleinen jalkakäytävä, josta osa on laajentunut vanhan pyörätien päälle korostettu sinisellä värillä. Uusi, vanhalle autoliikenteen ajokaistalle kokeilun ajaksi siirretty pyörätie korostettu oranssilla värillä ja julkisivun puoleinen jalkakäytävä punaisella värillä.

Liikkumisen suhteen Eteläesplanadin länsipäädyssä laskettiin jalkakäytävillä ajavia pyöräilijöitä sekä sähköpotkulautailijoita, arvioitiin kuinka hyvin uutta pyörätietä sekä puiston puoleista laajennettua jalkakäytävää on otettu käyttöön. Näiden jalka- sekä pyöräteiden sijainnit on esitetty kuvassa 11. Lisäksi tarkasteltiin matkailuliikennettä sekä huoltoajoa alueella.

Liikkumisen laskentaa tehtiin tunnin tarkastelujakson aikana kaksi kertaa kymmenen minuutin ajan. Laskennan tulokset osoittavat siis sen, kuinka monta polkupyöräilijää tai sähköpotkulautailijaa liikkuvat Eteläesplanadin länsipäädyssä yhteensä 20 minuutin aikana.

Taulukko 25. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

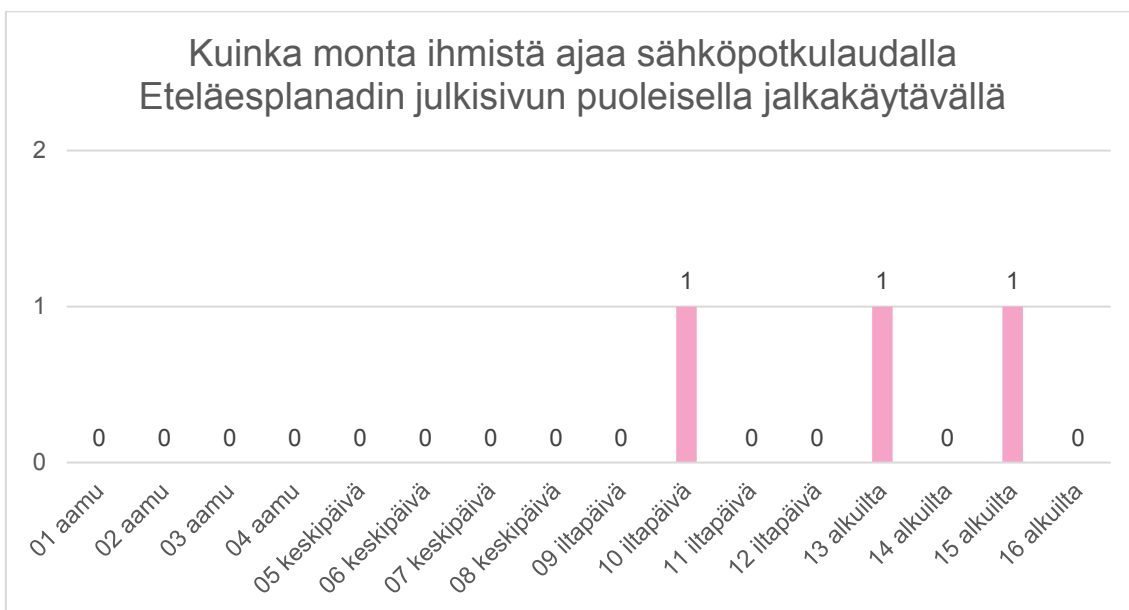
Yhteensä 15 pyöräilijää ajoi Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin aikana (taulukko 25). Kun havainnointikertoja oli yhteensä 16 ja jokaisella havainnointikerralla tehtiin liikumisen laskentaa yhteensä 20 minuuttia, tarkoittaa tämä yhteensä 320 minuuttia. Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä ajoi siis 15 pyöräilijää yhteensä 320 laskentaminuutin aikana, mikä tarkoittaa yhtä kyseisellä jalkakäytävällä ajavaa pyöräilijää keskimäärin noin 21 minuutin välein koko havainnointijaksolta. Kyseisellä jalkakäytävällä pyöräily tapahtui ylipäänsä seitsemänä havainnointikertana ja yhdeksänä havainnointikertana ei ollenkaan.

Taulukko 26. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 83 pyöräilijää ajoi taulukon 26 mukaan Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin aikana. 15. havainnointikerran laskentatulokset on poistettu taulukosta kokonaan, sillä havainnoitsija oli tällöin väärinkäsityksen takia laskenut myös pyörätiellä ajavat. Tilastoitavaa laskentaa tehtiin siis Eteläesplanadin länsipuolen puiston puoleiselta jalkakäytävältä yhteensä 300 minuuttia. Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi pyöräilijä noin neljän minuutin välein koko havainnointijaksolta.

Taulukko 27. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

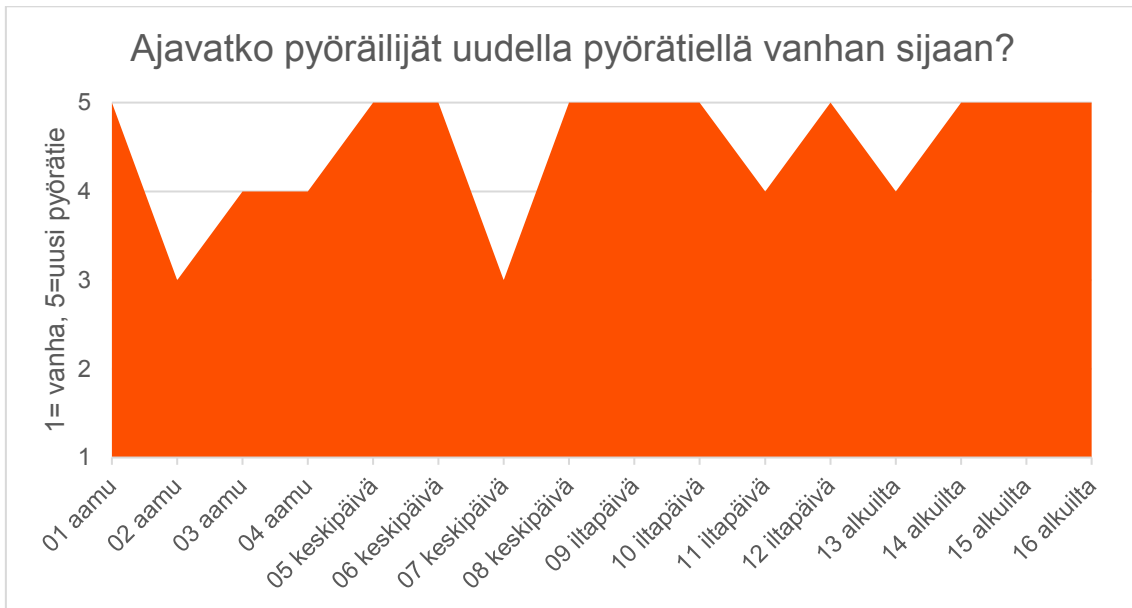
Yhteensä kolme sähköpotkulautailijaa ajoi Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin aikana (taulukko 27). Sähköpotkulautailua tapahtui siis kyseisellä jalkakäytävällä erittäin vähän.

Taulukko 28. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 27 sähköpotkulautailijaa ajoi taulukon 30 mukaan Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin ajan. 15. havainnointikerran laskentatulokset on poistettu taulukosta kokonaan, sillä havainnoitsija oli tällöin väärinkäsityksen takia laskenut myös pyörätiellä ajavat. Tilastoitavaa laskentaa tehtiin siis Eteläesplanadin länsipuolen puiston puoleiselta jalkakäytävältä yhteensä 300 minuuttia. Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi sähköpotkulautailija noin 11 minuutin välein koko havainnointijaksolta.

Taulukko 29. Eteläesplanadin länsipuoli: Ajavatko pyöräilijät Eteläesplanadin uudella pyörätiellä vanhan sijaan?

Eteläesplanadin uuden pyörätien käyttöönottoa on tämän havainnoinnin yhteydessä tarkasteltu vertaamalla sitä, kuinka suuri osa pyöräilijöistä ovat liikkuneet uudella pyörätiellä vanhan, kokeilun yhteydessä jalkakäytäväksi muutetun pyörätien sijaan. Taulukossa 29 tätä on arvioitu asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa, että selvä enemmistö ajaa vanhalla pyörätiellä ja arvosana 5 tarkoittaa, että selvä enemmistö ajaa uudella pyörätiellä. Kaikkien havainnointikertojen keskiarvoksi muodostui 4,5/5. Uusi pyörätie on tämän perusteella otettu tehokkaasti käyttöön. Vaikka aamuaikojen tulos on hieman muita aikoja heikompi, oli tulos melko tasainen pitkin vuorokautta.

Taulukko 30. Eteläesplanadin länsipuoli: Kuinka hyvin jalankulkijat ovat ottaneet uuden heille Eteläesplanadin vanhalta, kokeilun yhteydessä siirtyneeltä pyörätieltä vapautuneen tilan käyttöönsä?

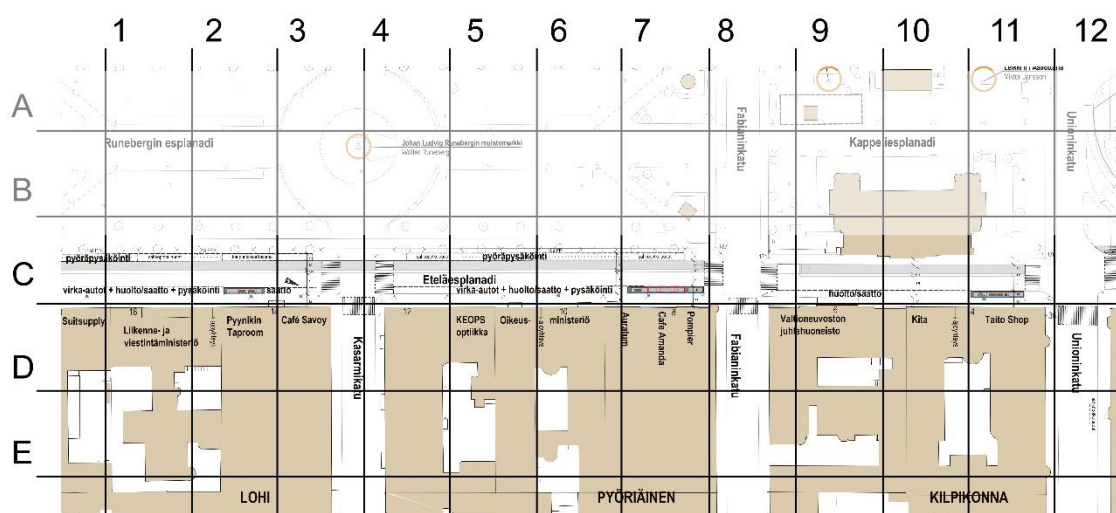

Eteläesplanadin vanhalta pyörätieltä kokeilun yhteydessä jalkakäytäväksi muutetun tilan käyttöönottoa on tämän havainnoinnin yhteydessä tarkasteltu arvioimalla vanhalla pyörätiellä kävelijöiden määrää. Taulukossa 30 tätä on arvioitu asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa, että vanhalla pyörätiellä ei ole lainkaan kulkijoita ja arvosana 5 tarkoittaa, että vanhalla pyörätiellä on paljon kulkijoita. Kaikkien havainnointikertojen keskiarvoksi muodostui 3,1/5. Vanha pyörätie on tämän perusteella otettu hieman heikommin käyttöön. Toisaalta vanhalla

pyörätiellä oli kolmena kertana todella paljon kulkijoita (arvosana 5), kun taas vain yhtenä kertana ei ollenkaan kulkijoita (arvosana 1). Tuloksissa oli myös suurta hajontaa, mikä saattaisi viitata siihen, että uutta tilaa saatettiin ottaa käyttöön enemmän esimerkiksi sellaisina aikoina, kun alueella liikkui enemmän ihmisiä.

Svenska Teaterniin tapahtui havainnoinnin aikana huoltoajoa yhteensä 8/16 kertana. Yhtä iltapäivän huoltoajokertaa kaikki Svenska Teaternin huoltoajo ajoittui aamuille sekä keskipäivään. Alkuillasta huoltoajoa ei ollut kertaakaan. Niillä kerroilla, kun huoltoajoa tapahtui, sujui tilanne 4/8 kertaa ilman ongelmia ja 4/8 kertaa siten, että kuorma-/pakettiauto tukki pyöräliikenteen ja/tai jalankulun. Näistä neljästä pyöräilyn / kävelyn tukkimiskerrasta kahtena kertana huoltoliikenteen arvioitiin tapahtuvan liian kovalla tilannenopeudella, joka olisi voinut johtaa vaaratilanteeseen, ellei jalankulkijat sekä pyöräilijät olisi olleet valppaana.

2.4. Eteläesplanadi, itäpuoli

Kuva 12. Eteläesplanadin itäpuoli ruudukkoineen.

Eteläesplanadin itäpuoli rajautuu lännessä Eteläesplanadin 16 -osoitteeseen (ruutu C1 kuvassa 12) ja idässä Taito Shopin edustalle (ruutu C11). Eteläesplanadin itäpuolen uusilta laajennusalueilta vain ravintola Pompierin edusta ruudussa C7 vuokrattiin ravintolan terassiksi kesällä 2023. Muut näistä Pohjoisesplanadia kapeammista levennysalueista ovat toimineet levennettynä jalkakäytävänä sekä julkisena oleskelutilana. Näitä laajennusalueita on Eteläesplanadin itäpäädyssä sijainnut vain muutamassa kohdassa, ruuduissa C2, C3, C7 sekä C11. Eteläesplanadin osalta kokeilun yhteydessä on myös laajennettu puiston puoleista jalkakäytävää siirtämällä kaksikaistainen pyörätie viereiselle ajoradalle. Tämä pyörätie jatkuu koko Eteläesplanadin mukaisesti.

Taulukko 31. Eteläesplanadin itäpäädyn havainnointikerrat

Havainnointikerta	Havainnointiaika	Viikonpäivä	Säätila	Lämpötila
01 aamu	8:30-9:30	Perjantai	Puolipilvinen	Lämmin
02 aamu	8:30-9:30	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
03 aamu	8:30-9:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
04 aamu	8:30-9:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
05 keskipäivä	11:30-12:30	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
06 keskipäivä	11:30-12:30	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
07 keskipäivä	11:30-12:30	Keskiviikko	Puolipilvinen	Lämmin
08 keskipäivä	11:30-12:30	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
09 iltapäivä	16:00-17:00	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
10 iltapäivä	16:00-17:00	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
11 iltapäivä	16:00-17:00	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
12 iltapäivä	16:00-17:00	Keskiviikko	Puolipilvinen	Lämmin
13 alkuilt	18:00-19:00	Perjantai	Aurinkoinen	Lämmin
14 alkuilt	18:00-19:00	Tiistai	Aurinkoinen	Lämmin
15 alkuilt	18:00-19:00	Keskiviikko	Aurinkoinen	Lämmin
16 alkuilt	18:00-19:00	Keskiviikko	Pilvinen	Lämmin

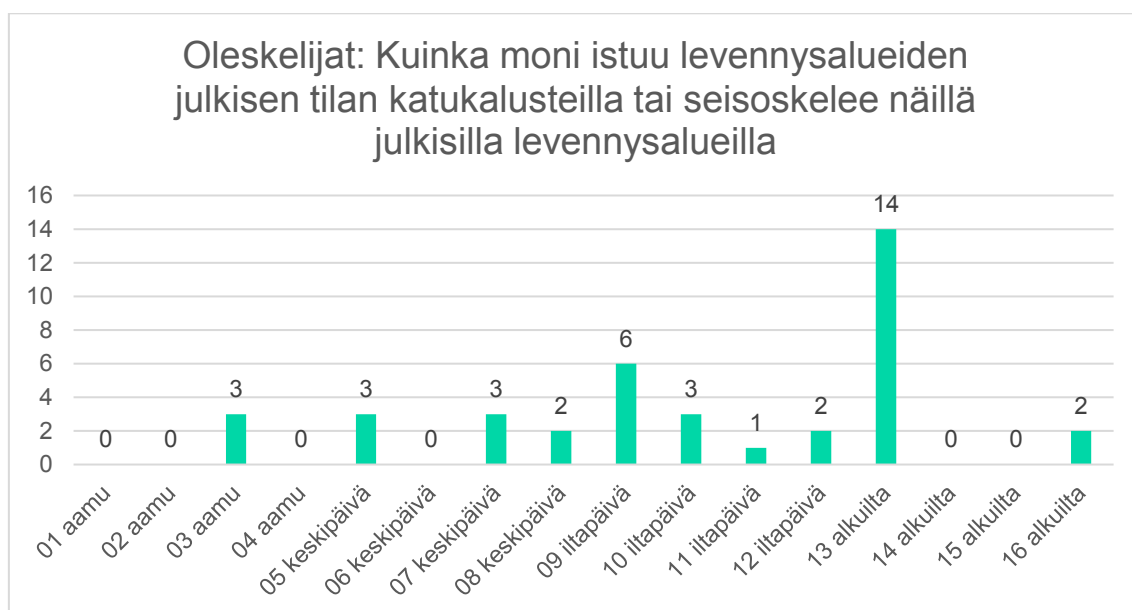

Eteläesplanadin länsipäätä havainnoitiin kesän 2023 aikana yhteensä 16:ta eri kertana. Havainnointia tehtiin neljä kertaa perjantaina, neljä kertaa tiistaina ja kahdeksan kertaa keskiviikkona. Säätila vaihteli pilvisen sekä aurinkoisen välillä ja lämpötila oli joka kerta lämmin. Taulukossa 3111 on esitelty havainnointikertojen taustatietoja.

2.4.1. Oleskelu (Eteläesplanadin itäpuoli)

Oleskelun suhteen Eteläesplanadin itäpuolella laskettiin ihmisten oleskelua levennysalueiden julkisilla alueilla sekä arvioitiin katukalusteiden käyttöä julkisella tilalla. Lisäksi havainnoinnissa kartoitettiin alueelle muodostuvia oleskelun painopisteitä, joihin ihmiset vetäytyvät eniten. Oleskelun luonteesta sekä tunnistetuista kuvioista kirjoitettiin lisäksi täsmällisempiä muistiinpanoja.

Taulukko 32. Eteläesplanadin itäpuolen oleskelijat: Kuinka moni istuu levennysalueiden julkisen tilan katukalusteilla tai seisoskelee näillä julkisilla levennysalueilla 5 minuutin jaksoilla 15 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuina? Huom. terasseja ei lasketa katukalusteiksi.

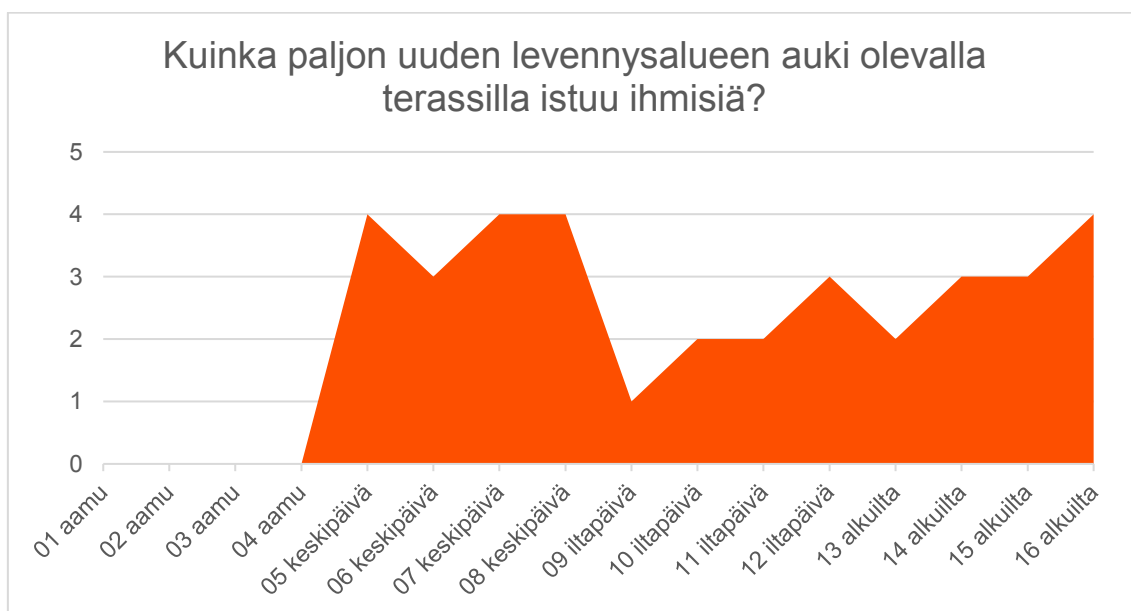
Taulukossa 32 on esitetty ihmisten oleskelua uusien levennysalueiden julkisella oleskelualueella. Pylväiden yläpuolella oleva luku kertoo siis sen, kuinka monta ihmistä oleskeli Eteläesplanadin itäpuolen julkisilla levennysalueilla yhteensä neljänä laskentakertana. Havainnointia tehtiin yhteensä 16 kertaa, ja jokainen havainnointikerta sisälsi neljä tarkastelukertaa, joten laskentakertoja kerääntyi kesän aikana yhteensä 64 kappaletta. Tarkastelukertojen yhteenlaskettu oleskelijamäärä oli 39, joten Eteläesplanadin länsipäädyn julkisilla oleskelualueilla oli keskimäärin 0,6 oleskelijaa kerrallaan. Oleskelua tapahtui melko tasaisesti ajasta riippumatta. Yhtenä havainnointikertana oleskelijoita oli tosin hieman enemmän, 14 kappaletta.

Taulukko 33. Kuinka paljon ihmiset käyttävät katukalusteita ja uutta julkista oleskelutilaa? Huom. terasseja ei lueta katukalusteiksi.

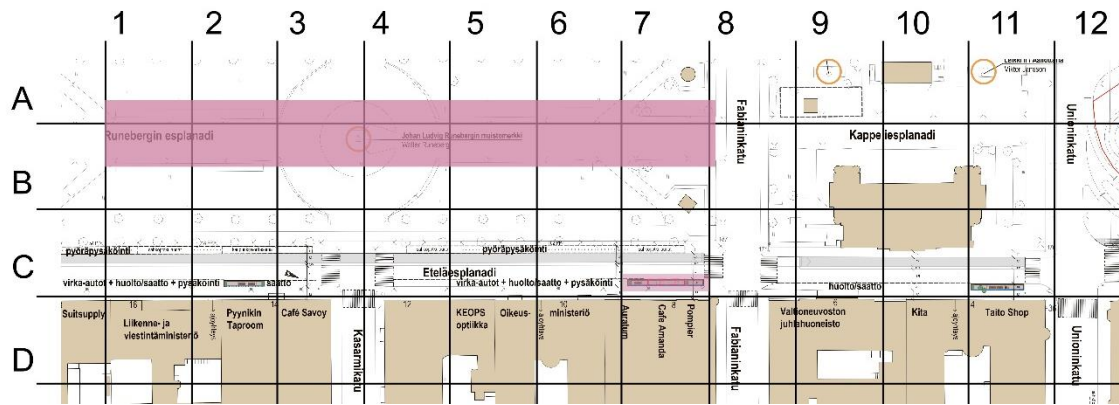

Taulukossa 33 on arvioitu levennysalueilla sijaitsevan, uuden julkisen oleskelutilan ja katukalusteiden käyttöastetta asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa että näitä ei käytetä ollenkaan ja 5 että näitä käytetään hyvin paljon. Julkisella oleskelualueella oleskeltiin melko tasaisen vähän eri ajankohtina, vaikka oleskelua tapahtuikin hieman enemmän iltapäivisin kuin aamuisin. Laskemalla kaikkien havainnointiajankohtien keskiarvon, oli julkisen oleskelutilan keskimääräinen käyttöaste noin 1,6/5.

Taulukko 34. Kuinka paljon uuden levennysalueen auki olevalla terassilla istuu ihmisiä? (Jos Pompierin terassi on kiinni, jätä tämä kohta tyhjäksi)

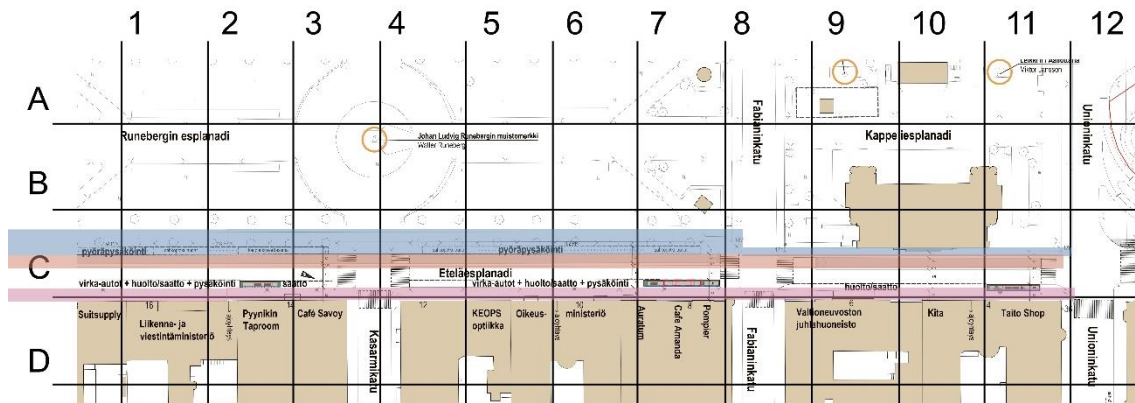
Ravintola Pompierin vuokraama terassialue oli taulukon 34 mukaan aamuisin kiinni mutta muina ajankohtina auki. Taulukossa on arvioitu terassin täyttöastetta asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa, että terassi on aivan täynnä ja arvosana 1 aivan tyhjä. Mikäli ravintola oli kiinni, annettiin arvosana 0. Terassin täyttöaste oli suurimmillaan keskipäivän aikaan, johon vaikuttanee lounasajan suosio. Iltapäivällä terassilla oli hiljaisempaa, mutta alkuillasta taas enemmän ihmisiä. Aukioloaikoina Pompierin terassin täyttöaste oli havainnointiaikojen aikana keskimäärin noin 2,9/5. Havainnoinnin aikana todettiin myös, että Pompierin terassi täyttyi joinakin kohtina hetkellisesti täysin, ja välillä ravintolaan muodostui jonoakin kadulla.

Kuva 13. Eteläesplanadin itäpäädyn oleskelun kannalta suosituimmat alueet sijaitsivat pääosin puiston puolella.

Havainnoinnin yhteydessä kirjoitettiin myös muistiinpanoja sekä huomioita oleskelun luonteesta ja painopisteistä. Eteläesplanadin itäpäädyn kolmesta laajennusalueelle sijaitsevasta julkisesta oleskelualueesta suosituin oli Cafe Amandan edustalla sijaitseva oleskelualue (ruutu C7 kuvassa 13). Tällä alueella oli tosin eniten oleskelijoita vain yhtenä ajankohtana. Muuten enemmistö ihmisistä oleskeli puiston puolella, etenkin AB1-7 ruuduilla sijaitsevilla penkeillä. Tämän arvioitiin johtuvan siitä, että Eteläesplanadi on varjoisa, ja ihmiset hakeutuivat aurinkoisille paikoille oleskelemaan.

2.4.2. Liikkuminen (Eteläesplanadin itäpuoli)

Kuva 14 Eteläesplanadin itäpuoli: Eteläesplanadin puiston puoleinen jalkakäytävä, josta osa on laajentunut vanhan pyörätien päälle korostettu sinisellä värillä. Uusi, vanhalle autoliikenteen ajokaistalle kokeilun ajaksi siirretty pyörätie korostettu oranssilla värillä ja julkisivun puoleinen jalkakäytävä punaisella värillä.

Liikkumisen suhteen Eteläesplanadin itäpäädyssä laskettiin jalkakäytävillä ajavia pyöräilijöitä sekä sähköpotkulautailijoita, arvioitiin kuinka hyvin uutta pyörätietä sekä puiston puoleista laajennettua jalkakäytävää on otettu käyttöön. Lisäksi arvioitiin Kappelin takaisen uuden jalkakäytävän käyttöönottoa sekä laskettiin uusissa pyörätelineissä olevia polkupyöriä. Näiden jalka- sekä pyöräteiden sijainnit on esitetty kuvassa 14.

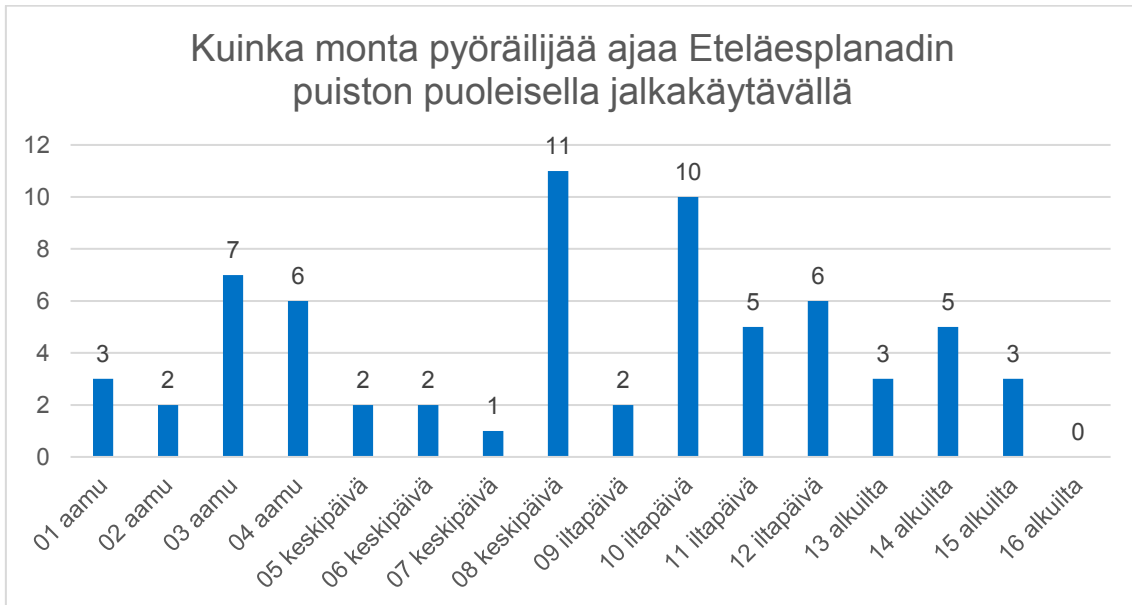
Liikkumisen laskentaa tehtiin tunnin tarkastelujakson aikana kaksi kertaa kymmenen minuutin ajan. Liikkumislaskennan tulokset osoittavat siis sen, kuinka monta polkupyöräilijää tai sähköpotkulautailijaa liikkui Eteläesplanadin itäpäädyssä yhteensä 20 minuutin aikana.

Taulukko 35. Eteläesplanadin itäpuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 55 pyöräilijää ajoi Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin aikana (taulukko 35). Kun havainnointikertoja oli yhteensä 16 ja jokaisella havainnointikerralla tehtiin liikumisen laskentaa yhteensä 20 minuuttia, tarkoittaa tämä yhteensä 320 minuuttia. Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä ajoi siis 5 pyöräilijää yhteensä 320 laskentaminuutin aikana, mikä tarkoittaa yhtä kyseisellä jalkakäytävällä ajavaa pyöräilijää keskimäärin noin 64 minuutin välein koko havainnointijaksolta. Kyseisellä jalkakäytävällä pyöräily tapahtui ylipäänsä neljänä havainnointikertana ja kahtenatoista havainnointikertana ei ollenkaan.

Taulukko 36. Eteläesplanadin itäpuoli: Kuinka monta pyöräilijää ajaa Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 68 pyöräilijää ajoi taulukon 36 mukaan Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin, eli yhteensä 320 minuutin aikana. Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi pyöräilijä noin viiden minuutin välein koko havainnointijaksolta. Taulukossa korostuu kaksi hieman muita suurempaa tilastopiikkiä (havainnointikerrat 08 ja 10), mutta yleisesti ottaen kyseisellä jalkakäytävällä tapahtuva pyöräily jakautui melko tasaisesti eri ajankohdille.

Taulukko 37. Eteläesplanadin itäpuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

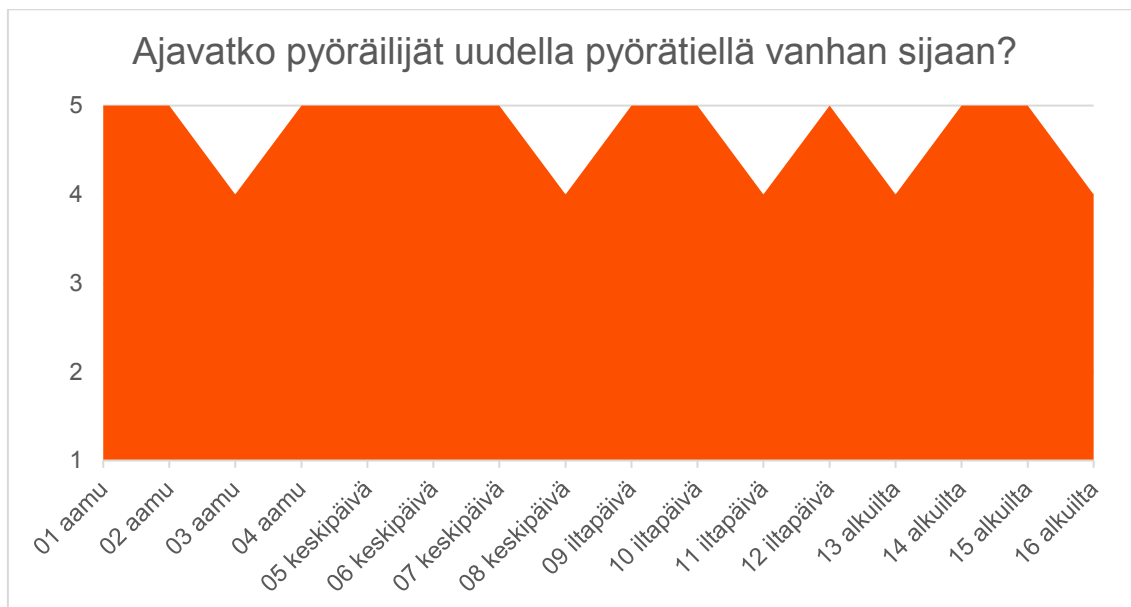
Yksikään sähköpotkulautailija ei taulukon 37 mukaan ajanut Eteläesplanadin julkisivun puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin aikana.

Taulukko 38. Eteläesplanadin itäpuoli: Kuinka monta ihmistä ajaa sähköpotkulaudalla Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä 10 min ajalla 30 minuutin välein, kaikki tarkastelujaksot yhteen laskettuna?

Yhteensä 22 sähköpotkulautailijaa ajoi Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä koko kesän 2023 havainnoinnin, eli 320 minuutin aikana (taulukko 38). Kyseisellä jalkakäytävällä ajoi siis keskimäärin yksi sähköpotkulautailija noin 15 minuutin välein koko havainnointijaksolta.

Taulukko 39. Eteläesplanadin itäpuoli: Ajavatko pyöräilijät uudella pyörätiellä vanhan sijaan?

Eteläesplanadin uuden pyörätien käyttöönottoa on tämän havainnoinnin yhteydessä tarkasteltu vertaamalla sitä, kuinka suuri osa pyöräilijöistä ovat liikkuneet uudella pyörätiellä vanhan, kokeilun yhteydessä jalkakäytäväksi muutetun pyörätien sijaan. Taulukossa 39 tätä on arvioitu asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa, että selvä enemmistö ajaa vanhalla pyörätiellä ja arvosana 5 tarkoittaa, että selvä enemmistö ajaa uudella pyörätiellä. Kaikkien havainnointikertojen keskiarvoksi muodostui 4,7/5. Uusi pyörätie on tämän perusteella otettu tehokkaasti käyttöön. Tulos oli melko tasainen eri ajankohtina. Yhtenätoista havainnointikertana annettiin arvosana 5 ja viitenä kertana 4.

Taulukko 40. Eteläesplanadin itäpuoli: Kuinka hyvin jalankulkijat ovat ottaneet uuden pyörätieltä vapautuneen tilan käyttöönsä?

Eteläesplanadin vanhalta pyörätieltä kokeilun yhteydessä jalkakäytäväksi muutetun tilan käyttöönottoa on tämän havainnoinnin yhteydessä tarkasteltu arvioimalla vanhalla pyörätiellä kävelijöiden määrää. Taulukossa 40 tätä on arvioitu asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa, että vanhalla pyörätiellä ei ole lainkaan kulkijoita ja arvosana 5 tarkoittaa, että vanhalla pyörätiellä on paljon kulkijoita. Kaikkien havainnointikertojen keskiarvoksi muodostui 2,6/5. Vanha pyörätie on tämän perusteella otettu hieman heikommin jalankulkijoiden käyttöön. Vanhalla pyörätiellä oli vain yhtenä kertana todella paljon kulkijoita (arvosana 5), mutta se ei

toisaalta ollut yhtenäkkään kertana täysin tyhjiillään. Tuloksissa oli myös jonkin verran hajontaa, mikä saattaisi viitata siihen, että uutta tilaa saatettiin ottaa käyttöön enemmän esimerkiksi sellaisina aikoina, kun alueella liikkui enemmän ihmisiä.

Verrattain heikon tuloksen on arvioitu johtuvan siitä, että vanhan pyörätien kohdalla on vielä ollut pyörätietä osoittavat tiemerkinntät asfaltissa, mikä on ilmeisesti sekoittanut joitain pyöräilijöitä ja heikentänyt jalankulkijoiden uskallusta ottaa tila haltuunsa.

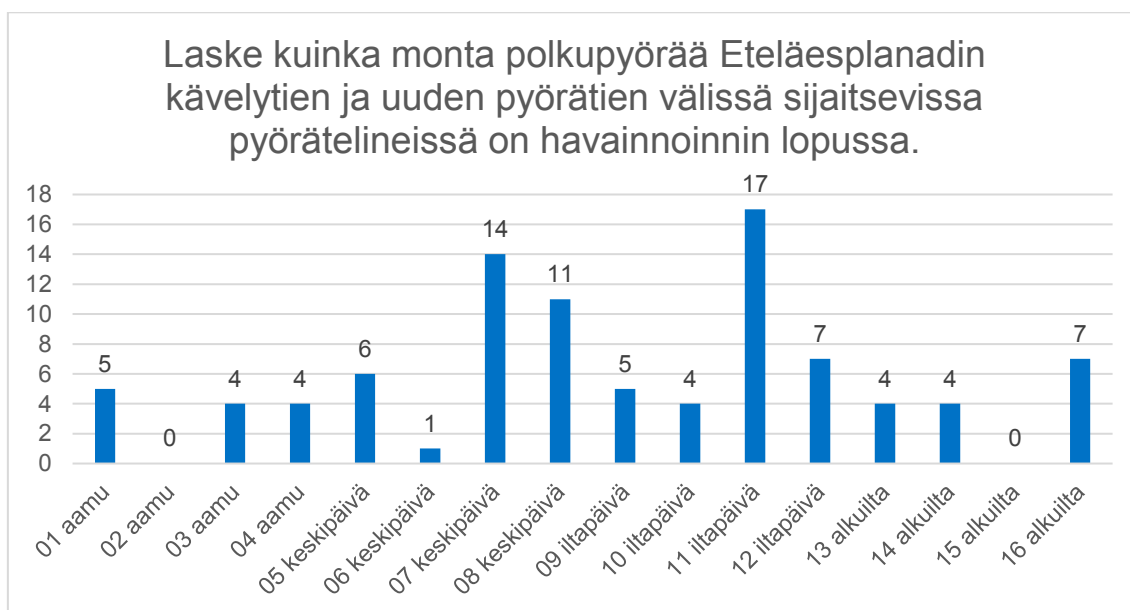
Jalankulkijoiden näkökulmasta kenties merkittävin Eteläesplanadin kokeilun yhteydessä tehtävä muutos, eli Kappelin takaisen pyörätien vapauttaminen jalankulkijoiden käyttöön on kuitenkin otettu tehokkaammin käyttöön (taulukko 41).

Taulukko 41. Eteläesplanadin itäpuoli: Kulkevatko Kappelin takana sijaitsevalla osuudella pyöräilijät pyörätiellä ja jalankulkijat jalkakäytävällä?

Esplanadien kokeilun myötä vanhan pyörätien siirtyessä entiselle autojen ajoradalle vapautui Kappelin takana oleva osuus jalankulkijoiden käyttöön. Kyseisessä kohdassa jalankulkijoiden on ennen kokeilua pitänyt joko ylittää suojatie Eteläesplanadin julkisivun puoleiselle jalkakäytävälle tai kiertää Kappeli puiston puolelta. Taulukossa 41 on arvioitu näiden uusien liikennejärjestelyjen käyttöönottoa asteikolla 1–5, jossa 1 merkitsee, että pyöräilijät ja jalankulkijat kulkevat sekaisin toistensa kulkureitillä ja 5 merkitsee, että pyöräilijät ja jalankulkijat ovat selvästi omilla alueillaan. Kolmella kerralla annettiin arvosanaksi 4, ja muina kolmenatoista kertana arvosana 5, jolloin keskiarvoksi muodostui 4,7. Uudet liikennejärjestelyt on siis otettu tehokkaasti käyttöön tässä kohdassa.

Taulukko 42. Eteläesplanadin itäpuoli: Laske kuinka monta polkupyörää Eteläesplanadin kävelytien ja uuden pyörätien välissä sijaitsevilla pyörätelineillä on havainnointikerran lopussa.

Kokeilun yhteydessä Eteläesplanadin puiston puoleisen jalkakäytävän sekä uuden pyörätien väliin lisättiin myös merkittävä määrä pyöräpysäköintiä, sähköpotkulautojen pysäköintiä sekä uusi kaupunkipyöräasema. Nämä sijoittuvat ruutuihin C1-C7 kuvassa 12. Taulukossa 42 on laskettu näissä pyörätelineissä (eli ei sähköpotkualtoja tai kaupunkipyöriä) havainnointikerran lopussa olevat pyörät. Jokaisen havainnointikerran keskiarvoksi muodostui noin 5,8 polkupyörää. Pyöriä oli telineessä eniten keskipäivän sekä iltapäivän aikaan, mutta kuitenkin melko tasaisesti eri aikoina. Kahtena kertana telineissä ei ollut yhtäkään polkupyörää.

3. Haastattelut

Haastatteluilla kerättiin Esplanadeilla olleiden ihmisten näkemyksiä ja mielipiteitä kokeilusta ja sen vaikutuksesta alueen viihtyisyyteen ja toiminnallisuuteen sekä sen laajemmista vaikutuksista erilaisista näkökulmista. Haastatteluiden aikana kerättiin lisäksi metatietoa esimerkiksi siitä, millä haastateltavat olivat saapuneet alueelle ja miksi.

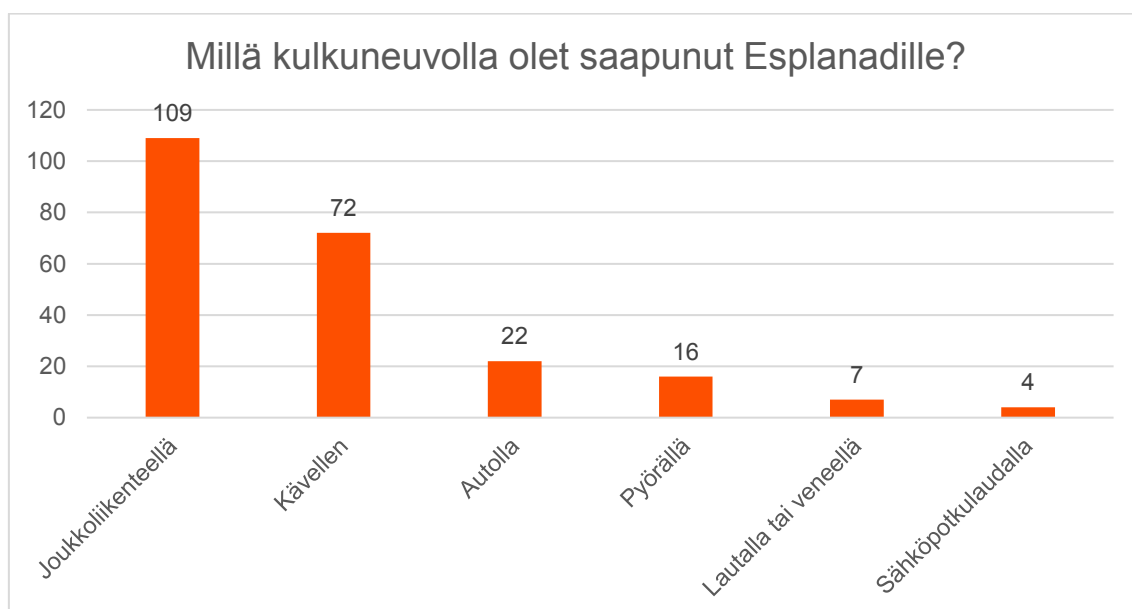
Haastattelut tehtiin suullisesti paikan päällä sekä Pohjois- että Eteläesplanadilla. Haastatteluiden aikana haastattelija ohjasi keskustelua seuraamalla tämän raportin liitteenä olevaa kysymysrunkoa. Haastattelija kirjasi haastateltavan vastauksia ylös haastattelun aikana ja kävi lopuksi täyttämässä vastaukset Google Forms -lomakkeella digitaaliseen muotoon.

Haastatteluihin valittiin satunnaisia ohikulkijoita sekä alueella oleskelevia ihmisiä. Yhteensä 223 ihmistä haastateltiin kesän 2023 aikana. Näistä kaksi ilmoitti asuvansa Espalla, 65 jossain muualla lähellä, ja 93 ilmoitti, että eivät asu lähellä. Yhteensä 63 haastateltavista eivät vastanneet kysymykseen. Haastatteluista 150 tehtiin Pohjoisesplanadilla ja 73 Eteläesplanadilla. Pohjoisesplanadin ylikorostuminen johtuu siitä, että alueella liikkui enemmän ihmisiä, ja haastateltavia oli täten helpompi löytää. Lämpötila vaihteli haastatteluhetkinä kylmän ja kuuman välillä ja säätila pilvisen sekä aurinkoisen.

3.1. Liikkuminen

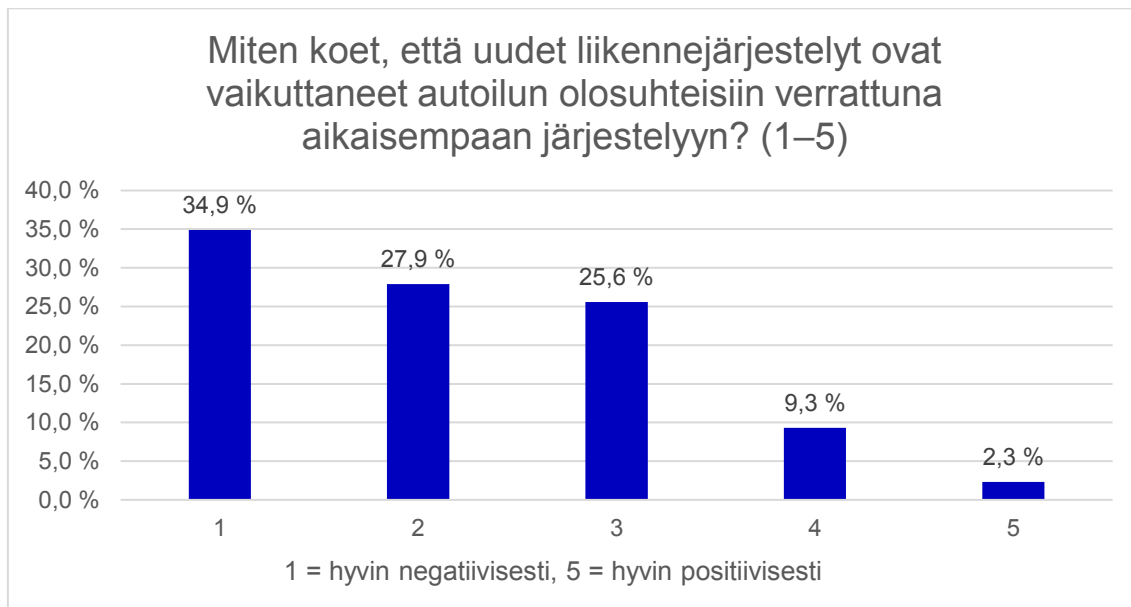
Haastatteluissa selvitettiin ihmisten mielikuvia kokeilun vaikutuksesta liikkumiseen alueella. Nämä tulokset osoittavat siis haastateltavien näkemyksiä kokeilun vaikutuksesta liikkumiseen. Haastatteluissa selvitettiin myös, miten ihmiset olivat sillä kerralla saapuneet paikalle Esplanadeille.

Taulukko 43. Millä kulkuneuvolla olet saapunut Esplanadille? (voi kertoa useamman vaihtoehdon)

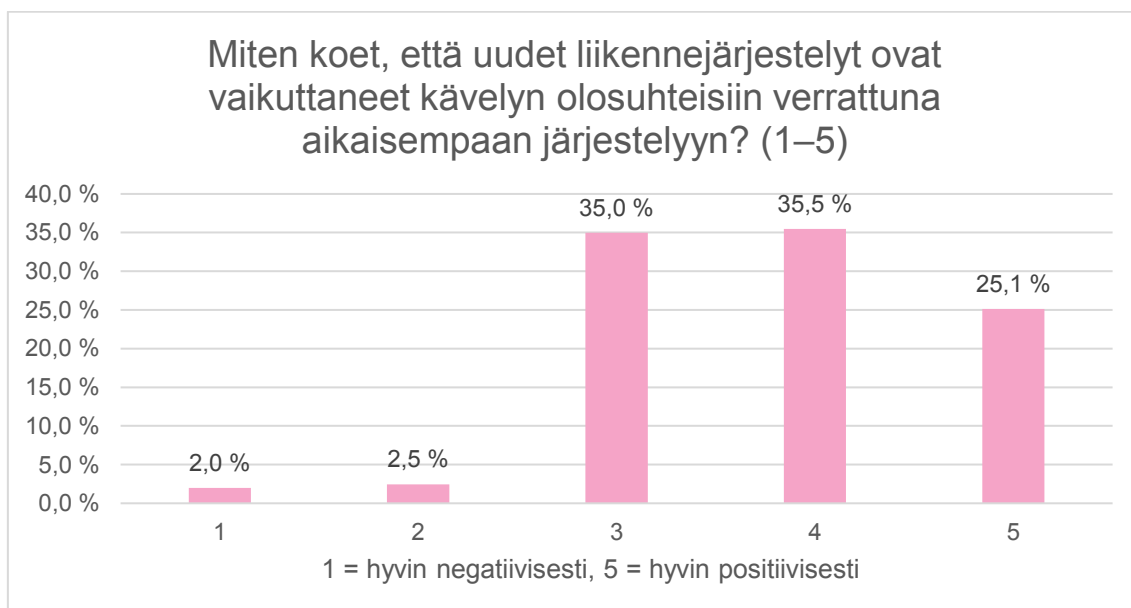
Taulukossa 43 on esitetty millä kulkuneuvoilla haastateltava on saapunut Esplanadille. Mikäli haastateltava on käyttänyt matkansa aikana useampaa liikennevälinettä (esimerkiksi kävellyt juna-asemalta tai ajanut autolla liityntäpysäköintiin ja jatkanut matkaa metrolla), ilmoitettiin useampi liikkumismuoto. Tuloksien mukaan joukkoliikenne oli selvästi käytetyin kulkuneuvo Esplanadeille saapumiseen. Joukkoliikenteellä paikalle saapui noin 47 % vastaajista, kun taas toiseksi käytetyimmällä, eli kävellen saapui paikalle noin 31 % vastaajista. Autolla paikalle saapui noin 10 % vastaajista, pyöräillen noin 7 % ja yhteensä noin 5 % lautalla, veneellä tai sähköpotkulaudalla.

Taulukko 44. Jos olet liikkunut Esplanadeilla autolla nyt kokeilun aikana, miten koet, että uudet liikennejärjestelyt ovat vaikuttaneet autoilun olosuhteisiin verrattuna aikaisempaan järjestelyyn? (Asteikolla 1–5)

Taulukossa 44 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, miten kokeilu on vaikuttanut autoilun olosuhteisiin Esplanadeilla, verrattuna aikaisempaan järjestelyyn. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut autoilun olosuhteisiin hyvin negatiivisesti ja arvosana 5 hyvin positiivisesti. Kysymykseen pyydettiin vastaamaan vain niitä haastateltavia, jotka ovat liikkuneet Esplanadeilla autolla tämän kokeilun aikana. Vastauksia saatiin tähän yhteensä 86 kappaletta, joista selvästi enemmän ihmisiä piti kokeilun vaikutuksia negatiivisena kuin positiivisena. Yhteensä noin 62,8 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2, kun taas 11,6 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 2,2/5. Keskiarvon ollessa alle 3 on vaikutus autoilun olosuhteisiin siis koettu keskimäärin negatiivisena.

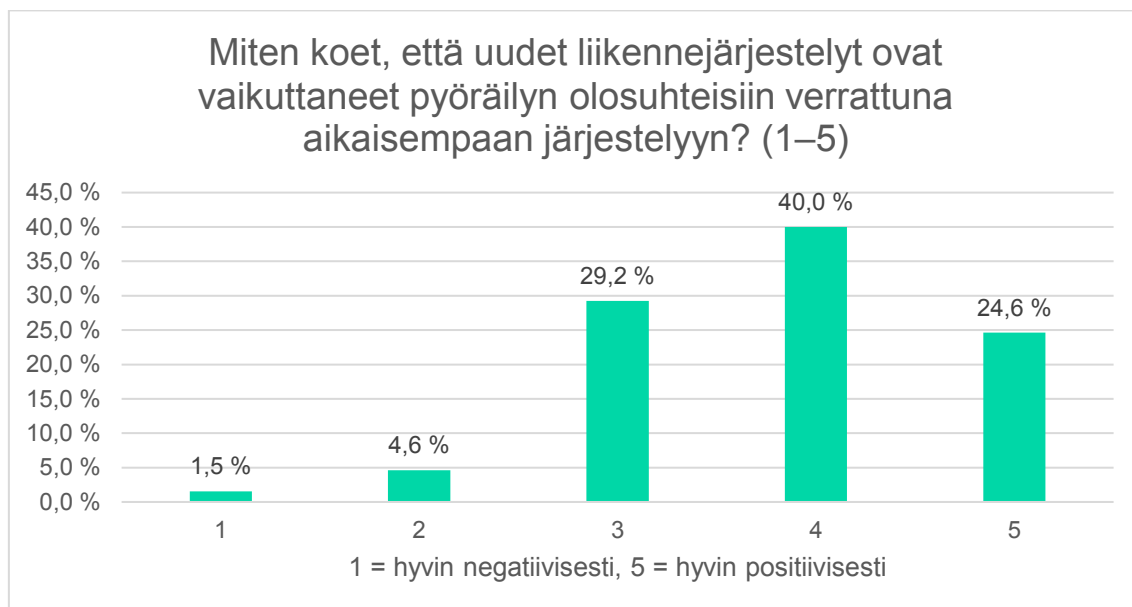
Taulukko 45. Miten koet, että uudet liikennejärjestelyt ovat vaikuttaneet kävelyn olosuhteisiin verrattuna aikaisempaan järjestelyyn? (Asteikolla 1–5)

Taulukossa 45 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, miten kokeilu on vaikuttanut kävelyn olosuhteisiin verrattuna aikaisempaan järjestelyyn. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut kävelyn olosuhteisiin

hyvin negatiivisesti ja arvosana 5 hyvin positiivisesti. Vastauksia saatiin tähän yhteensä 203 kappaletta, joista selvästi enemmän ihmisiä piti kokeilun vaikutuksia positiivisena kuin negatiivisena. Yhteensä noin 60,6 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5, kun taas 4,5 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2. Melko suuri osa vastaajista, 35 %, ei osannut suoraan ottaa kantaa asiaan tai eivät pitäneet muutosta merkittävänä ja antoivat siksi arvosanan 3. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 3,8/5. Keskiarvon ollessa yli 3 on vaikutus kävelyn olosuhteisiin siis koettu keskimäärin positiivisena.

Taulukko 46. Jos olet liikkunut Esplanadeilla polkupyörällä, miten koet, että uudet liikennejärjestelyt ovat vaikuttaneet pyöräilyn olosuhteisiin verrattuna aikaisempaan järjestelyyn? (Asteikolla 1–5)

Taulukossa 46 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, miten kokeilu on vaikuttanut pyöräilyn olosuhteisiin verrattuna aikaisempaan järjestelyyn. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut pyöräilyn olosuhteisiin hyvin negatiivisesti ja arvosana 5 hyvin positiivisesti. Kysymykseen pyydettiin vastaamaan vain niitä haastateltavia, jotka ovat liikkuneet Esplanadeilla pyörällä tämän kokeilun aikana.

Vastauksia saatiin tähän yhteensä 65 kappaletta, joista selvästi enemmän ihmisiä piti kokeilun vaikutuksia positiivisena kuin negatiivisena. Yhteensä noin 64,6 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5, kun taas 6,1 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 3,8/5. Keskiarvon ollessa yli 3 on vaikutus pyöräilyn olosuhteisiin siis koettu keskimäärin positiivisena.

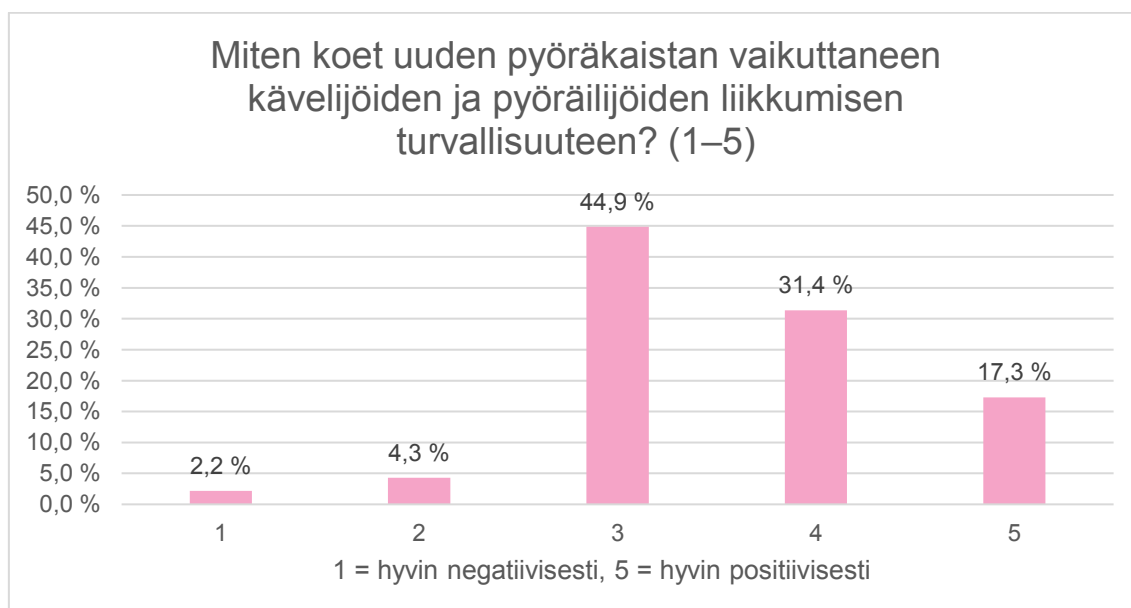
Taulukko 47. Miten koet uuden pyöräkaistan vaikuttaneen kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen sujuvuuteen ja selkeyteen? (Asteikolla 1–5)

Kokeilun yhteydessä Eteläesplanadin vanha pyörätie on siirretty jalankulkijoiden käyttöön ja sen tilalle on rakennettu uusi pyörätie viereiselle, aiemmin autoliikenteen käytössä olleelle ajoradalle (oranssi väri kuvassa 14). Taulukossa 47 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, miten tämä osuus kokeilusta on vaikuttanut kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen sujuvuuteen ja selkeyteen. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen sujuvuuteen ja selkeyteen hyvin negatiivisesti ja arvosana 5 hyvin positiivisesti.

Vastauksia saatiin tähän yhteensä 185 kappaletta, joista selvästi enemmän ihmisiä piti vaikutuksia positiivisena kuin negatiivisena. Yhteensä noin 53,0 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5, kun taas 8,7 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2. Melko suuri osa vastaajista, 38,4 %, ei osannut suoraan ottaa kantaa asiaan tai eivät pitäneet muutosta merkittävänä ja antoivat siksi arvosanan 3. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 3,6/5. Keskiarvon ollessa yli 3 on vaikutus kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen sujuvuuteen ja selkeyteen siis koettu keskimäärin positiivisena.

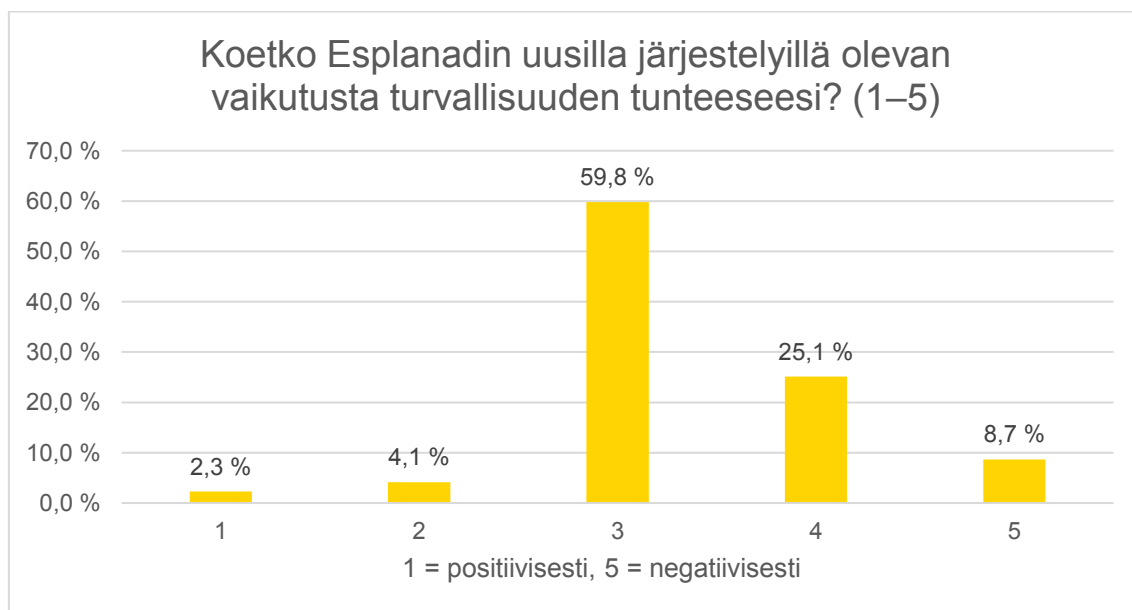
Taulukko 48. Miten koet uuden pyöräkaistan vaikuttaneen kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen turvallisuuteen? (Asteikolla 1–5)

Taulukossa 48 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, miten tuo saman uuden pyörätien osuus kokeilusta on vaikuttanut kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen turvallisuuteen. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen turvallisuuteen hyvin negatiivisesti ja arvosana 5 hyvin positiivisesti.

Vastauksia saatiin tähän yhteensä 185 kappaletta, joista selvästi enemmän ihmisiä piti vaikutuksia positiivisena kuin negatiivisena. Yhteensä noin 48,7 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5, kun taas 6,5 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2. Melko suuri osa vastaajista, 44,9 %, ei osannut suoraan ottaa kantaa asiaan tai eivät pitäneet muutosta merkittävänä ja antoivat siksi arvosanan 3. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 3,6/5. Keskiarvon ollessa yli 3 on vaikutus kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisen turvallisuuteen siis koettu keskimäärin positiivisena.

Taulukko 49. Koetko Esplanadin uusilla järjestelyillä olevan vaikutusta turvallisuuden tunteeseesi? (Asteikolla 1–5)

Taulukossa 49 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, jos kokeilulla on ollut vaikutusta heidän turvallisuuden tunteeseensa Esplanadilla. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut turvallisuuden tunteeseen negatiivisesti ja arvosana 5 positiivisesti.

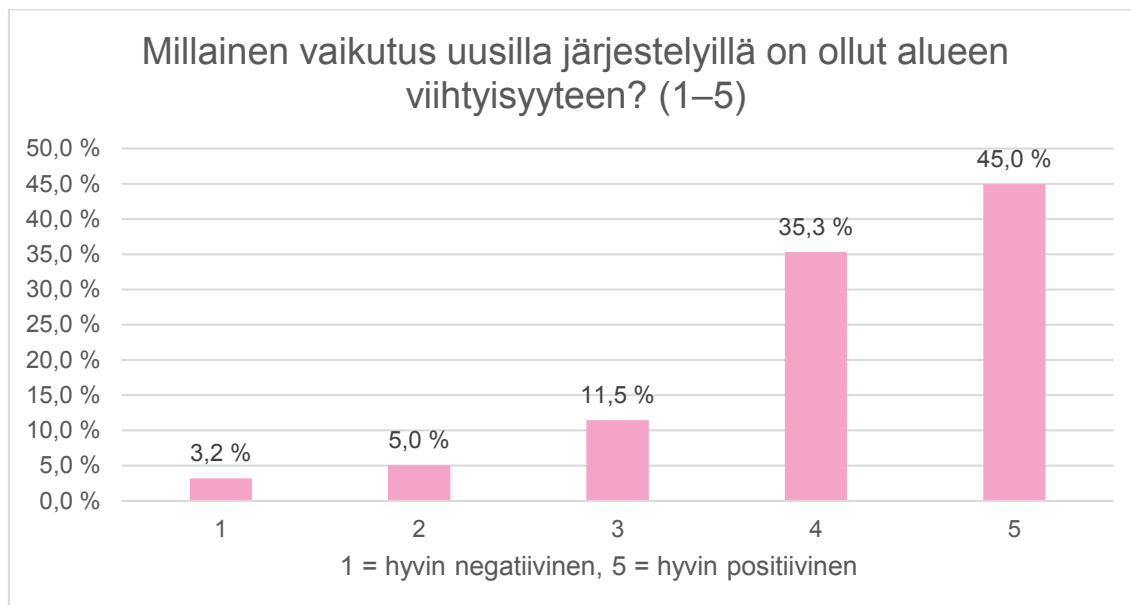
Vastauksia saatiin tähän yhteensä 219 kappaletta, joista enemmän ihmisiä piti vaikutuksia positiivisena kuin negatiivisena. Yhteensä noin 33,8 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5, kun taas 6,4 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2. Enemmistö vastaajista, noin 59,8 %, ei osannut suoraan ottaa kantaa asiaan tai eivät pitäneet muutosta merkittävänä ja antoivat siksi arvosanan 3. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 3,3/5. Keskiarvon ollessa yli 3 on vaikutus turvallisuuden tunteeseen siis koettu keskimäärin positiivisena.

Niitä haastateltavia, jotka pitivät kokeilun vaikutusta turvallisuuden tunteeseen negatiivisena, pyydettiin myös täsmentämään syitä tälle. Yleisin turvattomuuden tunnetta lisäävä tekijä liittyi huoleen siitä, että pelastusviranomaiset eivät pääsisi enää liikkumaan alueelle. Myös autoilijoiden kärsimättömyys sekä sähköpotkulautailijoiden liikennesääntöjen noudattamattomuus aiheutti turvattomuuden tuntoa haastateltavissa.

3.2. Oleskelu ja yleinen viihtyisyys

Haastatteluissa selvitettiin ihmisten mielikuvia kokeilun vaikutuksesta oleskeluun sekä yleiseen viihtyisyyteen alueella. Nämä tulokset osoittavat siis haastateltavien näkemyksiä kokeilun vaikutuksesta oleskeluun sekä yleiseen viihtyisyyteen. Haastatteluissa selvitettiin myös, miksi ihmiset olivat sillä kerralla saapuneet paikalle Esplanadeille ja jos he aikovat asioida jossain alueen yrityksistä.

Taulukko 50. Millainen vaikutus uusilla järjestelyillä on ollut alueen viihtyisyyteen? (Asteikolla 1–5)

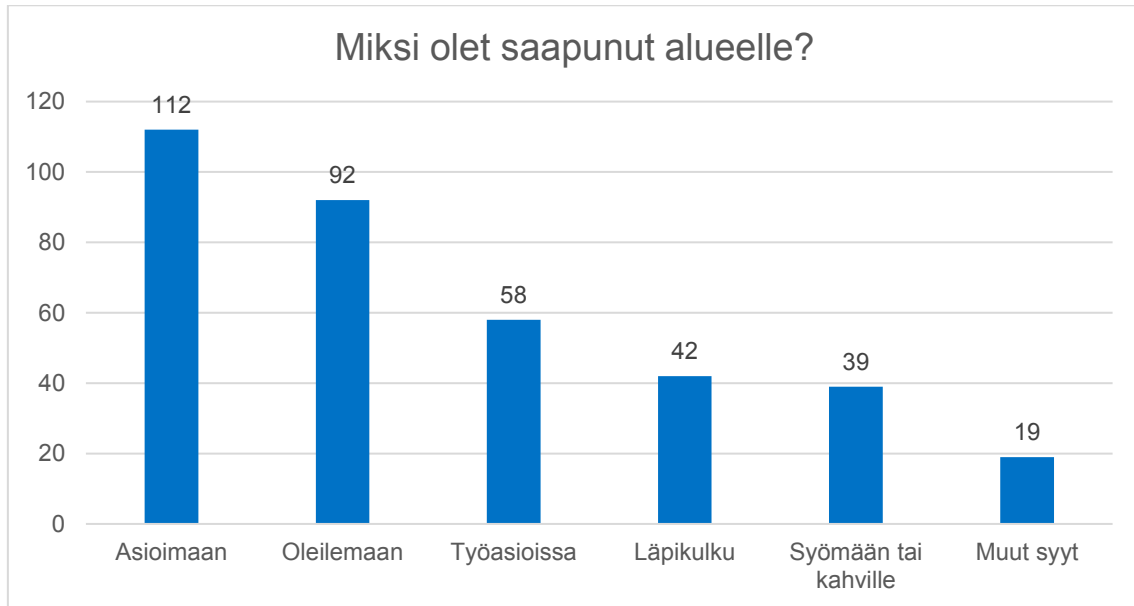

Taulukossa 50 on esitelty haastateltavien näkemyksiä siitä, miten kokeilu on vaikuttanut alueen viihtyisyyteen. Arviointia tehtiin asteikolla 1–5, jossa arvosana 1 tarkoittaa että kokeilu on haastateltavan mielestä vaikuttanut viihtyisyyteen hyvin negatiivisesti ja arvosana 5 hyvin positiivisesti.

Vastauksia saatiin tähän yhteensä 218 kappaletta, joista selvä enemmistö piti kokeilun vaikutuksia positiivisena. Yhteensä noin 80,3 % vastaajista antoi arvosanan 4 tai 5, kun taas noin 8,2 % vastaajista antoi arvosanan 1 tai 2. Vastauksien keskiarvoksi muodostui noin 4,1/5. Keskiarvon ollessa yli 3 on vaikutus alueen viihtyisyyteen siis koettu keskimäärin positiivisena.

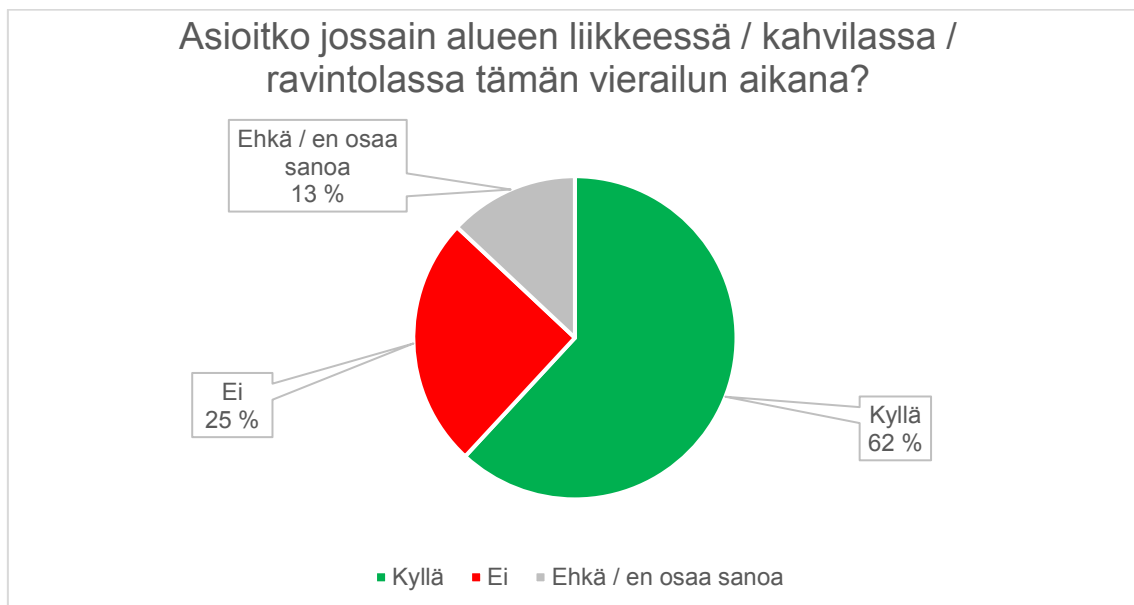
Niitä haastateltavia, jotka pitivät kokeilun vaikutusta viihtyisyyteen negatiivisena, pyydettiin myös täsmentämään syitä tälle. Yleisin syy sille, miksi haastateltavat pitivät vaikutusta negatiivisena, oli yleinen turhautuminen ajokaistojen sekä pysäköintipaikkojen poistoon.

Taulukko 51. Miksi olet saapunut alueelle? (voi kertoa useamman syyn)

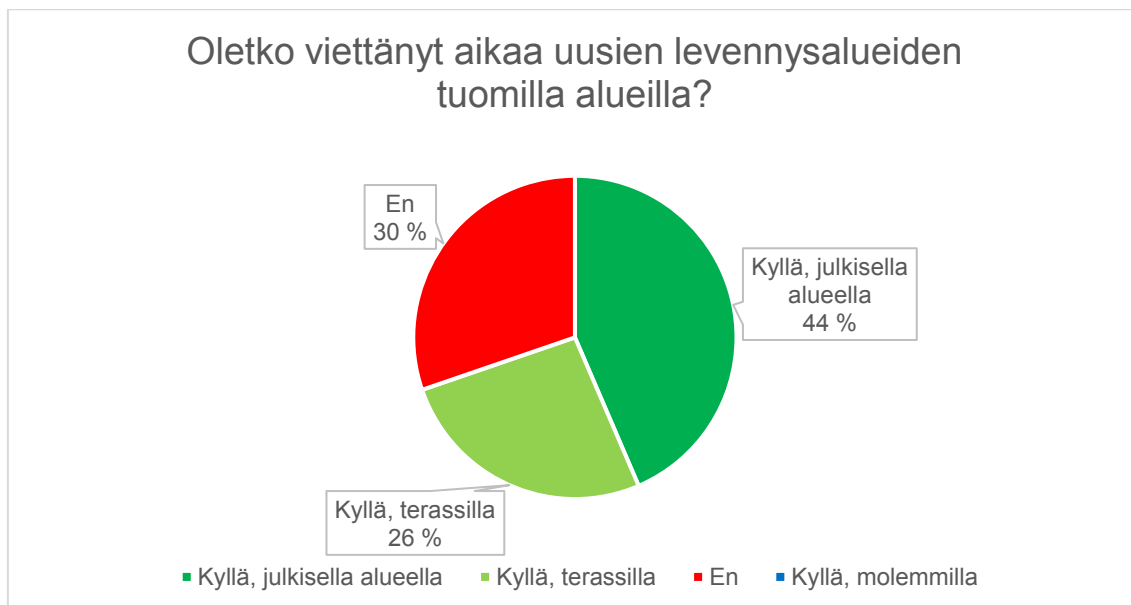
Taulukossa 51 on esitetty haastateltavien antamia syitä sille, miksi he ovat saapuneet alueelle. Mikäli haastateltavalla on ollut useampi kuin yksi syy saapua alueelle, on tähän voinut vastata monta eri asiaa. Haastateltavat yhdistelivätkin usein eri syitä saapua alueelle. Esimerkiksi 42 ihmistä ilmoitti olevansa läpikulkumatkalla mutta 41 näistä, eli kaikki paitsi yksi, ilmoittivat myös tekevänsä jotain muuta alueella, kun kerran ovat menossa ohi. Suosituin syy saapua paikalle oli yleinen asiointi, mutta vain hieman vähemmän suosittu vaihtoehto oli yleinen oleskelu. Myös työasiat vetivät melko monta ihmistä paikan päälle. Muiksi syiksi saapua alueelle ilmoitettiin muun muassa koiran ulkoilutus sekä kiinnostus tulla katsomaan uutta kokeilua.

Taulukko 52. Oletko asioinut tai aiotko asioida jossain alueen liikkeessä / kahvilassa / ravintolassa tämän vierailun aikana?

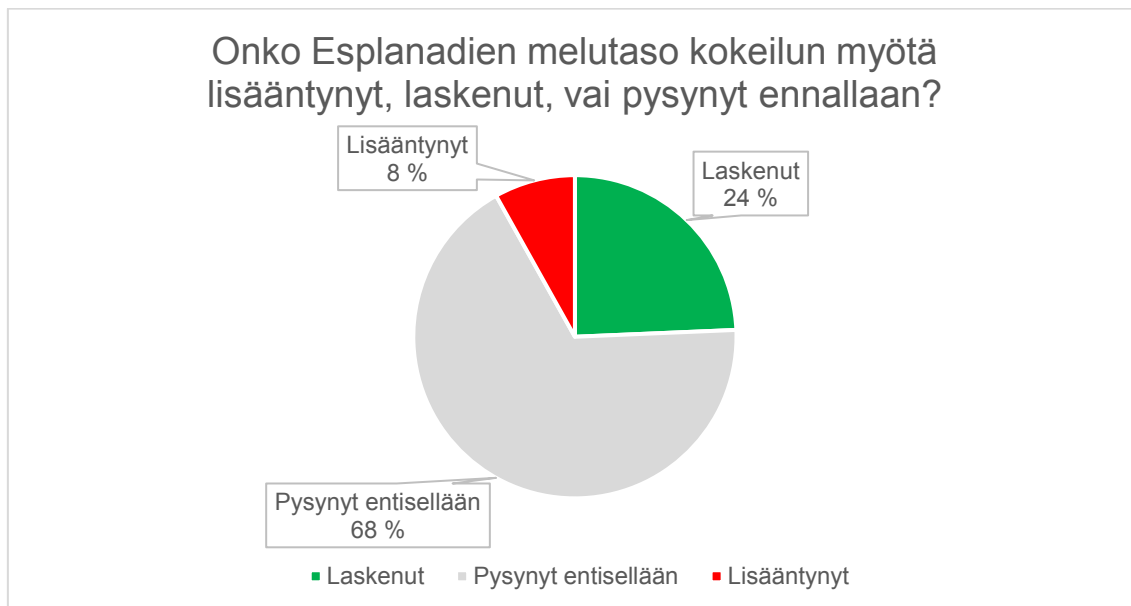
Taulukossa 52 on esitetty haastateltavien vastaukset sen suhteen, jos he ovat asioineet, tai aikovat asioida jossain alueen liikkeessä, kahvilassa tai ravintolassa kyseisen vierailun aikana. Enemmistö vastaajista, noin 62 %, ilmoittivat aikovansa asioida tai asioineensa jossain alueen yrityksistä. Noin 25 % ilmoitti, että eivät aio asioida tai ole asioineet missään alueen yrityksistä, ja noin 13 % eivät osanneet sanoa varmuudella.

Taulukko 53. Oletko viettänyt aikaa uusien levennysalueiden tuomilla alueilla?

Taulukossa 53 on esitetty haastateltavien vastaukset sen suhteen, jos he ovat viettäneet aikaa uusien levennysalueiden tuomilla alueilla. Enemmistö haastateltavista, noin 70 % olivat viettäneet aikaa joko julkisilla levennysalueilla tai yrittäjille vuokratuilla terassialueilla. Noin 27 % näistä olivat viettäneet aikaa sekä julkisella oleskelualueella että terassialueella. Noin 30 % eivät olleet viettäneet ollenkaan aikaa uusien levennysalueiden tuomilla alueilla.

Taulukko 54. Oletko havainnut kokeilun myötä muutosta Esplanadien alueen melutasossa; onko tämä laskenut, lisääntynyt, pysynyt entisellään?

Taulukossa 54 on esitetty haastateltavien vastaukset sen suhteen, jos Esplanadien melutasossa on tapahtunut kokeilun myötä muutoksia. Enemmistö haastateltavista, noin 68 % eivät ole havainneet muutosta tässä. Vajaa neljännes, noin 24 %, vastaajista olivat sitä mieltä, että melutaso on kokeilun myötä laskenut, ja noin 8 % mielestä melutaso oli lisääntynyt.

Haastateltavilta pyydettiin kertomaan, mikäli Esplanadin kokeilun alueella on jotain asioita tai elementtejä, joista he pitivät tai eivät pitäneet erityisesti. Yhteensä 172 haastateltavaa kertoi näkemyksensä tästä. Valtaosa kommenteista liittyi siihen, että pidettiin kokeilun yhteydessä lisättyä vehreyttä, istutuksia, kukkia ja katutilan puistomaisuutta positiivisena asiana. Yhteensä 102/172, eli noin 59 % vastauksista liittyi vehreyteen, kasvillisuuteen, istutuksiin tai kukkiin.

Uutta pyörätietä pidettiin yleisesti ottaen hyvänä, ja sen todettiin selkeyttäneen tilanjakoa eri liikkumuotojen välillä. Asfalttiin jääneitä vanhoja tiemerkeitä toivottiin kuitenkin poistettavaksi, sillä ne aiheuttavat välillä hämmennystä. Oleskelupaikat keräsivät myös yleisesti ottaen kiitosta siitä, että niistä tuli ”kansainvälinen” tai ”eurooppalainen” tunnelma. Selkänojattomia penkkejä moni piti kuitenkin huonona, ja penkkejä toivottiin suunnattavan julkisivujen suuntaan, eikä autotielle tai ravintoloiden terassien suuntaan. Negatiiviset kommentit liittyivät pääosin autoilun olosuhteisiin sekä pysäköintipaikkoihin. Yhteensä 29/172, eli noin 16,8 % vastauksista mainitsivat vastauksessaan autot, pysäköinnin tai liikenteen.

Niitä haastateltavia, jotka istuivat jollain levähdysalueen penkillä, pyydettiin kertomaan, mikäli pitävät penkkejä mukavina. Suurin osa haastateltavista pitivät penkkejä hyvinä ja mukavina. Valituksia saaneet penkit olivat pääosin selkänojattomia. Nämä penkit koettiin yleisesti ottaen epämukavammiksi kuin selkänojalliset. Etenkin selkävaivoista tai liikkumisrajoitteista kärsivät henkilöt pitivät selkänojattomia penkkejä huonoina.

Valokuva 1 Oikealla puolella esimerkki laajennusalueella sijaitsevasta selkänojallisesta penkistä ja oikealla puolella selkänojattomista (kuva: Filemon Wolfram, 2023)

Haastateltavia pyydettiin lisäksi kertomaan, mikäli heillä on ajatuksia siitä, miten esplanadien kokeilun järjestelyjä voitaisiin parantaa. Yhteensä 147 haastateltavaa kertoi näkemyskseen tähän liittyen. Näistä osa kertoi pitävänsä kokeilua nykyisellään hyvänä ja osa kertoi toivovansa kokeilun purettavan ja lisäävän autokaistojen sekä pysäköintipaikkojen määrää. Konkreettisina kehitysehdotuksina toivottiin esimerkiksi lisää roska-astioita sekä selkeämpiä liikennemerkkejä sekä tiemerkeitä kevyelle liikenteelle. Kokeilun toivottiin myös elävän vuodenaikojen mukaan, ja talviajaksi ehdotettiin lisääväksi alueelle pop up -saunaa.

3.3. Yleinen suhtautuminen kokeiluun

Haastatteluiden aikana kerättiin myös tietoa siihen, miten ihmiset suhtautuvat kaupunkitilassa tapahtuviin tilapäisiin kokeiluihin yleisesti, juuri tässä tapauksessa ja mitä mieltä ihmiset ovat siitä, että jalankulkuun, pyöräilyyn ja oleskeluun käytettävää tilaa lisätään autoiluun käytettävän tilan kustannuksella.

Taulukko 55. Olisiko mielestäsi toivottavaa, että Helsingissä toteutetaan myös jatkossa väliaikaisia kaupunkikokeiluja katutilan avoimuuden lisäämiseksi kävelylle, pyöräilylle ja oleskelulle?

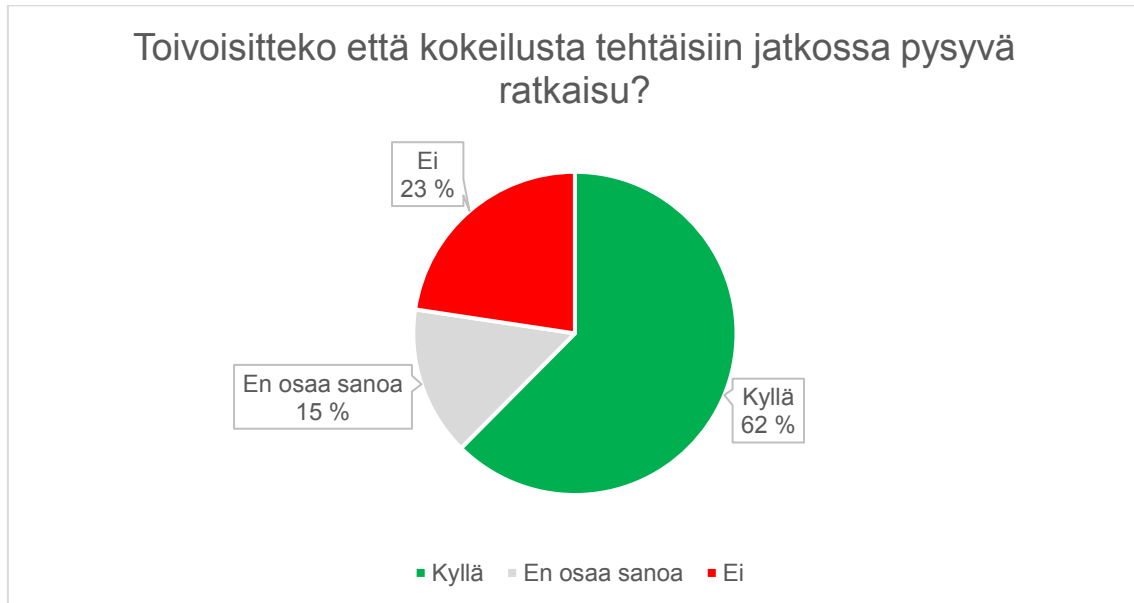

Taulukossa 55 on esitetty haastateltavien mielipiteet siitä, jos he toivovat Helsingissä toteutettavan jatkossakin väliaikaisia kaupunkikokeiluja katutilan avoimuuden lisäämiseksi kävelylle. Selvä enemmistö, noin 80 % haastateltavista, toivoo tällaisia, väliaikaisia kokeiluja tehtävän myös jatkossa. Noin 9 % haastateltavista olivat sitä mieltä, että vastaavia kokeiluja ei pitäisi enää toteuttaa ja noin 11 % eivät osanneet sanoa.

Haastateltavat saivat myös halutessaan täsmentää vastaustaan kysymykseen. Vastauksiaan täsmentäneistä haastateltavista moni kertoi kannattavansa kävelyn sekä pyöräilyn edistämistä ja pitävänsä kokeiluja hyvänä tapana lisätä myös viihtyisyyttä kaupunkitilassa. Konkreettisempaan toimenpiteeseen moni ehdotti myös muita paikkoja, minne kokeiluja toivottiin tehtäväksi. Näitä paikkoja oli esimerkiksi Rautatieaseman ympäristö, Kauppatori, Fleminginkatu ja Hietaniemen uimaranta. Kokeiluja toivottiin yleisemmin myös keskustan ulkopuolelle ja lähioihin. Moni haastateltava piti myös sitä tärkeänä, että kokeilujen yhteydessä oikeasti kerätään tietoa kokemuksista, jotta päätöksiä voidaan tehdä tutkimuksien perusteella. Osa haastateltavista täsmensivät myös, että toivovat kokeilujen painottuvan sellaisille alueille, jotka ovat nykyiselläänkin luonnollisempi osa laajempaa kävelyaluetta, tai jossa on erityisen paljon potentiaalia kehittyä vilkkaaksi kävely-ympäristöksi. Lisäksi haastateltavat toivoivat vuodenaikojen huomiointia kokeiluja suunniteltaessa.

Kokeiluja vastustaneet haastateltavat mainitsivat useimmiten täsmennykseksi huolen autoilun olosuhteista sekä tämän vaikutuksesta alueen yrityksiin.

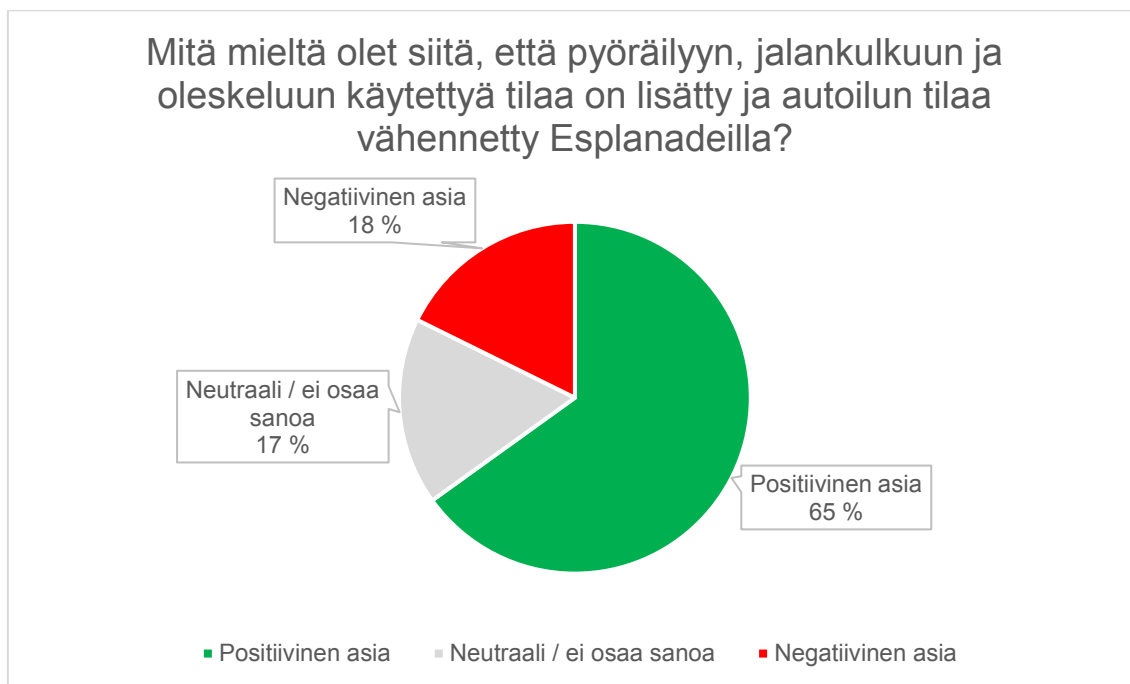
Taulukko 56. Toivoisitteko, että kokeilusta tehtäisiin jatkossa pysyvä ratkaisu?

Taulukossa 56 on esitetty haastateltavien mielipiteet siitä, jos he toivovat esplanadien kokeilusta tehtävän jatkossa pysyvä ratkaisu. Enemmistö haastateltavista, noin 62 %, toivoi että kokeilusta tehtäisiin jatkossa pysyvä ratkaisu. Noin 23 % toivoi, että kokeilusta ei tehtäisi pysyvää ratkaisua, ja noin 15 % ei osannut sanoa.

Haastateltavat saivat myös halutessaan täsmentää vastaustaan kysymykseen. Vastauksiaan täsmentäneistä haastateltavista moni ilmoittivat pitävänsä kokeilun myötä lisääntyneestä vehreydestä sekä istumapaikoista. Konkreettisempaa ehdotuksena osa kertoi pitävänsä muutosta parempana Pohjoisesplanadin suhteen kuin Eteläesplanadin suhteen. Osa näistä ehdotti, että Pohjoisesplanadi suljettaisiin kokonaan autoilta ja muutettaisiin Eteläesplanadi kaksisuuntaiseksi. Osa taas ehdotti, että kokeilu purettaisiin Eteläesplanadin osalta mutta säilytettäisiin Pohjoisesplanadilla. Moni haastateltava ehdotti myös, että Esplanadin kokeilu toteutettaisiin kesäkatukokeiluna, jolloin autokaistat voitaisiin palauttaa talveksi. Osa "En osaa sanoa" vastanneista ilmoittivat kannattavansa pysyvää ratkaisua, mikäli tämän todetaan kokeilun yhteydessä tehtävissä tutkimuksissa kannatettavaksi. Osa haastateltavista ilmoittivat vastustavansa kaikkea, mikä hankaloittaa autoilua.

Taulukko 57. Mitä mieltä olet siitä, että pyöräilyyn, jalankulkuun ja oleskeluun käytettyä tilaa on lisätty ja autoilun tilaa vähennetty Esplanadeilla?

Haastateltavia pyydettiin myös kuvailemaan, mitä mieltä he ovat siitä, että pyöräilyyn, jalankulkuun ja oleskeluun käytettyä tilaa on lisätty ja autoilun tilaa vähennetty Esplanadeilla. Näitä vastauksia luokiteltiin sen mukaan, jos vastauksen perusteella tämä koetaan selvästi negatiiviseksi, selvästi positiiviseksi tai joksenaikin neutraaliksi asiaksi. Nämä tulokset on esitelty taulukossa 57, jonka mukaan noin 65 % haastateltavista piti asiaa selvästi positiivisena ja noin 18 % selvästi negatiivisena. noin 17 % haastateltavista antoi neutraalimman vastauksen, tai ei osannut ottaa kantaa asiaan.

Esimerkkejä selvästi positiivisesta vastauksesta on "Todella positiivista on levähdyspaikkojen lisääntyminen!" tai "Ehdottomasti hyväksyn". Esimerkkejä selvästi negatiivisista vastauksista on "Huono muutos. Autolla liikkuminen tuntuu stressaavalta" tai "Huono juttu". Vastaukset on luokiteltu positiiviseksi tai negatiiviseksi vain, mikäli vastaus on ollut selvästi jompaakumpaa, jotta tulkitsijan objektiivisuus ei vaikuttaisi tuloksiin yhtä paljon. Esimerkiksi vastaukset "Autoilijoiden sujuvuus heikentynyt mutta viihtyisyys parantunut", "Se on ihan ok", sekä "Ei osaa sanoa, mutta jos tuo turvallisuutta niin hyvä asia" on luokiteltu neutraaleiksi.

Positiivisissa vastauksissa korostui etenkin se, että haastateltavat pitivät alueen lisääntyneestä vehreydestä ja kokivat Esplanadien viihtyisyyden lisääntyneen kokeilun myötä. Moni kertoi myös panneensa merkille, että alueella olisi nykyään enemmän ihmisiä kuin ennen kokeilua. Osa kertoi myös, että olivat huomanneet uusia asioita Esplanadin ympäristössä ja huomioineet esimerkiksi alueen arkkitehtuuria enemmän, kun alueella oli enemmän tilaa kävellä ja oleskella ja vähemmän autoliikenteen tuomaa rauhattomuutta. Käytännössä kaikki täsmennetyt negatiiviset vastaukset liittyivät autoliikenteeseen sekä pysäköintipaikkoihin.

4. Yhteenveto tuloksista ja yleisimmät havainnot

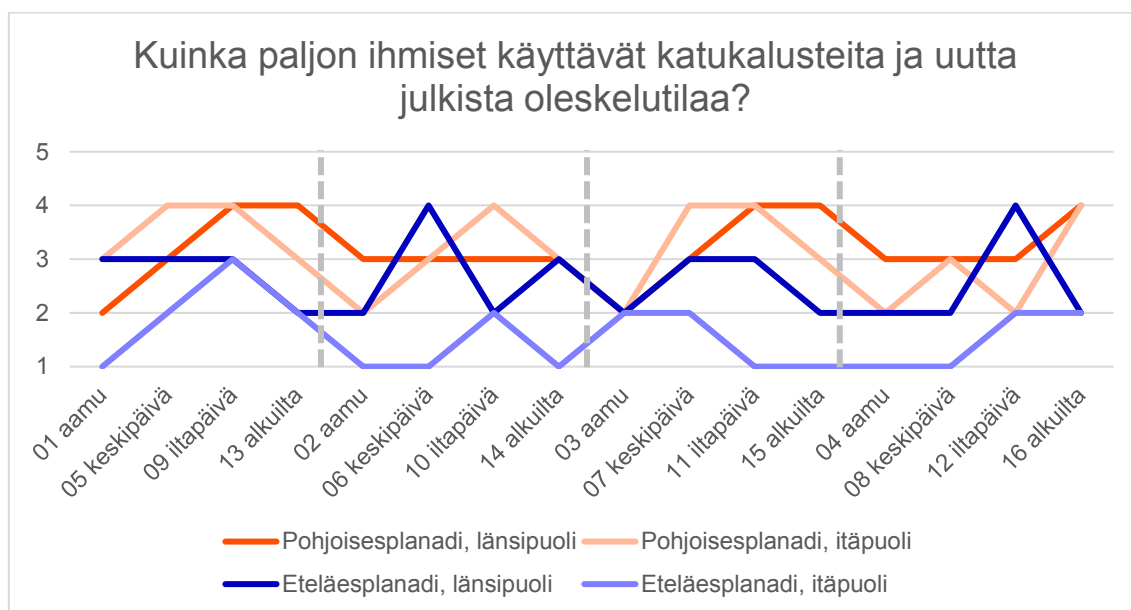
Aiemmissa luvuissa (2–3) on esitetty kesän 2023 aikana tehtyjen havainnointien sekä haastatteluiden tulokset sellaisenaan. Tässä luvussa näitä tuloksia analysoidaan hieman tarkemmin ja tehdään yhteenveto siitä, mitä tulokset käytännössä tarkoittavat.

Kokonaiskuvan kirkastamiseksi tulisi näitä havainnoinnista sekä haastatteluista saatuja tuloksia vielä vertailla muista selvityksistä saatuun tietoon.

4.1. Oleskelu

Oleskelun kannalta analyysissä on pyritty löytämään usein toistuvia kuvioita sekä alueiden sisällä että niiden välillä. Lisäksi analyysissä on kartoitettu havainnointiaikojen välillä toistuvia kuvioita. Näitä on myös vertailtu suunnittelun lähtötietoina toimineisiin analyysihin sekä selvityksiin.

Taulukko 58. Yhdistelmä kaikkien neljän osa-alueen katukalusteiden sekä julkisen oleskelutilan käyttöasteesta asteikolla 1–5).

Taulukkoon 58 on kerätty yhteen kaikkien neljän osa-alueen katukalusteiden sekä julkisten oleskelutilojen käyttöasteet. Arviointi on siis tehty asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoittaa että alue on täysin tyhjä ja 5 että se on kokonaan täynnä. Vertailemalla eri alueiden tietoja päällekkäin, muodostuu selvä kuva siitä, että Pohjoisesplanadin katukalusteet sekä julkinen oleskelutila on ollut tilan määrään suhteutettuna enemmän käytössä kuin Eteläesplanadin vastaavat. Keskiarvo Pohjoisesplanadin osalta on noin 3,16 ja Eteläesplanadin osalta noin 2,09.

Taulukosta on myös havaittavissa se, että Esplanadin länssi- ja itäpuolen julkisella oleskelualueella on sekä etelässä että pohjoisessa tilan määrään suhteutettuna ollut enemmän ihmisiä kuin itäpuolella. Tämä ero on huomattavasti merkittävämpi Eteläesplanadilla (länssi- ja itäpuolen keskiarvo on noin 2,63 ja itäpuolen noin 1,56) kuin Pohjoisesplanadilla (länssi- ja itäpuolen keskiarvo on noin 3,19 ja itäpuolen noin 3,13).

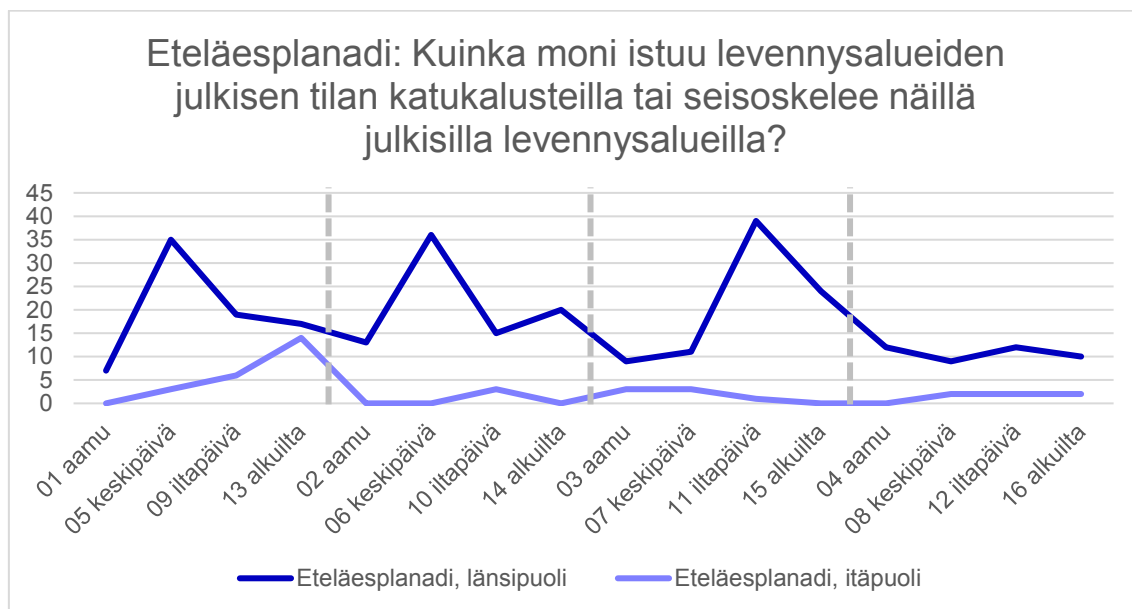
Havainnointikerrat on taulukossa 58 lisäksi järjestetty havainnointipäivän eikä ajankohdan mukaan, ja jaettu neljään osa-alueeseen, jotka on eroteltu toisistaan harmaalla katkoviivalla.

Jokainen näistä osa-alueista vastaa yhden päivän havainnointia, sisältäen aamun, keskipäivän, iltapäivän sekä alkuillan havainnoinnin. Tarkastelemalla näiden neljän osa-alueen kuvia visuaalisesti, hahmottuu ensimmäiseltä (havainnointikerrat 01, 05, 09 sekä 13) sekä kolmannelta (havainnointikerrat 03, 07, 11 sekä 15) havainnointipäivältä selvä kuvio, jossa suurimmalla osalla alueista julkisten alueiden käyttöaste nousee aamun matalammasta tuloksesta kohti iltapäivän huippua, ja laskee siitä hieman alkuiltaan siirryttäessä.

Taulukko 59. Koko Pohjoisesplanadi: Kuinka moni istuu levennysalueiden julkisen tilan katukalusteilla tai seisoskelee näillä julkisilla levennysalueilla?

Taulukko 60. Koko Eteläesplanadi: Kuinka moni istuu levennysalueiden julkisen tilan katukalusteilla tai seisoskelee näillä julkisilla levennysalueilla?

Taulukossa 59 on esitetty absoluuttiset luvut Pohjoisesplanadilla ja taulukossa 60 Eteläesplanadilla havainnointiaikana istuneista tai seisoskelleista ihmisistä. Nämä luvut osoittavat siis konkreettisesti laskentaan perustuvan ihmisten lukumäärän. Vertailemalla näitä kahta taulukkoa taulukkoon 58, joka osoitti arvion alueella olevan julkisen tilan suhteellisesta käyttöasteesta, huomataan että Pohjoisesplanadin julkiset tilat ovat vetäneet enemmän oleskelijoita puoleensa sekä absoluuttisesti että suhteellisesti. Pohjoisesplanadilla on koko havainnointijakson aikana laskettu yhteensä 1379 oleskelijaa, kun Eteläesplanadilla on samalla jaksolla laskettu 327 oleskelijaa. Ero länsipuolen sekä itäpuolen suosiossa näkyy selvemmin

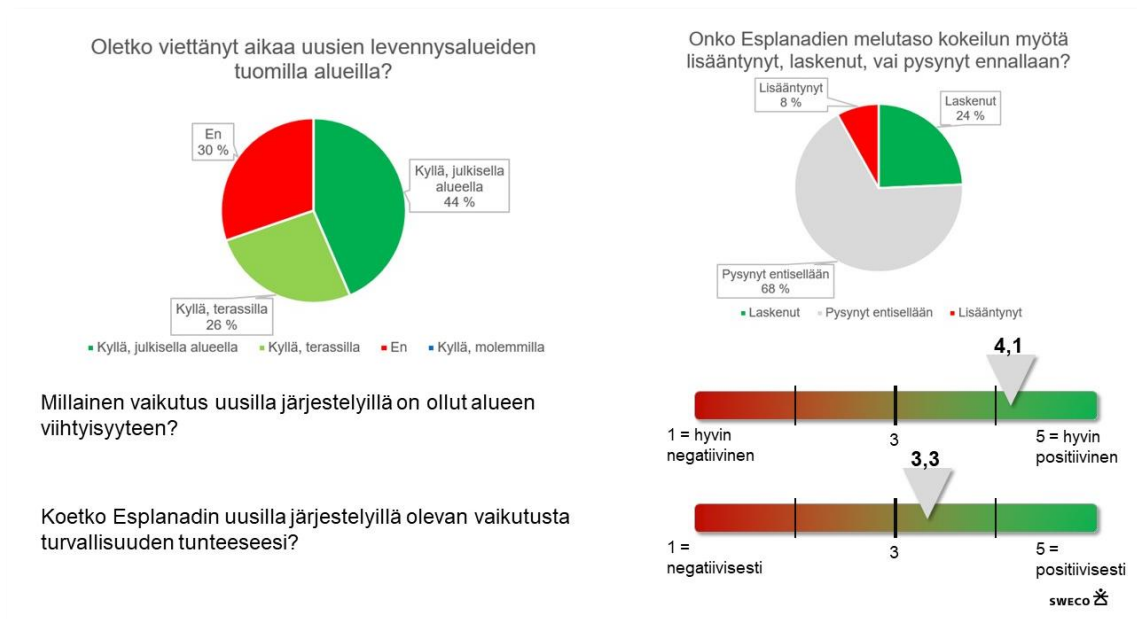
absoluuttisissa kuin suhteellisissa luvuissa. Pohjoisesplanadin länsipuolella oleskeli kesän 2023 havainnoinnin aikana yhteensä 763 ihmistä ja itäpuolella 616 ihmistä. Eteläesplanadilla vastaavat luvut ovat länsipuolen osalta 288 ja itäpuolen osalta 39. Suuremmat erot absoluuttisten sekä suhteellisten lukujen osalta selittynee sillä, että länsipuolella sijaitsee enemmän laajennusalueita sekä näiden julkisia oleskelualueita.

Pohjoisesplanadille on rakennettu kokeilun yhteydessä huomattavasti Eteläesplanadia enemmän laajennusalueita, ja julkista oleskelutilaakin on monin verroin enemmän siellä. Ero ei ole yhtä suuri länsipuolen sekä itäpuolen välillä, mutta myös näiden suhteen tehtiin oletus länsipuolen suuremmasta suosiesta. Se, että myös suhteellinen käyttöaste on ollut suurempi kadun pohjois- ja alueen länsipuolella osoittaa siis, että suunnittelun lähtötietona ollut oletus on kesän 2023 havainnoinnin perusteella pitänyt paikkansa.

Myös havainnointiajan välisessä vaihtelussa toistuu suurin piirtein sama kuvio absoluuttisten lukujen kuin suhteellisten arvioiden vertailussa. Eteläesplanadin itäpuolella oleskelijoita on ollut niin vähän, että sen luvuista on vaikea vetää johtopäätöksiä, mutta muilla alueilla toistuu selvästi sama kuvio. Oleskelijoiden määrä kasvaa aamusta keskipäivään ja laskee ensin hieman iltapäivään ja huomattavasti enemmän alkuiltaan tultaessa. Suhteellisissa kuvioissa ilmiö oli muuten samanlainen, mutta laskua ei yleensä oltu havaittavissa vielä iltapäivällä, vaan vasta alkuiltaan. Vaikka julkisella oleskelualueella olevat ihmiset vähenevät selvästi alkuiltaan mennessä, on ihmisten kokonaismäärää alueella kuitenkin kompensoinut etenkin kaupallisten terrassien suurempi suosio sinä aikana (katso esimerkiksi taulukko 13).

Kuva 15. Esplanadien oleskelun kannalta merkittävimmät alueet esitettynä tilankäyttökaavion päällä. Tummempi oranssi korostusväri on asetettu Pohjoisesplanadin länsipuolelle, joka on kerännyt eniten oleskelijoita. Seuraavaksi eniten oleskelijoita kerääntyi hieman vaaleammalla oranssilla korostetulle Pohjoisesplanadin itäpuolelle. Eteläesplanadilla hieman tummempalla vaaleansinisellä värillä korostettu länsipuoli keräsi enemmän oleskelijoita kuin vaalealla korostettu itäpuoli. Tähdillä on merkitty kunkin alueen suosituin alue oleskelulla. Tähtien suhteellinen koko kertoo niiden arvojärjestyksen.

Kuva 16. Yhteenveto haastateltavien näkemyksistä kokeilun vaikutuksesta oleskeluun vaikuttaviin tekijöihin.

Kuvassa 16 on esitetty yhteenvetoa haastateltavien näkemyksistä siitä, miten kokeilu on vaikuttanut eräisiin oleskelun kannalta olennaisiin tekijöihin. Näistä kenties merkittävin on haastateltavien näkemys siitä, että kokeilulla on ollut merkittävä positiivinen vaikutus alueen viihtyisyyteen. Tästä haastateltavat antoivat arvosanan 4,1/5. Kaikista haastateltavista noin 70 % ilmoitti viettäneensä aikaa uusien levennysalueiden tuomilla alueilla. Näistä suurempi osa julkisilla alueilla kuin kaupallisilla terasseilla. Tämä tarkoittaa, että kokeilun myötä on onnistuttu luomaan merkittävä määrä uutta, viihtyisäksi koettua julkista tilaa kaupunkilaisille.

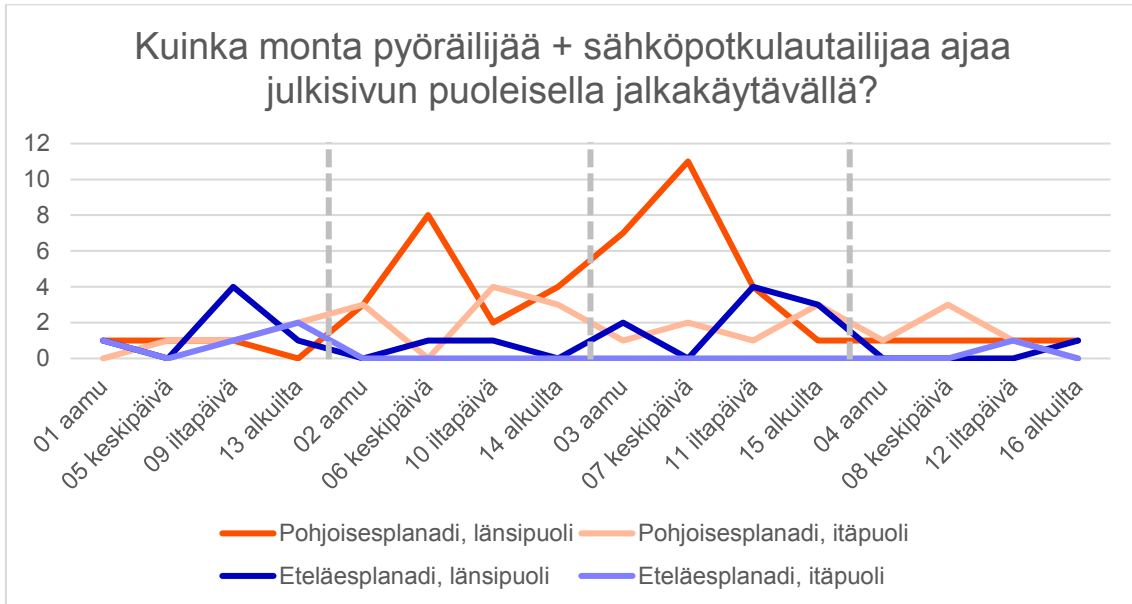
Kokeilun vaikutus Esplanadien melutasoon sekä turvallisuuden tunteeseen on sen sijaan koettu huomattavasti vähäisemmäksi haastateltavien mielestä. Molemmissa kysymyksissä on havaittavissa pientä positiivista vaikutusta, mutta valtaosa vastaajista ei ole huomannut muutoksia tämän suhteen. Tämä tulos vastaa kaupungin ennako-oletusta, että kokeilulla ei ole merkittävää vaikutusta alueen meluolosuhteisiin. Kokeilun aikana ei ole teetetty melumittauksia alueelta.

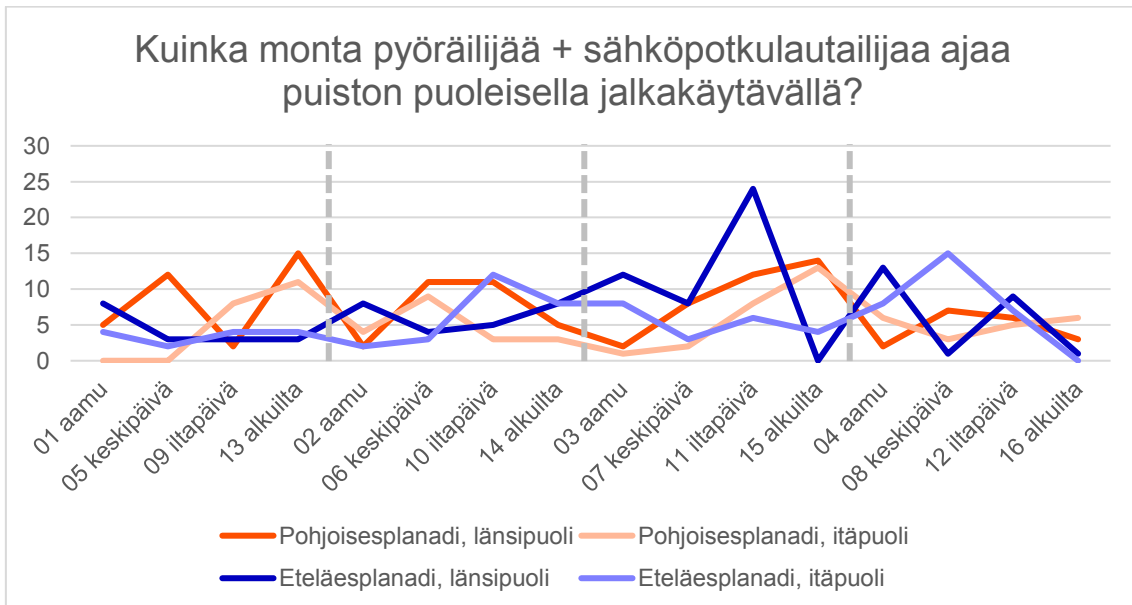
4.2. Liikkuminen

Liikkumisen kannalta analyysissä on pyritty löytämään usein toistuvia kuvioita sekä alueiden sisällä että niiden välillä. Lisäksi analyysissä on kartoitettu havainnointiaikojen välillä toistuvia kuvioita. Näitä on myös vertailtu suunnittelun lähtötietoina toimineisiin analyyseihin sekä selvityksiin.

Taulukko 61. Koko Esplanadi: Kuinka monta pyöräilijää + sähköpotkulautailijaa ajaa julkisivun puoleisella jalkakäytävällä?

Taulukko 62. Koko Esplanadi: Kuinka monta pyöräilijää + sähköpotkulautailijaa ajaa puiston puoleisella jalkakäytävällä?

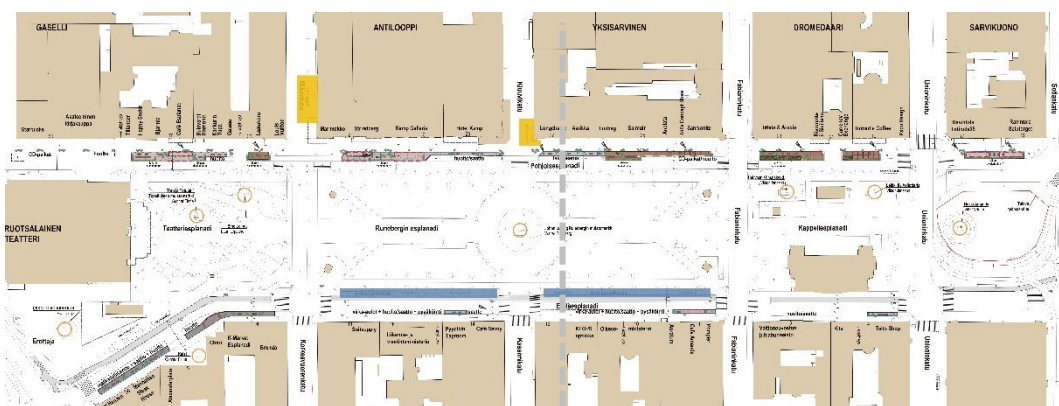
Taulukossa 61 on esitetty kuinka monta pyöräilijää + sähköpotkulautailijaa on ajanut kesän 2023 havainnoinnin aikana julkisivun puoleisilla jalkakäytävillä ja taulukossa 62 vastaava puiston puoleisilta jalkakäytäviltä, eli kävelyyn tarkoitetuilla alueilla. Puiston puoleisella jalkakäytävällä oli huomattavasti enemmän pyöräilijöitä + sähköpotkulautailijoita sekä Pohjois- että Eteläesplanadilla. Yhteensä 399 ihmistä ajoi polkupyörää puiston puoleisilla jalkakäytävillä koko kesän 2023 havainnointien aikana. Näistä 199 Pohjoisesplanadilla ja 200

Eteläesplanadilla. Julkisivun puoleisella jalkakäytävällä ajoi vastaavasti yhteensä 96 pyöräilijää + sähköpotkulautailijoita, joista 73 Pohjoisesplanadilla ja 23 Eteläesplanadilla.

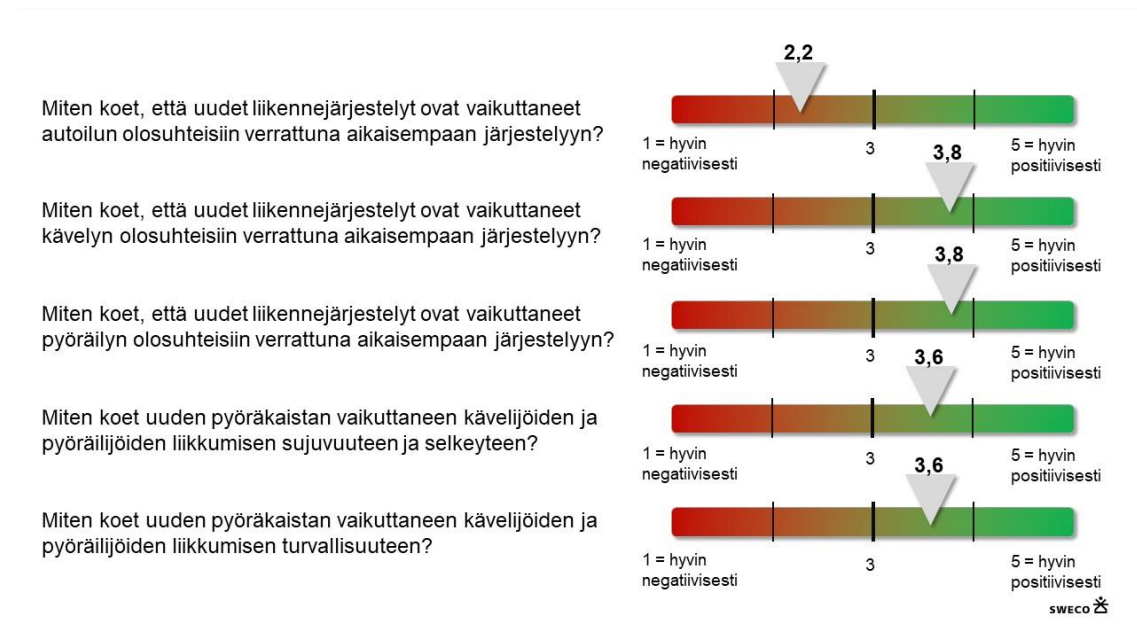
Puiston puoleisella jalkakäytävällä tapahtuvassa pyöräilyssä + sähköpotkulautailussa ei siis ollut havaittavissa käytännössä minkäänlaista eroa pohjoisen ja etelän, eikä itäpuolen ja länsipuolen välillä. Tämä viittaa siihen, että puiston puoleisella jalkakäytävällä tapahtuva pyöräily + sähköpotkulautailu olisi suurilta osin läpiajoliikennettä. Eteläesplanadin puiston puoleisella jalkakäytävällä pyöräilijöiden + sähköpotkulautailijoiden määrä lienee ainakin osittain selitettävissä tottumattomuudella uusiin liikennejärjestelyihin. Pohjoisesplanadilla taas määrä lienee ainakin osittain selitettävissä sillä, ettei vieressä ole erillistä pyörätietä, vaan Pohjoisesplanadilla pitäisi lain mukaan pyöräillä ja sähköpotkulautailulla viereisellä, mukulakivisellä ajoradalla autojen seassa. Tästä ei kuitenkaan voida vetää suorita johtopäätöksiä ilman saatavilla olevaa dataa Eteläesplanadin pyörätietä käyttävien määrästä. Tämä laskenta tehdään erillisessä hankkeessa, ja sen tulokset esitellään myöhemmin julkaistavassa raportissa. Tämän raportin yhteydessä olisi kuitenkin hyvä olla saatavilla myös tämän raportin tulokset.

Julkisivun puoleisella jalkakäytävällä tapahtuvassa pyöräilyssä + sähköpotkulautailussa ero on huomattavasti suurempi sekä pohjoisen ja etelän että idän ja lännen välillä. Sekä Pohjois- että Eteläesplanadilla pyöräiltiin tai sähköpotkulautailtiin enemmän länsipuolen kuin itäpuolen julkisivun puoleisella jalkakäytävällä. Länsipuolella tätä tapahtui yhteensä 65 kertaa ja itäpuolella yhteensä 31 kertaa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jalkakäytävällä tehtävä osuus matkasta on joko alkanut tai päättynyt jossain itäpuolen sekä länsipuolen välissä. Pohjoisesplanadin sähköpotkulautailun osalta tämä selittyy ainakin osittain sillä, että osa matkoista on alkanut tai päättynyt Mikonkadulla sekä Kluuvinkadulla sijaitseviin sähköpotkulautojen pysäköintipaikkoihin (kuva 16). Eteläesplanadin osalta ei voida tehdä samankaltaisia johtopäätöksiä, sillä kevyen liikenteen pysäköintipaikat sijaitsevat Eteläesplanadilla tasaisesti molemmin puolin itä- ja länsipuolta. Koska länsipuolen ja itäpuolen välinen ero julkisivun puoleisella jalkakäytävällä kuitenkin toistuu sekä pyöräilyn että sähköpotkulautailun osalla samankaltaisena, voinee tästä tehdä johtopäätöksen, että ainakin osa näistä matkoista on selitettävissä sillä, että polkupyörällä tai sähköpotkulaudalla on pysähtynyt joko asioimaan jossakin kivijalassa sijaitsevassa liikkeessä tai oleskelemaan julkisella oleskelualueella, ja palattu tämän jälkeen takaisin samaan suuntaan, kuin mistä tultiinkin.

Taulukoista 61 ja 62 ei ole havaittavissa eri ajankohtien välillä toistuvia kuvioita, vaan jalkakäytävällä pyöräilyä näyttää tapahtuvan melko satunnaisesti eri aikoihin.

Kuva 17. Pohjoisesplanadin läheisyydessä sijaitsevat sähköpotkulautojen pysäköintipaikat Mikonkadulla sekä Kluuvinkadulla esitetty keltaisella korostusvärillä. Eteläesplanadin pyörätelineet / sähköpotkulautojen pysäköintipaikat / kaupunkipyöräasemat esitetty sinisellä korostusvärillä. Länsi- ja itäpuolen välinen raja esitetty harmaalla katkoviivalla.

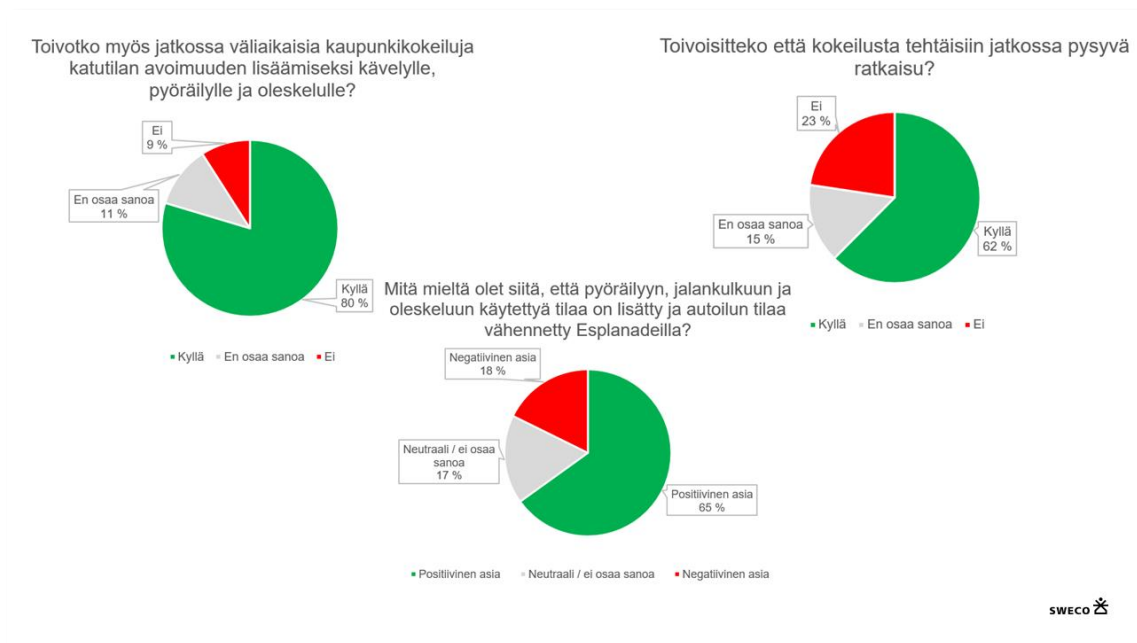
Kuva 18. Yhteenveto haastateltavien näkemyksistä siitä, miten kokeilu on vaikuttanut liikkumiseen liittyviin tekijöihin.

Kuvassa 18 on kerätty yhteenvetoa siitä, miten kokeilu on haastateltavien mielestä vaikuttanut liikkumiseen liittyviin tekijöihin. Nämä tulokset myötäilevät pitkälti haastatteluiden muita tuloksia sen suhteen, että kokeilun vaikutukset koetaan autoilun kannalta negatiivisiksi, ja käytännössä kaikkien muiden haastattelukysymysten osalta keskimäärin positiivisiksi. Autoilun olosuhteisiin kokeilun vaikutus koettiin olevan keskimäärin 2,2/5, eli selvästi negatiivinen. Kävelyn sekä pyöräilyn osalta vastaava luku oli 3,8/5, eli yhtä selvällä marginaalilla positiivinen. Toisaalta kaikista 223 haastateltavista vain 86, eli noin 38,6 %, ilmoitti liikkuneensa autolla Esplanadeilla koko kokeilun aikana, ja vain 9 % ilmoitti käyttäneensä autoa ainakin jollain etapilla kyseisellä matkallaan Esplanadeille (taulukko 63). Tämä tarkoittaa, että kokeilun koettu positiivinen vaikutus muiden liikkumismuotojen kuin autoilun olosuhteisiin on koskettanut merkittävästi suurempaa määrää ihmisiä, kuin kokeilun koettu negatiivinen vaikutus autoilun olosuhteisiin.

Taulukko 63. Onko haastateltava käyttänyt autoa kyseisellä matkallaan Esplanadille?

4.3. Yleinen suhtautuminen kokeiluun

Kuva 19. Yhteenvedo haastateltavien suhtautumisesta kokeiluun.

Kuvassa 19 on esitetty yhteenvedo haastateltavien näkemyksistä kokeilun sosiaaliseen hyväksyttävyyteen liittyen. Kaikissa kolmessa kysymyksessä selvä enemmistö suhtautuu positiivisesti kokeiluun. Väliaikaisiin, katutilan uudelleenjakoon liittyviin kokeiluihin noin 80 % haastateltavista suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti, ja vain 9 % kielteisesti. Niistä haastateltavista, jotka olivat matkustaneet ainakin osan matkastaan Esplanadille autolla, 27 % ilmoitti suhtautuvansa yleisestikin kielteisesti ja noin 59 % myönteisesti vastaaviin kokeiluihin.

Tulisiko Esplanadin kokeilusta tehdä jatkossa pysyvä ratkaisu? Haastateltavat olivat tämän suhteen useammin myönteisellä kuin kielteisellä kannalla, vaikka herättikin hieman enemmän vastustusta edellisiin kysymyksiin verrattuna. 62 % ilmoitti toivovansa kokeilusta pysyvää ratkaisua ja 23 % toivoi, että kokeilusta ei tehtäisi pysyvää ratkaisua. Osa näistä vastaajista ilmoitti tosin myös olevansa periaatteessa kokeilun puolesta, mutta toivovansa sellaista ratkaisua, jossa Pohjoisesplanadi on suljettu kokonaan autoliikenteeltä ja Eteläesplanadi muutettu kaksisuuntaiseksi. Niistä haastateltavista, jotka olivat matkustaneet Esplanadille autolla, noin 32 % ilmoitti toivovansa, että kokeilusta ei tehdä pysyvää, ja noin 50 % ilmoitti toivovansa kokeilusta pysyvää ratkaisua. Autolla perille asti saapuneita haastateltavia oli vain 16/223, ja heistäkin noin 56 % ilmoitti toivovansa, että kokeilusta tehtäisiin pysyvä ratkaisu.

Kysyttäessä haastateltavien mielipidettä siitä, että pyöräilyyn, jalankulkuun ja oleskeluun käytettyä tilaa on lisätty ja autoilun tilaa vähennetty Esplanadeilla, pidettiin tätä selkeästi positiivisena asiana. Haastateltavien antamia vastauksia luokiteltiin selvästi positiivisiksi, selvästi negatiivisiksi tai neutraalimmiksi vastauksiksi. Näistä valtaosa, noin 65 %, pitivät asiaa positiivisena, ja noin 18 % negatiivisena. Kyseiset vastaukset syötettiin lisäksi Sweco Finland Oy:n kehittämään tekoälykielimalliin, Sweco GTP:hen, joka on turvattu ja suojattu versio avoimesta ChatGPT:stä. Sweco GPT:tä pyydettiin laatimaan lyhyt yhteenvedo haastateltavien vastauksista. Sweco GPT kirjasi seuraavanlaisen yhteenvedon:

Useat keskusteluun osallistuneet pitivät kävelykeskustan laajennusta positiivisena muutoksena ja kannattivat autoilun vähentämistä. Monet mainitsivat, että heillä ei ole autoa tai että he eivät käytä autoa keskustassa, joten he ovat tyytyväisiä lisääntyneeseen tilaan kävelijöille ja pyöräilijöille. Joillekin ihmisille uudistus oli alun perin huono idea, mutta käytyään alueella he muuttivat mieltään. Osa ihmisistä mainitsi kuitenkin huolensa melusta ja paloautojen saavutettavuudesta, ja muutamat halusivat enemmän huomiota autoilijoiden tarpeisiin ja tilaan.

5. Toimenpide-ehdotukset

Havainnoinnin sekä haastatteluiden pohjalta tehdystä analyysistä ei muodostu selvää tarvetta tehdä merkittäviä muutoksia kokeilun aikana. Ihmiset oleskelevat sekä liikkuvat alueella pitkälti kaupungin ennako-odotusten mukaisesti. Aurinkoisempi Pohjoisesplanadin puoli keräsi odotusten mukaisesti enemmän ihmisiä kuin Eteläesplanadi ja alueen länsipuoli (Svenska Teaternin puoli) on itäistä puolta vilkkaampi. Oleskelu jakautui myös julkisen oleskelualueen sekä yksityisille vuokratun terassialueen kesken melko tasaisesti suhteessa näille varattuun tilaan, joten näiden välisten suhteiden muuttamiseen ei myöskään ole tässä vaiheessa tarvetta.

Pienempänä, kokeilun yhteydessä toteutettavissa olevana toimenpiteenä nousi kuitenkin esille sekä havainnoinnissa että haastatteluissa todettu uusien liikennejärjestelyiden osittainen epäselkeys. Tämän asian parantamiseksi kaupungin tulisi tarkastella kokeilun liikennejärjestelyiden selkeyttä ja tarpeen tullen korostaa eri liikkumismuotojen jaottelua esimerkiksi asfalttimerkinnoin tai opastein. Etenkin Eteläesplanadin uusi pyörätie nousi useassa yhteydessä esille hieman epäselvänä alueena.

Toisena lyhyen tähtäimen toimenpiteenä useat haastateltavat toivoivat, että kokeilun alussa saatua hyvää momentumia saataisiin ylläpidettyä ja jatkettua vuoden ympäri panostamalla alueen viihtyisyyteen myös talvikauden aikana.

Kaupungin tiedossa oli jo ennen kokeilua Etelä- ja Pohjoisesplanadin väliset erot liikkujamäärissä, mutta näiden välillä oli merkittävä ero myös oleskelualueiden pinta-alaan suhteutetuissa oleskelijamäärässä. Esplanadien tulevaisuudessa tehtävän pysyvän ratkaisun jatkotarkasteluissa ja liikennesuunnittelussa olisi tämän vuoksi syytä tarkastella Esplanadien erilaista roolia ja käyttöä myös oleilun ja kävelyn suhteen.

Pysyvän ratkaisun suunnittelun kannalta kokeilua ja kokeilun seuranta pidettiin yleisesti ottaen tärkeänä. Havainnoinnista ja haastatteluista saatuja tuloksia olisi tärkeää verrata myöhemmin kerättävään dataan esimerkiksi liikkujamääristä. Kokeilun lopuksi kannattaisi myös tehdä yhteenvetoraportti, jossa esitellään lyhyesti eri tutkimuksien tulokset ja vertaillaan niiden kehittymistä.

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön
toimiala**

Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte 09 310 1641

www.hel.fi